

MOBI BANKA A.D. BEOGRAD

FINANSIJSKI IZVEŠTAJI
31. DECEMBAR 2020. GODINE I
IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

SADRŽAJ	Strana
Izveštaj nezavisnog revizora	1 – 3
Finansijski izveštaji:	
Bilans uspeha	4
Bilans stanja	5
Izveštaj o ostalom rezultatu	6
Izveštaj o tokovima gotovine	7
Izveštaj o promenama na kapitalu	8
Napomene uz finansijske izveštaje	9 – 92
Prilog: Godišnji izveštaj o poslovanju	

Ernst & Young d.o.o. Beograd
Antifašističke borbe 13A
11070 Beograd, Srbija

Tel: +381 11 2095 800
Fax: +381 11 2095 891
ey.com/rs

Building a better
working world

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

AKCIONARIMA MOBI BANKE A.D. BEOGRAD

Mišljenje

Izvršili smo reviziju pojedinačnih finansijskih izveštaja Mobi banke a.d. Beograd (u daljem tekstu: „Banka”), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembar 2020. godine, bilans uspeha, izveštaj o ostalom rezultatu, izveštaj o promenama na kapitalu i izveštaj o novčanim tokovima za godinu koja se završila na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i ostalih napomena uz pojedinačne finansijske izveštaje.

Po našem mišljenju, priloženi pojedinačni finansijski izveštaji prikazuju objektivno i istinito finansijsko stanje Banke na dan 31. decembra 2020. godine i rezultate njenog poslovanja i novčane tokove za godinu koja se završila na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Standardima Revizije primenljivim u Republici Srbiji. Naše odgovornosti u skladu sa tim standardima su detaljnije opisane u našem izveštaju nezavisnog revizora u sekciji o odgovornostima revizora za reviziju finansijskih izveštaja. Nezavisni smo od Banke u skladu sa Međunarodnim kodeksom etike za profesionalne računovode (uključujući Međunarodne standarde nezavisnosti) (IESBA Kodeks) i etičkim zahtevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izveštaja u Republici Srbiji i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtevima i IESBA Kodeksom.

Verujemo da su revizorski dokazi koje smo dobili dovoljni i odgovarajući da obezbede osnovu za naše mišljenje.

Ostale informacije sadržane u godišnjem izveštaju o poslovanju Banke

Ostale informacije se odnose na informacije sadržane u godišnjem izveštaju o poslovanju, ali ne uključuje finansijske izveštaje i izveštaj revizora o njima. Rukovodstvo Banke je odgovorno za pripremu ostalih informacija u skladu sa propisima Republike Srbije.

Naše mišljenje o finansijskim izveštajima ne obuhvata ostale informacije. U vezi sa revizijom finansijskih izveštaja, naša odgovornost je da pročitamo ostale informacije i time razmotrimo da li su ostale informacije usklađene u svim materijalno značajnim aspektima sa finansijskim izveštajima sa našim saznanjima stičenim u toku revizije ili se na drugi način čine materijalno pogrešnim. Pored toga, izvršili smo procenu da li su ostale informacije pripremljene, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa Zakonom o računovodstvu Republike Srbije, posebno da li su ostale informacije u formalnom smislu u skladu sa zahtevima i postupcima za pripremu ostalih informacija Zakona o računovodstvu Republike Srbije u kontekstu materijalnosti, odnosno da li bi neko nepoštovanje ovih zahteva bi moglo uticati na prosudjivanja doneta na osnovu ovih ostalih informacija.

Building a better
working world

Ostale informacije sadržane u godišnjem izveštaju o poslovanju Banke (nastavak)

Na osnovu sprovedenih procedura, u meri u kojoj smo u mogućnosti da ih ocenimo, izveštavamo da:

1. ostale informacije koje opisuju činjenice koje su takođe prikazane u finansijskim izveštajima su, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa finansijskim izveštajima; i
2. ostale informacije su pripremljene u skladu sa zahtevima Zakona o računovodstvu Republike Srbije.

Pored toga, naša odgovornost je da, na osnovu saznanja i razumevanja Banke stečenih u reviziji, izvestimo da li ostale informacije sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze. Na osnovu postupaka koje smo izvršili u vezi sa dobijenim ostalim informacijama, nismo utvrdili materijalno značajne pogrešne iskaze.

Odgovornost rukovodstva i Odbora za reviziju za finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za pripremu i objektivno prikazivanje finansijskih izveštaja u skladu Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja, kao i za interne kontrole koje rukovodstvo smatra neophodnim da omoguće pripremu finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled prevarne radnje ili greške.

U sastavljanju finansijskih izveštaja, rukovodstvo je odgovorno za procenu sposobnosti Banke da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti, obelodanjujući, po potrebi, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i primenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namerava da likvidira Banku ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Odbor za reviziju je odgovoran za nadgledanje procesa finansijskog izveštavanja Banke.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izveštaja

Naš cilj je sticanje uveravanja u razumnoj meri o tome da finansijski izveštaji, uzeti u celini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled prevarne radnje ili greške; i izdavanje izveštaja revizora koji sadrži mišljenje revizora. Uveravanje u razumnoj meri označava visok nivo uveravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa Standardima revizije primenljivim u Republici Srbiji uvek otkriti materijalno pogrešne iskaze ako takvi iskazi postoje. Pogrešni iskazi mogu da nastanu usled prevarne radnje ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomski odluke korisnika donete na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

Building a better
working world

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izveštaja (nastavak)

Kao deo revizije u skladu sa Standardima revizije primenljivim u Republici Srbiji, mi primenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Isto tako, mi:

- Vršimo identifikaciju i procenu rizika od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izveštajima, nastalih usled prevarne radnje ili greške; osmišljavanje i obavljanje revizorskih postupaka koji su prikladni za te rizike; i pribavljanje dovoljno adekvatnih revizorskih dokaza da obezbede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat prevarne radnje je veći nego za pogrešne iskaze nastale usled greške, zato što prevarna radnja može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje interne kontrole.
- Stičemo razumevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizorskih postupaka koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema interne kontrole Banke.
- Vršimo procenu primenjenih računovodstvenih politika i u kojoj meri su razumne računovodstvene procene i povezana obelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.
- Donosimo zaključak o prikladnosti primene načela stalnosti kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih revizorskih dokaza, da li postoji materijalna neizvesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti Banke da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvesnost, dužni smo da u svom izveštaju skrenemo pažnju na povezana obelodanjivanja u finansijskim izveštajima ili, ako takva obelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo svoje mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizorskim dokazima prikupljenim do datuma izveštaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posledicu da imaju da entitet prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.
- Vršimo procenu ukupne prezentacije, strukture i sadržaja finansijskih izveštaja, uključujući obelodanjivanja, i da li su u finansijskim izveštajima prikazane osnovne transakcije i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.

Mi komuniciramo s Odborom za reviziju Banke u vezi sa, između ostalog, planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizorskim nalazima, uključujući i nalaze u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

U Beogradu, 15. aprila 2021. godine

Danijela Mirković
Ovlašćeni revizor
Ernst & Young d.o.o. Beograd

BILANS USPEHA
U periodu od 1. januara do 31. decembra 2020. godine
(U hiljadama dinara)

	Napomena	2020.	2019.
Prihodi od kamata	4	846.849	844.862
Rashodi od kamata	4	(175.634)	(233.094)
Neto prihod po osnovu kamata		671.215	611.768
Prihodi od naknada i provizija	5	873.241	716.108
Rashodi od naknada i provizija	5	(526.974)	(530.686)
Neto prihod po osnovu naknada i provizija		346.267	185.422
Neto gubitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	6	2.278	-
Neto prihodi od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	7	176.973	203.997
Neto rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	8	(161.414)	(72.801)
Ostali poslovnih prihodi	9	2.052	3.887
Ukupan neto poslovni prihod		1.037.371	932.273
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	10	(758.596)	(503.258)
Troškovi amortizacije	11	(222.832)	(261.655)
Ostali prihodi	12	82.790	52.711
Ostali rashodi	13	(722.789)	(697.739)
Gubitak pre oporezivanja		(584.056)	(477.668)
Dobitak po osnovu odloženih poreza	14	-	-
Gubitak po osnovu odloženih poreza	14	-	(13.888)
Gubitak nakon oporezivanja		(584.056)	(491.556)

Napomene na narednim stranama
čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja

Beograd, 15. april 2021. godine

Marija Popović
Predsednik Izvršnog odbora

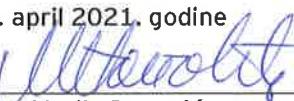

Milan Urbašek
Član Izvršnog odbora

BILANS STANJA
Na dan 31. decembar 2020. godine
(U hiljadama dinara)

	Napomene	31.12.2020.	31.12.2019.
Sredstva			
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	15	4.695.216	3.776.531
Potraživanja po osnovu derivata	16	2.278	-
Hartije od vrednosti	17	7.860.311	5.978.056
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	18	1.596.854	3.575.480
Krediti i potraživanja od komitenata	19	8.970.272	5.588.845
Nematerijalna imovina	20	204.620	266.169
Nekretnine, postrojenja i oprema	21	408.866	492.453
Tekuća poreska sredstva		4	4
Odložena poreska sredstva	16	-	-
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	22	21.399	19.674
Ostala sredstva	23	288.157	259.430
Ukupno aktiva		24.047.977	19.956.642
Obaveze			
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	24	2.992.775	645
Depoziti ostale obaveze prema drugim komitentima	25	16.181.917	13.969.631
Subordinirane obaveze	26	-	467.469
Rezervisanja	27	73.525	94.617
Odložene poreske obaveze	14	10.404	14.356
Ostale obaveze	28	654.211	670.547
Ukupno obaveze		19.912.832	15.217.265
Kapital	29		
Akcijski kapital		10.280.853	10.280.853
Gubitak		(6.217.905)	(5.633.849)
Rezerve		72.197	92.373
Ukupno kapital		4.135.145	4.739.377
Ukupno pasiva		24.047.977	19.956.642

Napomene na narednim stranama
čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja

Beograd, 15. april 2021. godine

Marija Popović
Predsednik Izvršnog odbora

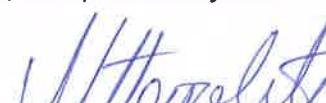

Milan Urbašek
Član Izvršnog odbora

IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU
U periodu od 1. januara do 31. decembra 2020. godine
(U hiljadama dinara)

	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
GUBITAK PERIODA		
<i>Komponenete ostalog rezultata koje ne mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak:</i>		
Aktuarski dobici/(gubici)	473	(552)
<i>Komponente ostalog rezultata koje mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak:</i>		
Pozitivni (negativni) efekti promene dužničkih hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	(24.600)	9.525
Dobitak (Gubitak) po osnovu poreza koji se odnosi na ostali rezultat	3.951	(576)
Ukupan ostali rezultat perioda	(20.176)	8.397
UKUPAN NEGATIVAN REZULTAT PERIODA	(604.232)	(483.159)

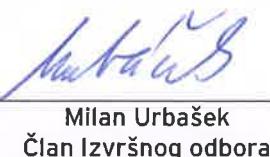
Napomene na narednim stranama
čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja

Beograd, 15. april 2021. godine

Marija Popović
Predsednik Izvršnog odbora

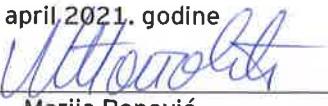
Milan Urbašek
Član Izvršnog odbora

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
u periodu od 1. januara do 31. decembra 2020. godine
(U hiljadama dinara)

	2020.	2019.
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	1.827.028	1.629.921
Prilivi od kamata	850.255	801.176
Prilivi od naknada	901.554	759.065
Prilivi po osnovu ostalih poslovnih aktivnosti	75.219	69.680
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	(2.322.916)	(1.991.482)
Odlici po osnovu kamata	(180.945)	(212.765)
Odlici po osnovu naknada	(551.318)	(527.156)
Odlici po osnovu bruto zarada, naknada zarada i drugih ličnih rashoda	(713.239)	(521.497)
Odlici po osnovu poreza, doprinosa i drugih dažbina na teret prihoda	(53.426)	(43.838)
Odlici po osnovu drugih troškova poslovanja	(823.988)	(686.226)
Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre povećanja ili smanjenja finansijskih sredstava i finansijskih obaveza	(495.888)	(361.561)
Smanjenje finansijskih sredstava i povećanje finansijskih obaveza	5.198.933	415.996
Povećanje depozita i ostalih finansijskih obaveza prema bankama, drugim finansijskim organizacijama, centralnoj banci i komitentima	5.198.933	415.996
Povećanje finansijskih sredstava i smanjenje finansijskih obaveza	(3.422.728)	(3.459.005)
Povećanje kredita i drugih potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija, centralne banke i komitenata	1.548.442	(914.718)
Povećanje potraživanja po osnovu hartija od vrednosti, derivata i ostalih finansijskih sredstava koja nisu namenjena investiranju	1.874.286	(2.544.277)
Neto (odlici)/priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	1.280.317	(3.404.570)
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti Investiranja	12.178	3.552
Prilivi od prodaje nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	12.178	3.552
Odlivi gotovine iz aktivnosti Investiranja	(50.418)	(118.188)
Odlivi za kupovinu nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	(50.418)	(118.188)
Neto odliv gotovine iz aktivnosti Investiranja	(38.240)	(114.636)
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	-	3.727.707
Prilivi po osnovu uvećanja kapitala	-	3.727.707
Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	(468.232)	(17.577)
Odlivi po osnovu subordiniranih obaveza	(468.232)	(17.577)
Neto (odlici)/priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	(468.232)	3.710.130
SVEGA PRILIVI GOTOVINE	7.038.138	5.777.176
SVEGA ODLIVI GOTOVINE	(6.264.284)	(5.586.252)
NETO (SMANJENJE)/POVEĆANJE GOTOVINE	773.845	190.924
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA POČETKU GODINE	3.655.095	3.260.245
POZITIVNE KURSNE RAZLIKE	176.837	203.926
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA KRAJU PERIODA	4.605.777	3.655.095

Napomene na narednim stranama
čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja

Beograd, 15. aprila 2021. godine

Marija Popović

Predsednik Izvršnog odbora

Milan Urbašek

Član Izvršnog odbora

IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU
U periodu od 1. januara do 31. decembra 2020. godine
(U hiljadama dinara)

	Akcijski kapital	Revalorizacione rezerve (potražni saldo)	Gubitak	Ukupno
Početno stanje na dan 1. januara 2019. godine	6.553.146	83.976	(5.142.293)	1.494.829
Ukupan pozitivan (negativan) rezultat perioda	-	8.397	-	8.397
Gubitak tekuće godine	-	-	(491.556)	(491.556)
Transakcije sa vlasnicima evidentirane direktno na kapitalu - povećanje	3.727.707	-	-	3.727.707
Stanje na dan 31. decembra 2019. godine	10.280.853	92.373	(5.633.849)	4.739.377
Početno stanje na dan 1. januara 2020. godine	10.280.853	92.373	(5.633.849)	4.739.377
Ukupan pozitivan (negativan) rezultat perioda	-	(20.176)	-	(20.176)
Gubitak tekuće godine	-	-	(584.056)	(584.056)
Stanje na dan 31. decembra 2020. godine	10.280.853	72.197	(6.217.905)	4.135.145

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja

Beograd, 15. april 2021. godine

Marija Popović
Predsednik Izvršnog odbora

Milan Urbašek
Član Izvršnog odbora

1. OSNOVNE INFORMACIJE O BANCI

Mobi banka a.d., Beograd (u daljem tekstu "Banca") je osnovana kao akcionarsko društvo 15. maja 1996. godine u skladu sa Odlukom o osnivanju od 25. aprila 1996. godine. Naziv Banke prilikom osnivanja bio je Alco banka a.d., Beograd.

Banca je registrovana kod Privrednog suda u Beogradu, pod brojem Fi-8660/96 15. maja 1996. godine u registarskom ulošku I-76963-00. Narodna banka Jugoslavije je rešenjem br. 346 od 24. aprila 1996. godine izdala dozvolu za rad Banke.

U skladu sa Zakonom o bankama, Ugovorom o osnivanju i Statutom, Banca je registrovana za obavljanje sledećih poslova:

- primanje svih vrsta depozita;
- davanje i uzimanje svih vrsta kredita;
- devizne, devizno-valutne i menjačke poslove;
- garancijske poslove;
- depo poslove;
- kupovinu i prodaju hartija od vrednosti;
- obavljanje platnog prometa;
- posredovanje u trgovini hartijama od vrednosti;
- kupovinu i naplatu potraživanja;
- poslove finansijskog inženjeringu i konsaltinga i
- pružanje drugih finansijskih usluga.

Rešenjem Narodne banke Srbije br. 32/03 od 2. aprila 2003. godine Banka ima dozvolu za obavljanje platnog prometa i kreditnih poslova sa inostranstvom (veliko ovlašćenje).

Rešenjem Trgovinskog suda u Beogradu Posl. br. V-Fi – 7016/04 od 29. juna 2004. godine izvršen je upis u sudske registre promene naziva Banke, odnosno umesto naziva Alco banka a.d., Beograd, Požeška 65/b, upisan je nov naziv, A banka a.d., Beograd, Požeška 65/b. Ostali podaci ostali su nepromenjeni. Narodna banka Srbije je svojim rešenjem G.br. 11970 od 2. novembra 2007. godine dala saglasnost na Predlog izmena i dopuna Ugovora o osnivanju i na Predlog Statuta A banke a.d., Beograd, koje je utvrdio Upravni odbor Banke svojim Odlukama br. 12199/07 i 12200/07, na sednici održanoj dana 20. septembra 2007. godine.

Bankom su do 12. juna 2007. godine upravljali akcionari srazmerno visini svog uloga u akcionarskom kapitalu Banke. Od 13. juna 2007. godine, sve akcije Banke (100%) preuzele je društvo KBC Insurance NV, Belgija, čiji matični entitet grupe je KBC Group NV, Belgija.

Rešenjem Agencije za privredne registre BD 11511/2008 od 5. marta 2008. godine izvršena je promena podataka, odnosno naziva u Registru privrednih subjekata. U Registru je brisan naziv A banka a.d. Beograd, Požeška 65/b i upisan je naziv KBC banka a.d., Beograd, Požeška 65/b.

19. decembra 2013. godine akcije KBC banke a.d., Beograd preuzete su od strane Telenor Danmark Holding A/S, Danska, deo Telenor Grupe sa sedištem u Norveškoj. Time je ispunjena obaveza na osnovu ugovora, potписанog 29. aprila 2013. godine, kojim je Telenor Grupa preuzela 100 odsto akcija u KBC Banci, dok je Societe Generale banka preuzela najveći deo portfolija klijenata.

Rešenjem Agencije za privredne registre BD 38971/2014 od 09. maja 2014. godine izvršena je promena podataka, odnosno naziva banke u Registru privrednih subjekata. U Registru je brisan naziv KBC banka a.d., Beograd i upisan je naziv Telenor banka a.d., Beograd.

1. OSNOVNE INFORMACIJE O BANCI (nastavak)

10. septembra 2014. godine i zvanično je predstavljena u javnosti Telenor banka kao prva on line mobilna banka u regionu sa novim modelom poslovanja. U fokusu nove strategije je pružanje inovativnih finansijskih usluga fizičkim licima iz domena internet i mobilnog bankarstva. Komunikaciju sa korisnicima banka obavlja preko internet i mobilne aplikacije kao i mreže Telenor prodavnica u Srbiji.

Dana 20. februara 2019. godine izvršen je transfer akcija između Telenor Danemark Holdinga i PPF Financial Holdings B.V. sa sedištem u Holandiji, a na osnovu prethodno potpisano ugovora o prodaji akcija. Potpisivanjem ovog ugovora i transferom akcija, PPF Financial Holdings B.V. postao je 100% vlasnik banke. PPF Financial Holding B.V u svom sastavu ima finansijske institucije u centralnoj i istočnoj Evropi, Aziji i SAD-u, a deo je PP Group N.V. jedne od najvećih investicionih grupa u centralnoj i istočnoj Evropi sa investicijama u različitim industrijama.

Rešenjem agencije za privredne registre br. 119465/2019 od 10. oktobra 2019. godine godine izvršena je promena podataka, odnosno naziva banke u Registru privrednih subjekata. U Registru je brisan naziv Telenor banka a.d., Beograd i upisan je naziv Mobi banka a.d., Beograd.

Model poslovanja banke nije promenjen nakon promene vlasničke strukture, banka je i dalje usmerena na pružanje finansijskih usluga fizičkim licima prvenstveno kroz on-line kanale.

Banka je svoje poslovanje obavljala preko sedišta u Novom Beogradu, Omladinskih brigada br. 90v i jednoj ekspozituri sa sedištem na istoj adresi.

Banka je na dan 31. decembra 2020. godine imala 311 zaposlenih (31. decembra 2019. godine: 192 zaposlenih).

Matični broj Banke je 17138669. Poreski identifikacioni broj Banke je 100000049.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja

Finansijski izveštaji Banke za 2020 godinu sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja ("MSFI") i propisima Narodne Banke Srbije koji regulišu finansijsko izveštavanje banaka.

Priloženi finansijski izveštaji su prikazani u formatu propisanom Odlukom o obrascima i sadržini pozicija u obrascima finansijskih izveštaja za banke ("Službeni glasnik RS" br. 71/2014 i 135/2014, 101/2017, 38/2018 i 103/2018).

Priloženi finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa konceptom istorijskog troška, izuzev za sledeće stavke koje se vrednuju po fer vrednosti:

- finansijskih sredstava iskazanih po fer vrednosti kroz ostali rezultat i finansijskih sredstava po fer vrednosti iskazanih po fer vrednosti kroz bilans uspeha
- sredstava namenjenih prodaji iskazanih po fer vrednosti.

Finansijski izveštaji Banke su iskazani u hiljadama dinara (RSD '000), osim ukoliko nije drugačije naznačeno.

Finansijski izveštaji su pripremljeni na bazi koncepta nastavka poslovanja koji podrazumeva da će Banka nastaviti sa poslovanjem u predvidljivoj budućnosti.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I PREGLED
ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.2. Izmene i dopune MSFI čije su stupanje na snagu i primena obavezni u tekućoj godini

Usvojene računovodstvene politike su u skladu sa onima iz prethodne finansijske godine, izuzev sledećih izmenjenih MSFI koji su usvojeni od strane Banke od 1. januara 2020. godine:

- Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje
Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je izdao revidirani Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje 29. marta 2018. godine. Ovaj okvir postavlja sveobuhvatan skup koncepta za finansijsko izveštavanje, uvođenje standarda, smernice potrebne onima koji pripremaju dosledne računovodstvene politike kao i pomoći ostalima kojima je u cilju da razumeju i tumače standarde. Odbor je takođe izdao poseban prateći dokument, Izmene i dopune referenci u konceptualnom okviru MSFI standarda, koji predstavlja izmene onih standarda na koje je uticano, kako bi se ažurirale i reference izmenjenog Konceptualnog okvira. Cilj izmene referenci je da podrži prelaz na novi Konceptualni okvir za kompanije koje razvijaju računovodstvene politike koristeći konceptualni okvir u slučajevima kada u pojedinim transakcijama MSFI nisu primenljivi. Za one koji pripremaju računovodstvene politike zasnovane na Konceptualnom okviru, na snazi je za period od ili nakon 1. januara 2020. godine.
- MSFI 3: Poslovne kombinacije (Izmene)
Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je izdao izmene u Definiciji biznisa (Izmene u MSFI 3) sa ciljem rešavanja poteškoća entitetima tokom utvrđivanja toga da li su stekli biznis ili imovinu. Ove izmene se odnose na poslovne kombinacije kojima je dan sticanja u prvom godišnjem izveštajnom periodu koji počinje na dan, ili nakon 1. januara 2020 godine, kao i sticanjima imovine koja se dese na ili nakon tog perioda, sa mogućnošću ranijeg početka primene. Ne očekuje se da će efekti ovih izmena imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.
- MRS 1 Prezentacija finansijskih izveštaja i MRS 8 Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške: 'Definicija materijalnosti' (Izmene)
Izmene standarda stupaju na snagu za period počev od 1. januara 2020. godine ili kasnije sa mogućnošću ranijeg početka primene. Izmene pojašnjavaju definiciju materijalnosti i način na koji se primenjuje. Nova definicija navodi da, 'Informacija je materijalna ako njeno izostavljanje ili pogrešno prikazivanje može da utiče na odluke koje primarni korisnici finansijskih izveštaja opšte namene donose na osnovu tih finansijskih izveštaja, koji pružaju finansijske informacije u vezi sa konkretnim društvom koje izveštava. Pored toga, objašnjenja koja prate definiciju su poboljšana. Izmene i dopune su takođe dovele do toga da definicija materijalnosti bude konzistentna kroz sve MSFI standarde. Ne očekuje se da će efekti ovih izmena imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.'
- Reforma referentnih kamatnih stopa - MSFI 9, MRS 39 i MSFI 7 (Izmene)
U septembru 2019. godine IASB je objavio izmene i dopune MSFI 9, MRS 39 i MSFI 7, kojima se završava prva faza rada kako bi se odgovorilo na učinke reforme međubankarskih ponuđenih stopa (IBOR) na finansijsko izveštavanje. Objavljene izmene se bave pitanjima koja utiču na finansijsko izveštavanje u periodu pre zamene postojeće referentne kamatne stope alternativnom kamatnom stopom i bave se implikacijama na posebne zahteve računovodstva hedžinga u MSFI 9 Finansijski instrumenti i MRS 39 Finansijski instrumenti: priznavanje i merenje, za koje je potrebna „forward-looking“ analiza. Izmene su osigurale privremene olakšice, primenjive na sve odnose hedžinga, koji su direktno pod uticajem reforme referentne kamatne stope, koji omogućuju nastavak računovodstva hedžinga tokom perioda neizvesnosti pre zamene postojeće referentne kamatne stope alternativnim, gotovo bezrizičnim kamatnim stopama. Postoje i izmene MSFI 7 Finansijski instrumenti: Obelodanjivanja u vezi dodatnih obelodanjivanja oko neizvesnosti koja proizlaze iz reforme referentne kamatne stope. Izmene su na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine, te se moraju primenjivati retrospektivno.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I PREGLED
ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.2. Izmene i dopune MSFI čije su stupanje na snagu i primena obavezni u tekućoj godini (nastavak)

Druga faza će se fokusirati na pitanja koja bi mogla uticati na finansijsko izveštavanje kada se postojeća referentna kamatna stopa zameni kamatnom stopom bez rizika (RFR). Ne očekuje se da će efekti ovih izmena imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

2.3. Standardi koji su izdati, ali još uvek nisu stupili na snagu i nisu ranije usvojeni

- Izmene u MSFI 10 Konsolidovani finansijski izveštaji i MRS 28 Investicije u pridružene entitete i zajednička ulaganja: Prodaja aktive između investitora i zavisnog društva
Izmene ukazuju na poznato neslaganje zahteva u MSFI 10 i onih u MRS 28, vezanih za prodaju ili unošenje aktive između investitora i njegovih zavisnih društava i zajedničkih ulaganja. Glavna posledica izmena odnosi se na to da je ukupan gubitak ili dobitak priznat kada transakcija tangira poslovanje (bez obzira da li je reč o zavisnom društvu ili ne). Delimičan dobitak ili gubitak je priznat kada transakcija tangira aktivu koja ne predstavlja biznis, čak i kada je ova aktiva deo zavisnog društva. U decembru 2015. godine Odbor za međunarodne računovodstvene standarde odložio je datum primene ovog standarda na neodređeno vreme čekajući ishod istraživanja vezano za primenu metoda učešća. Ove izmene još uvek nisu usvojene od strane EU. Ne očekuje se da će efekti ovih izmena imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.
- MRS 1 Prezentacija finansijskih izveštaja: Klasifikacija kratkoročnih i dugoročnih obaveza (Izmene)
Izmene su na snazi za godišnje periode izveštavanja koja počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine, a dozvoljena je ranija primena. Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je izdao predlog ekspozicije da se datum stupanja na snagu ovih izmena odloži do 1. januara 2023. Cilj izmena je promovisati doslednost u primeni zahteva pomažući kompanijama da utvrde da li je u izveštaju o finansijskom položaju, dugovi i druge obaveze s neizvesnim datumom dospeća potrebno klasifikovati kao kratkoročne ili dugoročne. Izmene i dopune utiču na prezentaciju obaveza u izveštaju o finansijskom položaju i ne menjaju postojeće zahteve oko merenja ili vremena priznavanja bilo koje imovine, obaveze, prihoda ili rashoda, niti informacije koje društva obelodanjuje o tim stawkama. Takođe, izmene i dopune razjašnjavaju zahteve za klasifikacijom duga koji društvo može da podmiri izdavanjem vlastitih instrumenata kapitala. Ove izmene još uvek nisu usvojene od strane EU. Ne očekuje se da će efekti ovih izmena imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.
- MSFI 3 Poslovne kombinacije; MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema; MRS 37 Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina kao i godišnja poboljšanja 2018-2020 (Izmene)
Izmene su na snazi za godišnje periode izveštavanja koja počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine, uz dozvoljenu raniju primenu. Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je izdao izmene MSFI uskog opsega na sledeći način:
 - MSFI 3 Poslovne kombinacije (Izmene) ažurira referencu u MSFI 3 Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje bez menjanja računovodstvenih zahteva za poslovne kombinacije.
 - MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema (Izmene) zabranjuje da preduzeće od troškova nekretnina, postrojenja i opreme odbije iznose primljene po osnovu prodaje artikala proizvedenih dok kompanija priprema sredstvo za njegovo korišćenje. Umesto toga, kompanija će prepoznati takav prihod od prodaje i vezane troškove u bilansu uspeha.
 - MRS 37 Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina (Izmene) navodi koje troškove preduzeće uključuje u određivanju troškova ispunjavanja ugovora u cilju procene da li je ugovor štetan.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I PREGLED
ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.3. Standardi koji su izdati, ali još uvek nisu stupili na snagu i nisu ranije usvojeni (nastavak)

- Godišnja poboljšanja 2018-2020 dovode do manjih izmena na MSFI 1 Prva primena Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja, MSFI 9 Finansijski instrumenti, MRS 41 Poljoprivreda i Ilustrativni primeri za MSFI 16 Lizing.

Ove izmene još uvek nisu usvojene od strane EU.

Ne očekuje se da će efekti ovih izmena imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

• MSFI 16 Lizing - COVID-19 olakšice za zakupce (Izmene)

Izmena je na snazi za godišnje periode izveštavanja koja počinju na dan ili nakon 1. juna 2020. godine, retrospektivno. Ranija primena je dozvoljena, uključujući i u finansijskim izveštajima koji još nisu odobreni za izdavanje na dan 28. maj 2020. Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je izmenio standard kako bi se pružila olakšica zakupcima od primene MSFI 16 uputstva za računovodstveno evidentiranje modifikacija ugovora o zakupu za olakšice koje se javljaju kao direktna posledica COVID-19 pandemije. Datom izmenom se obezbeđuje praktičan izuzetak za računovodstveni tretman u knjigama zakupa, prilikom prihvatanja bilo kakvih promena u zakupnimnama, koje su rezultat olakšica usled COVID-19 pandemije, tako što može da ih obuhvati na isti način kao i svaku promenu u okviru MSFI 16, ako promena nije bila modifikacija ugovora o zakupu, samo ako su ispunjeni svi sledeći uslovi:

- Promene lizing plaćanja dovode do promene zakupnine koja je suštinski ista ili manja od zakupnine neposredno pre nastanka promene.
- Svako smanjenje lizing plaćanja utiče samo na plaćanja koja su prвobitno dospela na dan ili pre 30. juna 2021.
- Nema suštinskih promena ostalih uslova zakupa.

Ne očekuje se da će efekti ovih izmena imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

• Reforma referentnih kamatnih stopa – Faza 2 - MSFI 9, MRS 39, MSFI 7, MSFI 4 i MSFI 16 (Izmene)

U avgustu 2020. godine, IASB je objavio Reformu referentnih kamatnih stopa - Faza 2, Izmene MSFI 9, MRS 39, MSFI 7, MSFI 4 i MSFI 16, završavajući svoj rad kao odgovor na reformu IBOR-a. Izmene pružaju privremene olakšice koje se bave efektima finansijskog izveštavanja kada se međubankarska ponuđena stopa (IBOR) zameni alternativnom gotovo bezrizičnom kamatnom stopom (RFR). Konkretno, izmene predviđaju praktičnu izuzetak kada se obračunavaju promene u osnovi za utvrđivanje ugovornih novčanih tokova finansijske imovine i obaveza, kako bi se zahtevalo prilagođavanje efektivne kamatne stope, ekvivalentno kretanju tržišne kamatne stope. Takođe, dopune uvode olakšice kod prekida hedžing odnosa, uključujući privremeno oslobođanje od potrebe da se ispuni odvojeno prepoznatljiv zahtev kada je RFR instrument određen za hedžing komponente rizika. Dalje, dopune MSFI 4 osmišljene su tako da osiguravajućim kompanijama koje još uvek primenjuju MRS 39 omoguće da dobiju iste olakšice kao one predviđene izmenama MSFI 9. Postoje i izmene MSFI 7 Finansijski instrumenti: obelodanjivanja koja omogućavaju korisnicima finansijskih izveštaja da razumeju efekat reforme referentne kamatne stope na finansijske instrumente i strategiju upravljanja rizikom entiteta. Izmene su na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2021. godine, sa mogućnošću ranijeg početka primene. Kada je primena retrospektivna, entitet nije u obavezi da izmeni podatke iz ranijih perioda. Ove izmene još uvek nisu usvojene od strane EU. Ne očekuje se da će efekti ovih izmena imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I PREGLED
ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.4. Koncept nastavka poslovanja

Finansijski izveštaji su pripremljeni na bazi koncepta nastavka poslovanja koji podrazumeva da će Banka nastaviti sa poslovanjem u predvidljivoj budućnosti.

2.5. Uporedni podaci

Uporedne podatke čine godišnji finansijski izveštaji Banke za 2019. godinu koji su bili predmet revizije.

U odnosu na obavljene godišnje finansijske izveštaje Banke za 2019. ne postoje izvršene reklasifikacije.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1. Prihodi i rashodi od kamata

Prihodi se priznaju u meri u kojoj je verovatno da će Banka ostvariti priliv ekonomskih koristi i da se prihodi mogu pouzdano proceniti.

Prihodi i rashodi od kamata, uključujući i zateznu kamatu i ostale prihode i ostale rashode vezane za kamatonosnu aktivanu, odnosno kamatonosnu pasivu, obračunati su po načelu uzročnosti prihoda i rashoda i uslovima iz obligacionog odnosa, koji su definisani ugovorom između Banke i komitenta.

Za sve finansijske instrumente vrednovane po amortizovanoj vrednosti prihodi ili rashodi od kamata se iskazuju po efektivnoj kamatnoj stopi. Prilikom određivanja efektivne kamatne stope uzimaju se u obzir svi ugovorni uslovi koji se odnose na taj finansijski instrument.

Naknade koje su sastavni deo efektivne kamatne stope finansijskog instrumenta se tretiraju kao korekcije efektivne kamatne stope, osim kada se finansijski instrument odmerava po fer vrednosti, pri čemu se promena u fer vrednosti priznaje u bilansu uspeha. U tim slučajevima, naknade se priznaju kao prihod ili rashod prilikom početnog priznavanja instrumenta. Naknade koje su sastavni deo efektivne kamatne stope finansijskog instrumenta uključuju naknade koje prima Banka vezano za kreiranje ili sticanje finansijskog sredstva. Takve naknade mogu da uključe nadoknadu za aktivnosti kao što su procena finansijskog stanja dužnika, procena i evidentiranje garancija, kolaterala i drugih aranžmana obezbeđenja, pregovaranje oko uslova instrumenta, sačinjavanje i obrada dokumentacije i zaključenje transakcije. Takve naknade su sastavni deo generisanja učešća u rezultirajućem finansijskom instrumentu. Naknada se smatra blisko povezanom sa efektivnom kamatnom stopom, osim ako se ne može jasno pokazati da se odnosi na određenu uslugu u skladu sa IFRS 15.

3.2. Prihodi i rashodi od naknada i provizija

Prihodi i rashodi od naknada i provizija nastali pružanjem, odnosno korišćenjem bankarskih usluga, priznaju se po načelu uzročnosti prihoda i rashoda odnosno na obračunskoj osnovi i utvrđuju se za period kada su ostvareni, tj. kada je usluga pružena.

Naknade i provizije prevashodno čine naknade za usluge platnog prometa, izdate garancije i druge bankarske usluge.

Prihodi od naknada se mogu svrstati u dve kategorije:

- Prihod od naknada po osnovu usluga koje se pružaju u određenom vremenskom periodu koje se razgraničavaju tokom perioda pružanja usluga.
- Prihodi od naknada povezani sa izvršenjem određenog posla - naknade ili komponente naknada koje su povezane sa izvršenjem određenog posla se priznaju pošto se ispune odgovarajući kriterijumi vezani za izvršenje konkretnog posla.

3.3. Zakupi

Banka na procenjuje da li je ugovori predstavljaju ugovore o zakupu ili sadrže zakupe. Ukoliko ugovor prenosi pravo na kontrolu korišćenja identifikovanog sredstva tokom perioda korišćenja u zamenu za naknadu, ugovor predstavlja ugovor o zakupu.

Banka kao zakupac

Banka primenjuje jedinstveni pristup priznavanja i merenja za sve zakupe iste klase sredstava, uključujući kratkoročni zakup i zakup imovine male vrednosti. Banka priznaje obaveze po osnovu zakupa i pravo korišćenja koje predstavlja pravo korišćenja konkretnog sredstva.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.3. Zakupi (nastavak)

Pravo korišćenja

Banka priznaje sredstvo, pravo korišćenja, na dan početka zakupa odnosno na dan kada stiče pravo upotrebe sredstva. Pravo korišćenja meri se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja vrednosti uz prilagođavanje za svako ponovno merenje obaveza iz zakupa.

Trošak amortizacije prava korišćenja uključuje iznos priznatih obaveza zakupa, početne direktnе troškove vezane za zakup, plaćanja zakupa izvršena na ili pre datuma početka zakupa umanjenog za primljene podsticaje za zakup. Pravo korišćenja amortizuje se proporcionalno u periodu korišćenja. Prava korišćenja prikazana su u napomeni 21. Nekretnine, postrojenja i oprema i podložna su umanjenju vrednosti u skladu sa politikom Banke kako je opisano u Napomeni 3.7. Umanjenje vrednosti nefinansijskih sredstava.

Obaveze po osnovu zakupa

Na dan početka zakupa Banka priznaje obaveze po osnovu zakupa merene po sadašnjoj vrednosti budućih plaćanja zakupa koja se vrše tokom trajanja zakupa isključujući porez na dodatu vrednost. Plaćanja zakupa uključuju fiksna plaćanja (umanjena za iznos podsticaja), promenljiva plaćanja zakupa koja zavise od indeksa ili stope i očekivani iznos rezidualne vrednosti. Promenljive zakupnine koje ne zavise od indeksa ili stope se priznaju kao rashodi u periodu u kome su nastali.

Banka kao zakupodavac

Zakupi u kojima Banka ne prenosi sve rizike i koristi povezane sa vlasništvom nad konkretnim sredstvom, klasificiše se kao operativni lizing. Prihodi od zakupa se obračunavaju proporcionalno u periodu zakupa i uključuju se u operativne prihode u bilansu uspeha. Početni direktni troškovi zaključivanja ugovora o zakupu priznaju se tokom trajanja zakupa na istoj osnovi kao i prihod od zakupa. Privremene zakupnine se priznaju kao prihod u periodu u kome pripadaju.

3.4. Preračun stranih valuta

Stavke uključene u finansijske izveštaje Banke odmeravaju se korišćenjem valute primarnog privrednog okruženja u kome Banka posluje (funkcionalna valuta). Kao što je izneto u Napomeni 2, finansijski izveštaji prikazani su u hiljadama dinara (RSD), koji predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Banke. Poslovne promene nastale u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene.

Monetarna sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti, na dan bilansa stanja, preračunate su u dinare po srednjem kursu Narodne banke Srbije važećem na dan bilansa stanja (Napomena 36).

Pozitivne ili negativne kursne razlike nastale prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti ili valutnoj klauzuli i prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti, odnosno valutnoj klauzuli evidentirane su u korist ili na teret bilansa uspeha kao prihodi i rashodi po osnovu kursnih razlika (Napomena 7).

Preuzete i potencijalne obaveze u stranoj valuti preračunate su u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza na dan bilansa stanja.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.5. Finansijski instrumenti

Finansijski instrumenti se inicijalno vrednuju po fer vrednosti, uvećanoj za troškove transakcija koji su direktno pripisivi nabavci ili emitovanju finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Cena transakcije odnosno fer vrednost nadoknade date ili primljene za finansijski instrument, obično predstavlja najbolji dokaz o fer vrednosti finansijskog instrumenta prilikom inicijalnog priznavanja. Međutim, mogu postojati slučajevi u kojima je Banka može utvrditi da je fer vrednost pri inicijalnom priznavanju drugačija od cene transakcije.

U tom slučaju, Banka u momentu inicijalnog priznavanja priznaje dobitak ili gubitak kao razliku između fer vrednosti prilikom početnog priznavanja i cene transakcije.

Kupovina ili prodaja finansijskih sredstava, koja zahteva prenos sredstava u roku koji je utvrđen propisima ili konvencijama na datom tržištu, priznaje se na datum trgovanja ili datum izmirivanja, odnosno na datum kada se Banka obaveže da će kupiti ili prodati sredstvo ili na datum kada Banka primi kupljeno ili prenese prodato sredstvo.

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se evidentiraju u bilansu stanja Banke od momenta kada se Banka ugovornim odredbama vezala za instrument. Kupovina ili prodaja finansijskih sredstava na "regularan način" priznaje se primenom obračuna na datum izmirivanja.

3.5.1. Klasifikacija finansijskih instrumenata

Rukovodstvo Banke vrši klasifikaciju finansijskih instrumenata pri inicijalnom priznavanju. Klasifikacija finansijskih instrumenata prilikom početnog priznavanja vrši na osnovu testa poslovnog modela i SPPI testa.

Poslovni model se odnosi na način kako Banka upravlja svojim finansijskim sredstvima u cilju sticanja novčanih tokova. Određen je na nivou koji oslikava način na koji se upravlja grupama finansijskih sredstava zajedno, kako bi se ostvario određeni poslovni cilj, a na nivou pojedinih portfolija što podrazumeva da Banka može imati više od jednog poslovnog modela za upravljanje finansijskim instrumentima. Obično se ogleda kroz aktivnosti koje Banka preduzima da bi ostvarila ciljeve svog poslovnog modela.

U zavisnosti od poslovnog modela i rezultata SPPI testa finansijski instrumenti se vrednuju na sledeći način:

- Po amortizovanoj vrednosti – kada je poslovni model „Držanje radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova“ i kada se novčani tokovi sastoje isključivo iz plaćanja glavnice i kamate.
- Po fer vrednosti kroz ostali rezultat - kada je poslovni model „Držanje radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova i prodaje“ i kada se novčani tokovi sastoje isključivo iz plaćanja glavnice i kamate
- Po fer vrednosti kroz bilans uspeha – kod svih ostalih poslovnih modela uključujući trgovanje, upravljanje sredstvima na bazi fer vrednosti, maksimiziranje novčanih tokova kroz prodaju i slično.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.5. Finansijski instrumenti (nastavak)

3.5.2. Priznavanje i merenje finansijskih obaveza

Izdati finansijski instrumenti ili njihove komponente se klasifikuju kao obaveze kada suština ugovornog odnosa ukazuje da Banka ima obavezu ili da isporuči gotovinu ili neko drugo finansijsko sredstvo imaoču, ili da ispunji obavezu na drugačiji način od razmene gotovine ili drugog finansijskog sredstva za fiksan broj sopstvenih akcija.

Naknadno vrednovanje finansijskih obaveza zavisi od njihove klasifikacije, kao što sledi:

- Depoziti banaka i komitenata, kao i ostale kamatonosne finansijske obaveze se inicijalno priznaju po fer vrednosti, umanjenoj za nastale transakcione troškove, izuzev finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Nakon početnog priznavanja, kamatonosni depoziti i krediti se iskazuju po amortizovanoj vrednosti.
- Obaveze po kreditima se inicijalno priznaju po fer vrednosti umanjenoj za nastale transakcione troškove. Obaveze po kreditima se naknadno vrednuju po amortizovanoj vrednosti.
- Obaveze po kreditima se klasifikuju kao tekuće obaveze, osim ukoliko Banka nema bezuslovno pravo da izmiri obavezu za najmanje 12 meseci nakon datuma izveštavanja.
- Obaveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obaveze vrednuju se po amortizovanoj vrednosti, što zbog kratkročne prirode ovih obaveza odgovara njihovoj nominalnoj vrednosti.

3.5.3. Prebijanje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se prebijaju, a razlika između njihovih suma se priznaje u bilansu stanja, ako, i samo ako, postoji zakonom omogućeno pravo da se izvrši prebijanje priznatih iznosa i postoji namera da se isplata izvrši po neto osnovu, ili da se istovremeno proda sredstvo i izmiri obaveza.

3.5.4. Prestanak priznavanja finansijskih sredstava i finansijskih obaveza

Finansijsko sredstvo (ili deo finansijskog sredstva ili grupa finansijskih sredstava) prestaje da se priznaje ukoliko je:

- došlo do isteka prava na gotovinske prilive po osnovu tog sredstva; ili je
- Banka prenela pravo na gotovinske prilive po osnovu sredstva ili je preuzela obavezu da izvrši isplatu primljene gotovine po osnovu tog sredstva u punom iznosu bez materijalno značajnog odlaganja plaćanja trećem licu po osnovu ugovora o prenosu; i
- Banka ili izvršila prenos svih rizika i koristi u vezi sa sredstvom, ili nije ni prenela, ni zadržala sve rizike i koristi u vezi sa sredstvom, ali je prenela kontrolu nad njim.
- Izvršena je značajna modifikacija ugovorenih novčanih tokova

Kada je Banka prenela prava na gotovinske prilive po osnovu sredstava ili je sklopila ugovor o prenosu, i pri tom nije niti prenela niti zadržala sve rizike i koristi u vezi sa sredstvom, niti je prenela kontrolu nad sredstvom, sredstvo se priznaje u onoj meri koliko je Banka angažovana u pogledu sredstva.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.5. Finansijski instrumenti (nastavak)****3.5.4. Prestanak priznavanja finansijskih sredstava i finansijskih obaveza (nastavak)**

Ukoliko postoji značajna razlika u novčanim tokovima, ugovorna prava od originalnog finansijskog sredstva se smatraju isteklim i treba priznati novo sredstvo izdato pod novim uslovima. Ako je razlika u sadašnjoj vrednosti novčanih tokova najmanje 10 %, onda se u svim slučajevima modifikacija treba dovesti do prestanka priznavanja starog i računovodstvenog evidentiranja novog finansijskog instrumenta. Ukoliko je razlika u sadašnjim vrednostima novčanih tokova manja od 10%, u tom slučaju Banka vrši kvalitativnu procenu radi analize da li su uslovi dva instrumenta znatno različiti. Kvalitativnom procenom se identifikuju značajne razlike u uslovima koji po svojoj prirodi nisu obuhvaćeni kvantitativnom procenom. Sama kvalitativna procena može zahtevati visok stepen procene zasnovan na činjenicama i okolnostima svakog pojedinačnog slučaja. Tom prilikom mogu biti uzete promene referentne valute kredita, način otplate i drugo. Modifikacije koje prouzrokuju prestanak priznavanja starog finansijskog sredstva i inicijalno priznavanje novog, a koje su bile motivisane padom u kreditnoj sposobnosti i otplatnom kapacitetu, vode inicijalnom priznavanju finansijskih sredstava koje standard definiše kao „POCI”, tj. sredstva koja su obezvredjena u momentu inicijalnog priznavanja.

Finansijska obaveza prestaje da se priznaje ukoliko je ispunjenje te obaveze izvršeno, ukoliko je obaveza ukinuta ili ukoliko je isteklo važenje obaveze. U slučaju gde je postojeća finansijska obaveza zamenjena drugom obavezom prema istom poveriocu, ali pod značajno promenjenim uslovima ili ukoliko su uslovi kod postojeće obaveze značajno izmenjeni, takva zamena ili promena uslova tretira se kao prestanak priznavanja prvobitne obaveze sa istovremenim priznavanjem nove obaveze, dok se razlika između prvobitne i nove vrednosti obaveze priznaje u bilansu uspeha.

3.5.5. Obezvredjenje finansijskih sredstava

Prema konceptu očekivanog kreditnog gubitka koji Banka treba da identifikuje i prizna po osnovu svih finansijskih sredstava, Banka obračunava i priznaje ispravku vrednosti definisanom Metodologijom za ispravku vrednosti za sve finansijske instrumente koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti kao i za finansijska sredstva koja se odmeravaju po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat.

Obračunati očekivani kreditni gubici predstavljaju verovatnoćom ponderisane procene kreditnih gubitaka (tj. sadašnja vrednost svih manjkova gotovine) tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta, dok je sam manjak gotovine razlika između tokova gotovine koji pripadaju Banci po ugovoru i tokova gotovine koje Banka očekuje da primi. Za finansijska sredstva, kreditni gubitak je sadašnja vrednost razlike između ugovornih tokova gotovine koji pripadaju Banci po ugovoru i tokova gotovine koje Banka očekuje da primi.

Za nepovučene obaveze po odobrenom kreditu, kreditni gubitak je sadašnja vrednost razlike između ugovornih tokova gotovine koji pripadaju Banci ako imalac obaveze po zajmu povuče sredstva zajma i tokova gotovine koje Banka očekuje da primi ako se zajam povuče.

Banka obračunava na svaki datum izveštavanja ispravku vrednosti u iznosu koji je jednak očekivanim kreditnim gubicima tokom životnog veka, ako je kreditni rizik za taj finansijski instrument značajno porastao od početnog priznavanja, ili postoji identifikovan objektivan dokaz obezvredjenja odnosno po iznosu koji je jednak očekivanim dvanaestomesečnim kreditnim gubicima za sve finansijske instrumente kod kojih kreditni rizik nije značajno porastao od početnog priznavanja.

Očekivani dvanaestomesečni kreditni gubici su deo očekivanih kreditnih gubitaka tokom roka trajanja i predstavljaju manjkove gotovine tokom roka trajanja koji će rezultirati ako se dogodi neizvršenje u roku od 12 meseci nakon datuma izveštavanja (ili kraći period, ako je očekivani rok trajanja finansijskog instrumenta kraći od 12 meseci), ponderisani verovatnoćom nastanka takvog neizvršenja.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.5. Finansijski instrumenti (nastavak)

3.5.5. Obezvredjenje finansijskih sredstava (nastavak)

Banka je definisala kriterijume za svrstavanje finansijskih instrumenata u nivoe 1, 2 i 3 u zavisnosti od stepena povećanja kreditnog rizika od momenta inicijalnog priznavanja. Predmet klasifikacije su finansijski instrumenti koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti kao i finansijski instrumenti koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat.

3.5.6. Derivati

Derivati se priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha i evidentiraju kao sredstva, ako je njihova fer vrednost pozitivna, ili kao obaveze, ako je njihova fer vrednost negativna. Promene fer vrednosti derivata se priznaju u bilansu uspeha.

Banka ne koristi računovodstvo zaštite transakcija od rizika (hedžing).

3.6. Nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva

Nematerijalna ulaganja se sastoje od softvera i licenci. Nematerijalna ulaganja iskazana su po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti.

Osnovna sredstva Banke se sastoje od opreme i ulaganja u tuđa osnovna sredstva.

Oprema je iskazana po nabavnoj vrednosti, umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i eventualne akumulirane gubitke zbog umanjenja vrednosti.

Amortizacija se obračunava korišćenjem proporcionalne metode u cilju smanjenja vrednosti nekretnina i opreme na njihove rezidualne vrednosti tokom procenjenih korisnih vekova upotrebe.

Primenjene godišnje stope amortizacije su:

Nematerijalna ulaganja (licence za softvere)	U roku važenja, a trajne licence 20%
Prava korišćenja sredstava u zakupu	U roku trajanja zakupa
Kompjuterska oprema	20% - 50%
Nameštaj	12,5% - 20%
Bankomati	14,3%
Motorna vozila	20%
Ulaganja u tuđe objekte	U roku važenja ugovora o zakupu
Ostala oprema	12,5% - 50%

Troškovi investicionog i tekućeg održavanja se iskazuju u bilansu uspeha u trenutku njihovog nastanka. Troškovi vezani za rekonstrukciju i poboljšanje, koji menjaju kapacitet ili namenu osnovnih sredstava, se kapitalizuju i uvećavaju nabavnu vrednost osnovnog sredstva.

Korisni vek upotrebe sredstva se revidira i, po potrebi, koriguje na datum svakog bilansa stanja. Promena u očekivanom korisnom veku upotrebe sredstava obuhvata se kao promena u računovodstvenim procenama.

Dobici ili gubici koji se javljaju prilikom rashodovanja ili prodaje opreme, priznaju se na teret ili u korist bilansa uspeha, kao deo ostalih poslovnih prihoda ili operativnih i ostalih poslovnih rashoda.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.6. Nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva (nastavak)

Obračun amortizacije za poreske svrhe vrši se u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011 i 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014, 142/2014, 91/2015, 112/2015 i 113/2017, 95/2018, 86/2019, 153/2020), Pravilnikom o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 116/2004 i 99/2010), što rezultira u odloženim porezima (Napomena 14).

3.7. Obezvredjenje nefinansijske imovine

Saglasno usvojenoj računovodstvenoj politici, na dan bilansa stanja, rukovodstvo Banke analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna ulaganja i nekretnine i oprema Banke. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvredjeno, nadoknadiv iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvredjenja. Ukoliko je nadoknadivi iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknade vrednosti, koju predstavlja vrednost veća od fer vrednosti sredstva umanjene za troškove prodaje i vrednosti u upotrebi. Gubitak zbog obezvredjenja se priznaje u iznosu razlike, na teret rashoda saglasno MRS 36 "Umanjenje vrednosti imovine".

Nefinansijska sredstva (osim goodwill-a) kod kojih je došlo do umanjenja vrednosti se revidiraju na svaki izveštajni period zbog mogućeg ukidanja efekata umanjenja vrednosti.

3.8. Sredstva stečena naplatom potraživanja

Imovina (zemljište i građevinski objekti) nad kojom je preuzeto vlasništvo u procesu povraćaja obezvredjenih kredita prikazuje se u okviru Ostalih sredstava. Sredstva stečena naplatom potraživanja se privremeno drže u svrhu likvidacije i iskazuju se po nižem iznosu od knjigovodstvene ili fer vrednosti umanjene za troškove prodaje.

3.9. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Rezervisanja se priznaju i vrše kada Banka ima sadašnju obavezu, zakonsku ili izvedenu, kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će doći do odliva resursa kako bi se izmirila obaveza i kada se može pouzdano proceniti iznos obaveze.

Radi održavanja najbolje moguće procene rezervisanja se razmatraju, utvrđuju i ako je potrebno koriguju na svaki izveštajni datum. Rezervisanje se odmerava po sadašnjoj vrednosti očekivanih izdataka za izmirenje obaveze, primenom diskontne stope koja odražava tekuću tržišnu procenu vremenske vrednosti novca. Kada više nije verovatan odliv ekonomskih koristi radi izmirenja zakonske ili izvedene obaveze rezervisanje se ukida u korist prihoda. Rezervisanja se prate po vrstama i mogu da se koriste samo za izdatke za koje su prvo bitno bila priznata. Rezervisanje se ne priznaje za buduće poslovne gubitke.

Potencijalne obaveze se ne priznaju u finansijskim izveštajima. Potencijalne obaveze se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje (Napomena 30), osim ako je verovatnoča odliva resursa koji sadrže ekonomске koristi veoma mala.

Banka ne priznaje potencijalna sredstva u finansijskim izveštajima. Potencijalna sredstva se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, ukoliko je priliv ekonomskih koristi verovatan.

3.10. Kapital

Kapital se sastoji od akcijskog kapitala (običnih akcija), rezervi iz dobitka i akumuliranog gubitka (Napomena 29).

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.11. Finansijske garancije

U posebnim slučajevima Banka odobrava finansijske garancije koje se sastoje od plativih i činidbenih garancija.

Finansijske garancije su ugovori koji obavezuju izdavaoca garancije da izvrši plaćanje ili nadoknadi gubitak primaocu garancije, nastao ukoliko određeni poverilac blagovremeno ne izvrši svoje obaveze u skladu sa uslovima predviđenim ugovorom.

Finansijske garancije se inicijalno priznaju u finansijskim izveštajima po vrednosti na datum kada je garancija data. Nakon inicijalnog priznavanja, obaveze Banke koje proističu iz finansijskih garancija se vrednuju u iznosu amortizovane naknade ili najbolje procene izdataka neophodnih da bi se izmirila finansijska obaveza koja nastaje kao rezultat garancije, u zavisnosti koji je iznos viši. Povećanje obaveza koje se odnosi na finansijske garancije se priznaje u bilansu uspeha. Primljene naknade se priznaju u korist bilansa uspeha u okviru prihoda od naknada i provizija ravnometerno tokom perioda trajanja garancije.

3.12. Primanja zaposlenih

(a) Definisani planovi doprinosa

Banka obračunava i plaća doprinose za penzionalni i zdravstveno osiguranje i doprinose za osiguranje od nezaposlenosti po stopama utvrđenim zakonom na bazi bruto zarada zaposlenih.

Troškovi doprinosa priznaju se u bilansu uspeha u istom periodu kao i troškovi zarada na koje se odnose. Banka nema dodatnih obaveza za naknade zaposlenima po ovom osnovu.

(b) Dugoročne naknade zaposlenima - Otpremnine prilikom odlaska u penziju

U skladu sa Pravilnikom o radu Banka ima obavezu isplate naknade zaposlenima prilikom odlaska u penziju u iznosu od tri prosečne mesečne zarade ostvarene u mesecu koji prethodi mesecu odlaska u penziju.

Troškovi i obaveze po osnovu ovih planova nisu obezbeđeni fondovima. Obaveze po osnovu naknada i sa njima povezani troškovi se priznaju u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih gotovinskih tokova primenom aktuarske metode projektovanja po jedinici prava. Aktuarski dobici i gubici i troškovi prethodno izvršenih usluga priznaju se u okviru izveštaja o ostalom rezultatu u periodu nastanka.

3.13. Porezi i doprinosi

(a) Porez na dobit

Tekući porez

Porez na dobit predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011 i 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014, 142/2014, 91/2015 i 112/2015, 113/2017, 95/2018 i 86/2019, 153/2020). Banka tokom godine porez na dobit plaća u vidu mesečnih akontacija, čiju visinu utvrđuje na osnovu poreske prijave za prethodnu godinu. Konačna poreska osnovica, na koju se primenjuje propisana stopa poreza na dobit od 15% utvrđuje se poreskim bilansom Banke.

Računovodstvena dobit se, da bi se dobio iznos oporezive dobiti, usklađuje za određene privremene i trajne razlike, kao što je prikazano u godišnjem poreskom bilansu koji se predaje u roku do 30. juna naredne godine.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.13. Porezi i doprinosi (nastavak)****(a) Porez na dobit (nastavak)**

Zakon o porezu na dobit pravnih lica obvezniku koji izvrši ulaganja u osnovna sredstva priznavao je do 2013. godine pravo na poreski kredit u visini od 20% izvršenog ulaganja, s tim što poreski kredit ne može biti veći od 33% obračunatog poreza u godini u kojoj je izvršeno ulaganje. Poreska olakšica je ukinuta počev od 2014. godine, ali neiskorišćeni deo poreskog kredita može se preneti na račun poreza na dobitak iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od deset godina. U svakoj od godina perioda prvo se primenjuje poreski kredit po osnovu ulaganja iz te godine, a zatim se, do limita od 33% obračunatog poreza u tom poreskom periodu, primenjuju preneti poreski krediti po redosledu ulaganja.

Poreski propisi u Republici Srbiji ne dozvoljavaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda iskoriste kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u određenom prethodnom periodu. Poreski gubici iskazani u poreskom bilansu do 2009. godine mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda u periodu od 10 godina od godine u kojoj su nastali, a poreski gubici iskazani u poreskom bilansu za 2010. godinu i kasnije mogu se koristiti u periodu do 5 godina.

Tekuća poreska sredstva i obaveze koja se odnose na tekuću i prethodne poreske godine vrednovani su u iznosu za koji se očekuje da će biti povraćen odnosno plaćen nadležnim poreskim organima. Primljene poreske stope korištene pri obračunu tekućih poreskih sredstava i obaveza su propisane poreskim propisima primenljivim na dan bilansa stanja. Tekući porez na dobit koji se odnosi na stavke koje se direktno evidentiraju u korist ili na teret kapitala, takođe se evidentira u korist, odnosno na teret kapitala.

Odloženi porezi

Odloženi porezi na dobit se obračunavaju po metodi obaveza prema bilansu stanja na sve privremene razlike na dan bilansa stanja između sadašnje vrednosti sredstava i obaveza u finansijskim izveštajima i njihove vrednosti za svrhe oporezivanja.

Odložene poreske obaveze priznaju se na sve oporezive privremene razlike, izuzev ukoliko odložene poreske obaveze proističu iz inicijalnog priznavanja "goodwill-a" ili sredstava i obaveza u transakciji koja nije poslovna kombinacija i u trenutku nastanka nema uticaja na računovodstvenu dobit niti na oporezivu dobit ili gubitak, kao i ukoliko se odnose na oporezive privremene razlike u vezi sa učešćem u zavisnim preduzećima, pridruženim preduzećima i zajedničkim ulaganjima gde se trenutak ukidanja privremene razlike može kontrolisati i izvesno je da privremena razlika neće biti ukinuta u doglednom vremenskom periodu.

Odložena poreska sredstva priznaju se na sve oporezive privremene razlike i neiskorištene iznose prenosivih poreskih kredita i poreskih gubitaka, do mere do koje je izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se sve oporezive privremene razlike, preneti neiskorišćeni poreski krediti i neiskorišćeni poreski gubici mogu iskoristiti, izuzev ukoliko se odložena poreska sredstva odnose na privremene razlike nastale iz inicijalnog priznavanja sredstava ili obaveza u transakciji koja nije poslovna kombinacija i u trenutku nastanka nema uticaja na računovodstvenu dobit niti na oporezivu dobit ili gubitak ili na odbitne privremene razlike u vezi sa učešćem u zavisnim preduzećima, pridruženim preduzećima i zajedničkim ulaganjima, kada se odložena poreska sredstva priznaju samo do mere do koje je izvesno da će privremene razlike biti ukinute u doglednoj budućnosti i da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se sve privremene razlike mogu iskoristiti.

Knjigovodstvena vrednost odloženih poreskih sredstava preispituje se na dan svakog bilansa stanja i umanjuje do mere do koje više nije izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se ukupna vrednost ili deo vrednosti odloženih poreskih sredstava može iskoristiti.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.13. Porezi i doprinosi (nastavak)

(a) Porez na dobit (nastavak)

Odložena poreska sredstva koja nisu priznata procenjuju se na dan svakog bilansa stanja i priznaju do mera do koje je postalo izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Odložena poreska sredstva i obaveze izračunavaju se primenom poreske stope za koju se očekuje da će biti efektivna u godini ostvarenja poreskih olakšica, odnosno izmirenja odloženih poreskih obaveza, a na bazi zvaničnih poreskih stopa i propisa usvojenih ili suštinski usvojenih na dan bilansa stanja.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobitak/gubitak perioda.

Odloženi porez na dobit koji se odnosi na stavke koje se direktno evidentiraju u korist ili na teret kapitala se takođe evidentira u korist, odnosno na teret kapitala.

(b) Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata poslovanja

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata poslovanja uključuju porez na imovinu, poreze i doprinose na zarade na teret poslodavca, kao i druge poreze i doprinose koji se plaćaju u skladu sa republičkim i lokalnim poreskim propisima. Ovi porezi i doprinosi su prikazani u okviru operativnih i ostalih poslovnih rashoda (Napomena 14).

3.14. Poslovi u ime i za račun trećih lica

Sredstva po poslovima u ime i za račun trećih lica, kojima Banka upravlja uz naknadu, uključena su u vanbilansnu evidenciju Banke (Napomena 30). Banka po navedenim plasmanima ne snosi nikakav rizik.

3.15. Ključne računovodstvene procene i prosudjivanja

Sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva Banke korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih prepostavki, koje imaju efekta na iskazane vrednosti sredstava i obaveza, kao i obelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda.

Ove procene i prepostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od navedenih procena. Procene i prepostavke se kontinuirano razmatraju, a kada korekcije postanu neophodne, iskazuju se u bilansu uspeha za periode u kojima su postale poznate.

U daljem tekstu navedene su ključne procene i prepostavke koje sadrže rizik da će prouzrokovati materijalno značajne korekcije knjigovodstvenih vrednosti sredstava i obaveza u toku naredne finansijske godine.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.15. Ključne računovodstvene procene i prosudivanja (nastavak)

(a) Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava

Na izveštajni datum Banka identifikuje očekivane kreditne gubitke po osnovu svih finansijskih sredstava.

Očekivani kreditni gubici za ukupan period trajanja finansijskog instrumenta predstavljaju verovatnoćom ponderisane procene kreditnih gubitaka tj. sadašnju vrednost svih očekivanih manjkova ugovorenih novčanih tokova tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta.

Samim tim, za finansijska sredstva, kreditni gubitak je sadašnja vrednost razlike između:

- ugovornih tokova gotovine koji pripadaju Banci po ugovoru; i
- tokova gotovine koje Banka očekuje da primi.

Za neiskorišćene preuzete kreditne obaveze po odobrenom kreditu, kreditni gubitak je sadašnja vrednost razlike između:

- ugovornih tokova gotovine koji pripadaju Banci po osnovu povučenih sredstava kredita ; i
- tokova gotovine koje Banka očekuje da primi po osnovu povučenih sredstava kredita.

Očekivani dvanaestomesečni kreditni gubici su deo očekivanih kreditnih gubitaka za ukupan period trajanja finansijskog instrumenta i predstavljaju sadašnju vrednost očekivanih manjkova novčanih tokova tokom roka trajanja finansijskog instrumenta koji će rezultirati ako se dogodi neizmirenje obaveza u roku od 12 meseci nakon datuma izveštavanja (ili u toku kraćeg perioda, ako je očekivani preostali rok trajanja finansijskog instrumenta kraći od 12 meseci), ponderisanih verovatnoćom nastanka događaja neizmirenja obaveza.

Postoji razlika između finansijskih instrumenata kod kojih je došlo do značajnog porasta kreditnog rizika od momenta njihovog inicijalnog priznavanja i finansijskih instrumenata kod kojih nije došlo do značajnog porasta kreditnog rizika od momenta njihovog inicijalnog priznavanja.

U skladu sa navedenim, na svaki datum izveštavanja, Banka obračunava ispravku vrednosti u iznosu koji je jednak:

- očekivanim dvanaestomesečnim kreditnim gubicima za sve finansijske instrumente kod kojih kreditni rizik nije značajno porastao od početnog priznavanja i nije identifikovan objektivan dokaz obezvređenja (Nivo 1)
- očekivanim kreditnim gobicima tokom ukupnog trajanja, ako je kreditni rizik za taj finansijski instrument značajno porastao od početnog priznavanja (Nivo 2),
- očekivanim kreditnim gobicima tokom ukupnog trajanja, ako za taj finansijski instrument postoji identifikovan objektivan dokaz obezvređenja (Nivo 3).

Način obračuna ispravke vrednosti definisan je Metodologijom za obračun ispravki vrednosti. Metodologija i pretpostavke koje se koriste za procenu iznosa i vremena budućih novčanih tokova su predmet redovnog pregleda s ciljem da se smanje razlike između procenjenih i ostvarenih gubitaka.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.15. Ključne računovodstvene procene i prosudivanja (nastavak)

(b) Utvrđivanje fer vrednosti finansijskih instrumenata

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu na dan bilansa stanja se bazira na kotiranim tržišnim cenama ponude ili tražnje, bez umanjenja po osnovu transakcionih troškova.

Fer vrednost finansijskih instrumenata koji nisu kotirani na aktivnom tržištu se određuje korišćenjem odgovarajućih tehnika vrednovanja, koje obuhvataju tehnike neto sadašnje vrednosti, poređenje sa sličnim instrumentima za koje postoje tržišne cene i ostale relevantne modele.

Kada tržišni inputi nisu dostupni, određuju se procenjivanjima koja uključuju određeni stepen rasuđivanja u proceni "fer" vrednosti. Modeli procene oslikavaju trenutno stanje na tržištu na datum merenja i ne moraju predstavljati uslove na tržištu pre ili nakon datuma merenja. Stoga se tehnike vrednovanja revidiraju periodično, kako bi na odgovarajući način odrazile tekuće tržišne uslove. Utvrđivanje fer vrednosti finansijskih instrumenata definisano je Metodologijom za utvrđivanje fer vrednosti finansijskih instrumenata.

(c) Umanjenje vrednosti učešća u kapitalu

Banka procenjuje učešća u kapitalu u skladu sa MRS 36 i smatra obezvredenim kada postoji dokumentovano (tržišni podaci) ili procenjeno umanjenje fer vrednosti ovih sredstava ispod njihove nabavne vrednosti.

(d) Koristan vek trajanja nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava

Određivanje korisnog veka trajanja nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora.

Adekvatnost određenog korisnog veka trajanja se preispituje na godišnjem nivou ili kada god postoji indikacija da je došlo do značajne promene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog veka trajanja.

(e) Umanjenje vrednosti nefinansijske imovine

Na dan izveštavanja, rukovodstvo Banke analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva Banke. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvredeno, nadoknadiv iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvredjenja.

Ukoliko je nadoknadivi iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknадive vrednosti.

Razmatranje obezvredjenja zahteva od rukovodstva subjektivno prosudivanje u pogledu tokova gotovine, stopa rasta i diskontnih stopa za jedinice koje generišu tokove gotovine, a koje su predmet razmatranja.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.15. Ključne računovodstvene procene i prosudivanja (nastavak)

(f) Rezervisanje po osnovu sudske sporove

Banka je uključena u veći broj sudske sporove koji proističu iz njenog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna i ugovorna pitanja, kao i pitanja koja se tiču radnih odnosa, a koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Banka redovno procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka.

Razumne procene obuhvataju prosudivanje rukovodstva nakon razmatranja informacija koje uključuju obaveštenja, poravnanja, procene od strane pravnog sektora, dostupne činjenice, identifikaciju potencijalnih odgovornih strana i njihove mogućnosti da doprinesu rešavanju, kao i prethodno iskustvo.

Rezervisanje za sudske sporove se formira kada je verovatno da postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano proceniti pažljivom analizom. Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija.

Potencijalne obaveze koje ne zadovoljavaju kriterijume za rezervisanje se obelodanjuju, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomski koristi veoma mala.

(g) Odložena poreska sredstva

Banka priznaje odložena poreska sredstva po osnovu neiskorišćenih prenosivih poreskih gubitaka i prenosivih poreskih kredita do mere do koje je verovatno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da neiskorišćeni prenosivi poreski krediti i neiskorišćeni prenosivi poreski gubici budu iskorisćeni.

Značajna procena od strane rukovodstva Banke je neophodna da bi se utvrdio iznos odloženih poreskih sredstava koja se mogu priznati, na osnovu perioda nastanka i visine budućih oporezivih dobitaka i strategije poreskog planiranja (Napomena 14).

(h) Opremnine prilikom odlaska u penziju

Troškovi utvrđenih naknada zaposlenima nakon prekida radnog odnosa, odnosno odlaska u penziju nakon ispunjenih zakonskih uslova, utvrđuju se primenom aktuarske procene. Aktuarska procena uključuje procenu diskontne stope, budućih kretanja zarada, stope mortaliteta i fluktuacije zaposlenih. Zbog dugoročne prirode ovih planova, značajne neizvesnosti utiču na ishod procene. Dodatne informacije obelodanjene su u Napomeni 27 uz finansijske izveštaje.

MOBI BANKA A.D. BEOGRAD

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

4. PRIHODI I RASHODI OD KAMATA

	2020.	2019.
Prihodi od kamata		
Stanovništvo	363.467	348.063
Druga preduzeća	283.847	262.845
Republički organi i javni sektor	174.668	142.984
Banke	<u>24.867</u>	<u>90.970</u>
Ukupno	<u>846.849</u>	<u>844.862</u>
Rashodi kamata		
Stanovništvo	(90.438)	(201.008)
Druga preduzeća	(13.193)	(29.739)
Banke i finansijske institucije	(71.937)	(2.336)
Preduzetnici	(9)	(8)
Druga pravna lica	<u>(57)</u>	<u>(3)</u>
Ukupno	<u>(175.634)</u>	<u>(233.094)</u>
Dobitak po osnovu kamata	<u>671.215</u>	<u>611.768</u>

Prihodi i rashodi od kamata po klasama finansijskih instrumenata prikazani su kako sledi:

	2020.	2019.
Prihodi od kamata po osnovu:		
- kredita u dinarima	642.807	626.520
- hartija od vrednosti u dinarima	135.822	127.760
- ostalih plasmana	8.267	9.003
- hartija od vrednosti u stranoj valuti	39.986	41.586
- depozita	3.151	24.773
- depozita u stranoj valuti	<u>16.816</u>	<u>15.220</u>
Ukupno	<u>846.849</u>	<u>844.862</u>
Rashodi kamata po osnovu:		
- depozita u dinarima	(166.522)	(207.918)
- kredita u dinarima	(763)	(16.618)
- depozita u valuti	(1.106)	(928)
- zakupa	(7.243)	(7.571)
- ostalih obaveza	<u>-</u>	<u>(60)</u>
Ukupno	<u>(175.634)</u>	<u>(233.094)</u>
Dobitak po osnovu kamata	<u>671.215</u>	<u>611.768</u>

MOBI BANKA A.D. BEOGRAD

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

5. PRIHODI I RASHODI OD NAKNADA

	2020.	2019.
Prihodi po osnovu naknada i provizija		
Prihodi od naknada i provizija u dinarima	758.481	572.862
Prihodi od naknada i provizija u stranoj valuti	<u>114.760</u>	<u>143.246</u>
Ukupno	<u>873.241</u>	<u>716.108</u>
Rashodi od naknada i provizija		
Rashodi naknada i provizija u dinarima	(91.608)	(77.123)
Rashodi naknada i provizija u stranoj valuti	<u>(435.366)</u>	<u>(453.562)</u>
Ukupno	<u>(526.974)</u>	<u>(530.686)</u>
Dobitak po osnovu naknada i provizija	<u>346.267</u>	<u>185.422</u>

Prihodi od naknada i provizija mogu se analizirati prema sledećim vrstama usluga:

	2020.	2019.
Naknade po osnovu poslova sa platnim karticama	376.337	389.349
Naknade za usluge dinarskog platnog prometa i održavanja računa	411.565	270.684
Naknade za izdvanje potvrda i SMS obaveštenja	55.821	32.879
Naknade za usluge platnog prometa u stranoj valuti	27.206	19.632
Prihodi od ostalih naknada i provizija	<u>2.312</u>	<u>3.564</u>
Ukupno	<u>873.241</u>	<u>716.108</u>

6. NETO DOBITAK PO OSNOVU PROMENE FER VREDNOSTI FINANSIJSKIH INSTRUMENATA

Po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata banka je imala dobitak u iznosu od 2.278 hiljade dinara (u 2019. godini banka nije imala dobitke/gubitke koji se odnose na promene vrednosti derivata).

7. NETO PRIHODI OD KURSNIH RAZLIKA I EFEKATA UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE

	2020.	2019.
Pozitivne kursne razlike i efekti valutne klauzule	1.061.350	952.177
Pozitivne kursne razlike po osnovu menjačkih poslova	75.613	72.540
Negativne kursne razlike i efekti valutne klauzule	<u>(959.990)</u>	<u>(820.720)</u>
Neto prihodi od kursnih razlika	<u>176.973</u>	<u>203.997</u>

8. NETO RASHODI PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA SE NE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

	2020.	2019.
Prihodi po osnovu umanjenja obezvredenja finansijskih sredstava koji se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha		
Prihodi po osnovu umanjenja obezvredenja gotovine i sredstava kod centralne banke (Napomena 15)	201	14
Prihodi po osnovu umanjenja obezvredenja založenih finansijskih sredstava (Napomena 16)	-	1.013
Prihodi po osnovu umanjenja obezvredenja hartija od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti (Napomena 17)	2.584	2.849
Prihodi po osnovu umanjenja obezvredenja hartija od vrednosti koje se vrednuju kroz ostali rezultat	12.240	1.337
Prihodi po osnovu umanjenja obezvredenja kredita i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija (Napomena 18)	34.489	15.441
Prihodi po osnovu umanjenja obezvredenja kredita i potraživanja od komitenata (Napomena 19)	174.465	189.606
Prihodi po osnovu umanjenja obezvredenja ostalih sredstava (Napomena 23)	26.884	11.229
Prihodi po osnovu umanjenja rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivi (Napomena 27)	17.384	16.067
Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja	<u>15.443</u>	<u>2.035</u>
	283.690	239.591
Rashodi po osnovu umanjenja obezvredenja finansijskih sredstava koji se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha		
Rashodi po osnovu obezvredenja gotovine i sredstava kod centralne banke (Napomena 15)	(225)	(33)
Rashodi po osnovu obezvredenja hartija od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti (Napomena 17)	(3.299)	(3.252)
Rashodi po osnovu obezvredenja hartija od vrednosti koje se vrednuju kroz ostali rezultat	(14.455)	(6.489)
Rashodi po osnovu obezvredenja kredita i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija (Napomena 18)	(33.537)	(20.686)
Rashodi po osnovu obezvredenja kredita i potraživanja od komitenata (Napomena 19)	(270.427)	(240.207)
Rashodi po osnovu obezvredenja ostalih sredstava (Napomena 23)	(24.928)	(19.165)
Rashodi po osnovu rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivi (Napomena 27)	(29.186)	(17.898)
Rashodi po osnovu direktnog otpisa nenaplativih potraživanja	(3.059)	(4.663)
Rashodi po osnovu modifikacije (Napomena 20)	<u>(65.988)</u>	<u>-</u>
	(445.104)	(312.392)
Neto rashodi po osnovu obezvredenja finansijskih sredstava koji se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	<u>(161.414)</u>	<u>(72.801)</u>

8. NETO RASHODI PO OSNOVU OBEZVREDENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJI SE NE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA (nastavak)

Rashodi od modifikacije predstavljaju efekte promena ugovorenih novčanih tokova, odnosno otplatnih planova klijenata koji su nastali kao rezultat primene dva moratorijuma. Naime, tokom 2020. godine Narodna banka Srbije usvojila je dve odluke (17. marta i 19. avgusta) o privremenim merama za očuvanje finansijske stabilnosti kojima je propisana obaveza banaka da svojim klijentima ponude zastoj u otplati obaveza po kreditima (moratorijum) u minimalnom trajanju 90 i 60 dana. Tokom moratorijuma klijenti nisu plaćali glavnici i kamatu prema inicijalno ugovorenim uslovima. Po isteku moratorijuma klijenti su se opredeljivali za otplatu ukupnog iznosa u moratorijumu ili produženje roka otplate za broj meseci koliko je potraživanje bilo u moratorijumu. Za klijente koji su se opredelili za produženje roka otplate, obračunata neplaćena kamata koji se odnosi na period moratorijuma raspodeljena je na preostali period proporcionalno broju preostalih rata i ne predstavlja osnovicu za obračun kamate. Aneksiranjem inicijalnih ugovora došlo je do modifikacije ugovorenih novčanih tokova i Banka je u skladu sa zahtevima MSFI 9 obračunala i proknjižila gubitke po osnovu modifikacije, odnosno korigovala knjigovodstvenu vrednost kredita diskontovanjem budućih gotovinskih tokova kamatnom stopom koja je važila pre aneksiranja ugovora.

9. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	2020.	2019.
Prihodi od usluga kreditnom birou	1.085	2.614
Prihodi od zakupnina	<u>967</u>	<u>1.273</u>
Ukupno	<u>2.052</u>	<u>3.887</u>

10. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	2020.	2019.
Troškovi zarada	337.608	196.681
Troškovi doprinosa na zarade i naknade zarada	199.059	144.127
Troškovi naknada zarada	131.555	114.747
Troškovi poreza na zarade i naknade zarada	61.169	40.094
Troškovi naknada za privremene i povremene poslove	27.598	4.246
Ostali lični rashodi	721	1.568
Rashodi rezervisanja za penzije (Napomena 27)	<u>886</u>	<u>1.796</u>
Ukupno	<u>758.596</u>	<u>503.258</u>

11. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

	2020.	2019.
Nematerijalnih ulaganja (Napomena 20)	90.292	123.241
Osnovnih sredstava (Napomena 21)	81.496	89.811
Prava korišćenja prostora	<u>51.044</u>	<u>48.603</u>
Ukupno	<u>222.832</u>	<u>261.655</u>

MOBI BANKA A.D. BEOGRAD

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

12. OSTALI PRIHODI

	2020.	2019.
MasterCard promocije	48.189	34.674
Samsung promocije	980	6.077
Nadoknade štete	647	5.644
Prihodi iz prethodnih godina	7.620	3.364
Dobici od prodaje osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja	4.667	1.286
Naplaćeni troškovi spora	333	719
Prihodi od ukidanja neiskorišćenih rezervisanja za obaveze	17.425	-
Prihodi od promene vrednosti sredstava namenjenih prodaji	1.725	-
Ostali prihodi	<u>1.203</u>	<u>947</u>
Ukupno	<u>82.790</u>	<u>52.711</u>

13. OSTALI RASHODI

	2020.	2019.
Usluge korišćenja i održavanja softvera	185.059	171.271
Troškovi prodaje proizvoda banke	109.378	62.592
Troškovi premije osiguranja	84.926	108.538
Profesionalne usluge	69.464	82.827
Usluge čuvanja i održavanja osnovnih sredstava	60.658	58.633
Troškovi marketinga	41.851	26.124
Usluge transporta i čuvanja novca	40.161	33.265
Troškovi izrada kartica	33.241	56.944
Troškovi telekomunikacija	21.293	19.570
Troškovi poreza i takse	18.613	18.643
Rashodi rezervisanja po sudskim obvezama	14.960	12.853
Troškovi materijala i energije	9.039	9.952
Usluga call centra	5.896	8.935
Troškovi službenog puta i stručnog usavršavanja	5.854	12.172
Novčane kazne i zatezne kamate	5.833	946
Nadoknada štete i manjak	4.467	390
Troškovi podrške platnom prometu	4.091	4.348
Članarine	3.732	3.317
Troškovi reprezentacije	2.496	2.438
Troškovi zakupa	951	1.362
Rashodi po osnovu promene vrednosti osnovnih sredstava i sredstava	-	1.283
stečenih naplatom potraživanja	<u>827</u>	<u>1.337</u>
Ukupno	<u>722.789</u>	<u>697.739</u>

14. POREZ NA DOBIT

(a) Komponente poreza na dobit

Ukupan poreski prihod/(rashod) sastoji se od sledećih poreza:

	2020.	2019.
Gubitak od smanjenja odloženih poreskih sredstava i povecanja odloženih poreskih obaveza	-	13.888
Ukupno poreski prihod/rashod perioda	<u>-</u>	<u>13.888</u>

(b) Usaglašavanje ukupnog iznosa poreza na dobit iskazanog u bilansu uspeha i proizvoda dobitka/(gubitka) pre oporezivanja i propisane poreske stope

	2020.	2019.
Gubitak pre oporezivanja	584.056	477.668
Porez na dobit po stopi od 15% (2019: 15%)	<u>(87.608)</u>	<u>(71.650)</u>
Poreski efekti prihoda/rashoda koji se ne priznaju u poreske svrhe	(25.334)	(18.822)
Privremene razlike	<u>7.330</u>	<u>11.530</u>
Poreski gubitak perioda	<u>(105.612)</u>	<u>(78.942)</u>
Nepriznata odložena poreska sredstva po osnovu poreskih gubitaka i po stopi od 15%	105.612	78.942
(Gubitak) / dobitak po osnovu odloženih poreza	<u>-</u>	<u>(13.888)</u>
Ukupan poreski (rashod) / prihod	<u>-</u>	<u>(13.888)</u>

(c) Odložena poreska sredstva i odložene poreske obaveze

Promene na odloženim poreskim sredstvima u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	31.12.2020.	31.12.2019.
Stanje na dan 1. januara	(14.356)	108
Efekat odloženih poreskih sredstava evidentiran u korist/(na teret) bilansa uspeha	-	(13.888)
Efekat odloženih poreskih obaveza evidentiran kroz revalorizacione rezerve	3.952	(576)
Stanje na dan 31. decembra	<u>(10.404)</u>	<u>(14.356)</u>

14. POREZ NA DOBIT (nastavak)

(c) Odložena poreska sredstva (nastavak)

Odložena poreska sredstva se odnose na:

	31.12.2020.	31.12.2019.
Odložene poreske obaveze za efekte evidentirane kroz revalorizacione rezerve	<u>(10.404)</u>	<u>(14.356)</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>(10.404)</u>	<u>(14.356)</u>

Nepriznata odložena poreska sredstva

Imajući u vidu da banka beleži gubitke u prethodnim periodima, a da je nova strategija počela da se primenjuje od 2020. godine i nije još dokazana kroz rezultate, Banka nije priznala odložena poreska sredstva koja proizilaze iz privremenih razlika i poreskih gubitaka. Banka nije priznala odložena poreska sredstva po osnovu gubitka ranijih godina u ukupnom iznosu od 636.923 hiljada dinara (2019. godine: 688.543 hiljada dinara) i odložena poreska sredstva po osnovu ostalih privremenih razlika između računovodstvene i poreske vrednosti sredstava i obaveza u iznosu 36.529 hiljada dinara (2019. godine: 29.116 hiljada dinara).

Prava na prenose neiskorišćenih poreskih gubitaka za koje nije priznato odloženo poresko sredstvo u bilansu stanja, ističu u sledećim godinama:

	31.12.2020.	31.12.2019.
2020. godine	-	153.571
2021. godine	184.090	184.090
2022. godine	171.180	171.180
2023. godine	100.759	100.760
		78.942
2024. godine	<u>75.281</u>	-
	<u>636.923</u>	<u>688.543</u>

Banka takođe nije priznala u 2019. godini odložena poreska sredstva na neiskorišćene prenosive poreske kredite po osnovu ulaganja u osnovna sredstva u periodu od 2009. godine do 2012. godine u iznosu od 9.948 hiljada dinara (2019: 11.775 hiljada dinara). U toku 2013. godine nije bilo ulaganja u osnovna sredstva koja bi mogla biti priznata kao poreski kredit u skladu sa zakonom. Izmenama Zakona o porezu na dobit, a od 2014. godine, ukinuta je mogućnost sticanja prava na poreski kredit po osnovu ulaganja u osnovna sredstva.

Prava na prenose neiskorišćenih kredita po osnovu ulaganja u osnovna sredstva u iznosu od 9.948 hiljada dinara (2019 godine: 11.775) za koje nije priznato odloženo poresko sredstvo u bilansu stanja, ističu u periodu do pet godina.

15. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE

Struktura gotovine i sredstava kod centralne banke:

	31.12.2020.	31.12.2019.
U dinarima		
Žiro račun	1.063.976	840.086
Gotovina u blagajni	604.187	558.649
Depoziti viškova likvidnih sredstava	<u>1.356.130</u>	<u>666.020</u>
Ukupno	<u>3.024.293</u>	<u>2.064.755</u>
U stranoj valuti		
Gotovina u blagajni u stranoj valuti	877.947	1.080.481
Obavezna rezerva kod Narodne banke Srbije	<u>793.064</u>	<u>631.118</u>
Ukupno	<u>1.671.011</u>	<u>1.711.599</u>
Aktivna vremenska razgraničenja u dinarima po osnovu gotovine i sredstava kod centralne banke		
Razgraničena potraživanja za obračunatu kamatu	<u>56</u>	<u>297</u>
Ukupno	<u>4.695.360</u>	<u>3.776.651</u>
Minus: Ispravka vrednosti	<u>(144)</u>	<u>(120)</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>4.695.216</u>	<u>3.776.531</u>

Promene na računima ispravke vrednosti:

	2020.	2019.
Početno stanje	120	102
Nove ispravke vrednosti (Napomena 8)	225	33
Ukidanje ispravke vrednosti (Napomena 8)	(201)	(14)
Kursne razlike	-	(1)
Stanje na dan 31. decembra	<u>144</u>	<u>120</u>

Obavezna dinarska rezerva predstavlja minimalnu rezervu u dinarima izdvojenu u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije ("Službeni glasnik Republike Srbije". br. 76/2018).

Banka je dužna da obračunava i izdvaja dinarsku obaveznu rezervu na iznos prosečnog dnevnog knjigovodstvenog stanja dinarskih obaveza u toku prethodnog kalendarskog meseca po stopi od 5% na obaveze sa ugovorenom ročnošću do dve godine i 0% na obaveze sa ugovorenom ročnošću preko dve godine. Dinarsku obaveznu rezervu banke izdvajaju na svoj žiro račun kod Narodne banke Srbije. Obaveznu dinarsku rezervu banka obračunava na obaveze po dinarskim depozitima, kreditima i hartijama od vrednosti, kao i na druge dinarske obaveze, osim dinarskih depozita primljenih po poslovima koje banka obavlja u ime i za račun trećih lica, a koji ne prelaze iznose plasmana koje je banka dala iz tih depozita.

15. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE (nastavak)

Izuzetno od ovoga, banka obaveznu rezervu ne obračunava na: iznos obaveza prema Narodnoj banci Srbije; obaveze prema bankama koje izdvajaju obaveznu rezervu kod Narodne banke Srbije; subordiniranih obaveza za koje je Narodna banka Srbije utvrdila da su ispunjeni uslovi za njihovo uključivanje u dopunski kapital banke; dinarske i devizne obaveze po osnovu sredstava koja banke primaju od međunarodnih finansijskih organizacija, vlada i finansijskih institucija čiji su osnivači strane države i to posredstvom države kao glavnog dužnika, odnosno neposredno preko vlasnika tih sredstava.

Dodatno dinarsku obaveznu rezervu čini i 38%, odnosno 30% dinarske protivvrednosti obračunate devizne obavezne rezerve.

Banka je dužna da u obračunskom periodu održava prosečno dnevno stanje izdvojene dinarske obavezne rezerve u visini obračunate dinarske obavezne rezerve. Obračunata obavezna dinarska rezerva na 31. decembar 2020. godine iznosila je 1.064.748 hiljada dinara (decembar 2019. godine: 839.210 hiljada dinara) i bila je usklađena sa navedenom Odlukom Narodne banke Srbije.

Prosečna kamatna stopa na iznos izdvojene dinarske rezerve, koji ne prelazi iznos obračunate obavezne rezerve, u toku 2020. godine iznosila je 0,10% na kraju godine, a u toku godine od 0,75% do 0,10% na godišnjem nivou (2019. godina: iznosila je 0,75% na kraju godine, a u toku godine 1,25%, odnosno 1,00% na godišnjem nivou).

U skladu sa Odlukom o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije ("Službeni glasnik Republike Srbije". br. 76/2018), banka obračunava i izdvaja deviznu obaveznu rezervu na iznos prosečnog dnevnog knjigovodstvenog stanja deviznih obaveza u prethodnom kalendarskom mesecu po stopi od 20% na obaveze sa ugovorenim rokom do dve godine, 13% na obaveze sa ugovorenim rokom preko dve godine i po stopi od 100% na iznos prosečnog dnevnog knjigovodstvenog stanja dinarskih obaveza indeksiranih deviznom klauzulom. Deviznu obaveznu rezervu banke izdvajaju na devizne račune Narodne banke Srbije.

Banka je dužna da u obračunskom periodu održava prosečno dnevno stanje izdvojene devizne obavezne rezerve u visini obračunate devizne obavezne rezerve.

Na iznos ostvarenog prosečnog stanja izdvojene devizne rezerve Narodna banka Srbije ne plaća kamatu.

Obračunatu obaveznu rezervu banka izdvaja u evrima na devizne račune Narodne banke Srbije, a izuzetno ukoliko bi zbog izdvajanja obavezne rezerve u evrima, pokazatelj deviznog rizika banke odstupao od onog koji je propisan odlukom Narodne banke Srbije kojom se uređuje upravljanje rizicima, banka može obaveznu rezervu izdvajati i u SAD dolarima.

Od ukupno obračunate devizne obavezne rezerve 62% (na obaveze do dve godine), odnosno 70% (na obaveze preko dve godine) se izdvaja u devizama, a preostalih 38%, odnosno 30% u dinarima na žiro računu.

Na dan 31. decembra 2020. godine, obavezna rezerva banke u stranoj valuti bila je usklađena sa navedenom Odlukom Narodne banke Srbije.

Kamatna stopa na viškove likvidnih sredstava plasiranih kod Narodne banke Srbije u toku 2020. godine bila je od 1,00% do 0,10% na godišnjem nivou (0,10% na kraju godine).

16. POTRAŽIVANJE PO OSNOVU DERIVATA

Fer vrednost SWAP na dan 31.12.2020. iznosi 2.278 hiljada dinara.

17. HARTIJE OD VREDNOSTI

Hartije od vrednosti čine državne obveznice Republike Srbije.

	31.12.2020.	31.12.2019.
U dinarima		
Državne hartije od vrednosti koje se vrednuju kroz ostali rezultat	4.524.002	2.776.016
Državne hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	<u>2.414.093</u>	<u>724.595</u>
Ukupno	<u>6.938.095</u>	<u>3.500.611</u>
U valutu		
Državne hartije od vrednosti koje se vrednuju kroz ostali rezultat	497.142	2.371.063
Državne hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	<u>426.356</u>	<u>106.948</u>
Ukupno	<u>923.498</u>	<u>2.478.011</u>
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	<u>(1.282)</u>	<u>(566)</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>7.860.311</u>	<u>5.978.056</u>

Promene na računima ispravke vrednosti za hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti:

	2020.	2019.
Početno stanje	566	162
Nove ispravke vrednosti (Napomena 8)	3.299	3.252
Ukidanje ispravke vrednosti (Napomena 8)	<u>(2.584)</u>	<u>(2.849)</u>
Kursne razlike	<u>1</u>	<u>1</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>1.282</u>	<u>566</u>

Ispravka vrednosti hartija od vrednosti koje se vrednuju kroz ostali rezultat iznosi 13.239 hiljade dinara i prikazana je u ostalom rezultatu (11.024 hiljade dinara na 31.12.2019.).

MOBI BANKA A.D. BEOGRAD

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

18. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA

	31.12.2020.	31.12.2019.
Devizni računi	703.537	509.859
Depoziti dati bankama	803.938	1.635.878
Namenski depoziti dati finansijskim organizacijama	82.050	4.704
Krediti po repo transakcijama	-	1.406.750
Razgraničena kamata	11.705	23.600
 Ukupno	 1.601.230	 3.580.791
 <i>Minus:</i> Ispravka vrednosti	 (4.376)	 (5.311)
 Stanje na dan 31. decembra	 <u>1.596.854</u>	 <u>3.575.480</u>

Promene na računima ispravke vrednosti:

	2020.	2019.
Početno stanje	5.311	61
Nove ispravke vrednosti (Napomena 8)	33.537	20.686
Ukidanje ispravke vrednosti (Napomena 8)	(34.489)	(15.441)
Kursne razlike	17	5
 Stanje na dan 31. decembra	 <u>4.376</u>	 <u>5.311</u>

19. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA

(a) Pregled po vrstama kredita i potraživanja

	31.12.2020.	31.12.2019.
Potraživanja za kamatu	36.124	36.135
Potraživanja za naknadu po kreditima	66.922	36.596
Dati krediti	8.825.407	5.910.147
Ostali plasmani	551.587	-
Razgraničena potraživanja za kamatu obračunatu po osnovu kredita, depozita i ostalih plasmana	67.133	1.103
<i>Minus:</i> Razgraničeni prihodi za potraživanja iskazana po amortizovanoj vrednosti primenom efektivne kamatne stope	(327.308)	(171.057)
<i>Minus:</i> Modifikacija kredita zbog moratorijuma (Napomena 8)	(65.988)	-
 Ukupno bruto iznos	 <u>9.153.877</u>	 <u>5.812.924</u>
 <i>Minus:</i> Ispravka vrednosti	 (183.605)	 (224.078)
 Stanje na dan 31. decembra	 <u>8.970.272</u>	 <u>5.588.845</u>

19. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)

(b) Pregled po vrstama kredita

	31.12.2020.	31.12.2019.
Krediti po transakcionim računima	148.068	115.000
Potrošački krediti	6.015.510	3.446.863
Gotovinski krediti	1.824.389	1.617.809
Ostali krediti	<u>837.440</u>	<u>730.475</u>
Ukupno	<u>8.825.407</u>	<u>5.910.147</u>

(c) Sektorska struktura kredita i depozita

Sektorska struktura datih kredita i depozita, prikazanih u bruto iznosu na dan 31. decembra 2020. i 2019. godine, data je u sledećoj tabeli:

	31.12.2020.	31.12.2019.
Sektor stanovništva	<u>9.153.877</u>	<u>5.812.924</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>9.153.877</u>	<u>5.812.924</u>

(d) Promene na računima ispravke vrednosti datih kredita i depozita u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	2020.	2019.
Početno stanje	224.078	190.083
Nove ispravke vrednosti (Napomena 8)	270.427	240.207
Ukidanje ispravke vrednosti (Napomena 8)	(174.465)	(189.606)
Prihodi od kamate na obezvređena potraživanja	6.477	4.605
Otpisi	<u>(142.912)</u>	<u>(21.211)</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>183.605</u>	<u>224.078</u>

MOBI BANKA A.D. BEOGRAD

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

20. NEMATERIJALNA ULAGANJA

	31.12.2020.	31.12.2019.
Patenti, licence i softver	976.871	948.128
Akumulirana ispravka vrednosti nematerijalnih ulaganja	<u>(772.251)</u>	<u>(681.959)</u>
Stanje na dan 31. Decembra	<u>204.620</u>	<u>266.169</u>

Promene na nematerijalnim ulaganjima:

	Nematerijalna ulaganja u pripremi	Nematerijalna ulaganja - softver	Ukupno nematerijalna ulaganja
NABAVNA VREDNOST			
1. januar 2019. godine	<u>42.999</u>	<u>818.160</u>	<u>861.159</u>
Nabavke u toku godine	86.969	-	86.969
Prenos sa sredstava u pripremi	<u>(81.090)</u>	<u>81.090</u>	<u>-</u>
Stanje na dan 31. decembra 2019. godine	<u>48.878</u>	<u>899.250</u>	<u>948.128</u>
 Nabavke u toku godine	 28.743	 -	 28.743
Prenos sa sredstava u pripremi	<u>(40.316)</u>	<u>40.316</u>	<u>-</u>
Stanje na dan 31. decembra 2020. godine	<u>37.305</u>	<u>939.566</u>	<u>976.871</u>
 AKUMULIRANA ISPRAVKA VREDNOSTI			
1. januar 2019. godine	-	558.718	558.718
Amortizacija (Napomena 11)	<u>-</u>	<u>123.241</u>	<u>123.241</u>
Stanje na dan 31. decembra 2019. godine	<u>-</u>	<u>681.959</u>	<u>681.959</u>
Amortizacija (Napomena 11)	<u>-</u>	<u>90.292</u>	<u>90.292</u>
Stanje na dan 31. decembra 2020. godine	<u>-</u>	<u>772.251</u>	<u>772.251</u>
Sadašnja vrednost na dan: - 31. decembra 2020. godine	<u>37.305</u>	<u>167.315</u>	<u>204.620</u>
 - 31. decembra 2019. godine	<u>48.878</u>	<u>217.291</u>	<u>266.169</u>

MOBI BANKA A.D. BEOGRAD**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE***(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)***21. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA****Osnovna sredstva**

	<u>31.12.2020.</u>	<u>31.12.2019.</u>
Oprema	759.983	762.615
Osnovna sredstva u pripremi	1.039	406
Ulaganja u tuđa osnovna sredstva	22.577	22.421
Zakup prostora (Napomena 31)	336.958	307.568
Pravo korišćenja automobila	1.151	-
<i>Nabavna vrednost</i>	<u>1.121.708</u>	<u>1.093.010</u>
Akumulirana ispravka vrednosti osnovnih sredstava	<u>(712.842)</u>	<u>(600.557)</u>
<i>Sadašnja vrednost</i>	<u>408.866</u>	<u>492.453</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>408.866</u>	<u>492.453</u>

21. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

Promene na osnovnim sredstvima i pravima korišćenja u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	Računarska oprema	Ostala Oprema	Osnovna sredstva u pripremi	Ulaganja u tudja osnovna sredstva	Prava korišćenja - zakup prostora	Pravo korišćenja - automobila	Ukupno nekretnine, postrojenja i oprema
NABAVNA VREDNOST							
1. januar 2019. godine	288.996	460.155	17.813	21.541	-	-	788.505
Nabavke u toku godine	-	-	26.505	-	307.568	-	334.073
Prenos sa sredstava u pripremi	19.651	23.380	(43.912)	880	-	-	-
Otuđenja i rashodovanja	(9.515)	(20.053)	-	-	-	-	(29.568)
Prenosi sa sredstava namenjena prodaji	-	-	-	-	-	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2019. godine	299.132	463.483	406	22.421	307.568	-	1.093.010
Nabavke u toku godine	-	-	23.536	-	29.604	1.151	54.291
Prenos sa sredstava u pripremi	18.654	4.093	(22.903)	156	-	-	-
Otuđenja i rashodovanja	(650)	(24.729)	-	-	(214)	-	(25.593)
Stanje na dan 31. decembra 2020. godine	317.136	442.847	1.039	22.577	336.958	1.151	1.121.708

21. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

Promene na osnovnim sredstvima i nematerijalnim ulaganjima (nastavak)

	Računarska oprema	Ostala Oprema	Osnovna sredstva u pripremi	Ulaganja u tudu osnovna sredstva	Prava korišćenja - zakup prostora	Pravo korišćenja - automobila	Ukupno nekretnine, postrojenja i oprema
AKUMULIRANA ISPRAVKA VREDNOSTI							
1. januar 2019. godine							
	<u>221.036</u>	<u>251.164</u>	<u>-</u>	<u>15.255</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>487.455</u>
Amortizacija (Napomena 11) Otudjenja i rashodovanja	26.903 (9.233)	60.664 (16.079)	- -	2.244 -	48.603 -	- -	138.414 (25.312)
Stanje na dan 31. decembra 2019. godine	<u>238.706</u>	<u>295.749</u>	<u>-</u>	<u>17.499</u>	<u>48.603</u>	<u>-</u>	<u>600.557</u>
Amortizacija (Napomena 11) Otudjenja i rashodovanja	25.650 (524)	54.138 (19.666)	- -	1.708 -	50.881 (71)	169 -	132.546 (20.261)
Stanje na dan 31. decembra 2020. godine	<u>263.832</u>	<u>330.221</u>	<u>-</u>	<u>19.207</u>	<u>99.413</u>	<u>169</u>	<u>712.842</u>
Sadašnja vrednost na dan: - 31. decembra 2020. godine	<u>53.304</u>	<u>112.626</u>	<u>1.039</u>	<u>3.370</u>	<u>237.545</u>	<u>982</u>	<u>408.866</u>
- 31. decembra 2019. godine	<u>60.426</u>	<u>167.734</u>	<u>406</u>	<u>4.922</u>	<u>258.965</u>	<u>-</u>	<u>492.453</u>

Sadašnju vrednost opreme na dan 31. decembra 2020. godine najvećim delom čine računarska oprema, bankomati, kancelarijski nameštaj,

Banka nema građevinskih objekata koji su pod hipotekom radi obezbeđenja otplate obaveza po osnovu kredita.

Na osnovu procene rukovodstva Banke, na dan 31. decembra 2020. godine ne postoje indikacije da je vrednost preostalih osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja obezvređena.

22. STALNA SREDSTVA NAMENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA

	31.12.2020.	31.12.2019.
Nekretnine	<u>21.399</u>	<u>19.674</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>21.399</u>	<u>19.674</u>

Banka je na kraju poslovne godine izvršila procenu vrednosti nepokretnosti i uskladila knjigovodstvenu vrednost sa tržišnom.

Promene na stalnim sredstvima namenjenim prodaji:

	31.12.2020.	31.12.2019.
Stalna sredstva namenjena prodaji	19.674	20.956
Stanje na početku godine	1.725	(1.282)
Prihodi/rashodi po osnovu promene vrednosti		
Stanje na dan 31. decembra	<u>21.399</u>	<u>19.674</u>

23. OSTALA SREDSTVA

	31.12.2020.	31.12.2019.
Ostala potraživanja		
Potraživanja za naknade po osnovu ostalih usluga Banke	13.403	12.338
Potraživanja po osnovu prodaje	-	1.966
Potraživanja za date avanse	17.072	17.020
Potraživanja od zaposlenih	27.394	27.341
Potraživanja za preplaćene poreze i doprinose	654	210
Ostala potraživanja iz operativnog poslovanja	70.241	13.388
Potraživanja u obračunu	182.974	221.732
PDV sa pravom odbitka	23	18
Ostale investicije	<u>70</u>	<u>70</u>
	<u>311.831</u>	<u>294.081</u>
Aktivna vremenska razgraničenja u dinarima		
Razgraničena potraživanja za ostale obračunate prihode	3.758	1.959
Razgraničeni ostali troškovi	<u>7.220</u>	<u>3.546</u>
	<u>10.978</u>	<u>5.505</u>
Zalihe		
Materijalne vrednosti primljene po osnovu naplate potraživanja		
Inventar u upotrebi	30	30
Minus: Ispravka vrednosti inventara u upotrebi	<u>(30)</u>	<u>(30)</u>
	<u>-</u>	<u>-</u>
Bruto ostala sredstva	<u>322.809</u>	<u>299.587</u>
Minus: Ispravka vrednosti	<u>(34.652)</u>	<u>(40.157)</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>288.157</u>	<u>259.430</u>

23. OSTALA SREDSTVA (nastavak)

Promene na računima ispravke vrednosti ostalih sredstava prikazane su u sledećoj tabeli:

	2020.	2019.
Početno stanje	40.157	33.663
Nove ispravke vrednosti (Napomena 8)	24.928	19.165
Ukidanje ispravke vrednosti (Napomena 8)	(26.884)	(11.229)
Otpisi	(3.504)	(1.287)
Kursne razlike	<u>(45)</u>	<u>(155)</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>34.652</u>	<u>40.157</u>

24. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA BANKAMA, DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCI

	31.12.2020.	31.12.2019.
Transakcioni depoziti	341	341
Namenski depoziti	2.988.772	300
Ostali depoziti	1	4
Razgraničene obaveze za kamatu	<u>3.661</u>	<u>-</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>2.992.775</u>	<u>645</u>

Sektorska struktura depozita prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i Centralnoj banci sa stanjem na dan 31. decembra 2020 i 2019. godine prikazana je kako sledi:

	31.12.2020.	31.12.2019.
Finansijske institucije	2.992.775	645
Stanje na dan 31. decembra	<u>2.992.775</u>	<u>645</u>

25. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA

	31.12.2020.	31.12.2019.
Transakcioni depoziti	10.276.309	7.833.781
Štedni depoziti	5.342.213	5.797.000
Depoziti po osnovu datih kredita	110	110
Namenski depoziti	537.580	304.694
Ostale obaveze	<u>14.117</u>	<u>5.167</u>
	<u>16.170.330</u>	<u>13.940.752</u>
Obaveze za kamatu	536	-
Razgraničeni rashodi kamata	<u>11.052</u>	<u>28.879</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>16.181.917</u>	<u>13.969.631</u>

Banka je tokom godine primala dinarske depozite po kamatnoj stopi od 0,9% do 1,9% na štednju po viđenju i oročenu štednju do godinu dana. Kamatna stopa na deviznu štednju po viđenju iznosila je 0,1%. Banka tokom 2020. godine nije primala dugoročne depozite.

Sektorska struktura depozita prema drugim komitentima sa stanjem na dan 31. decembra 2020. godine prikazana je kako sledi:

	U dinarima	U stranoj valuti	Ukupno
Sektor drugih preduzeća	542.233	20.630	562.863
Sektor stanovništva	8.978.602	6.389.086	15.367.688
Sektor stranih lica	26.138	224.002	250.140
Drugi komitenti	<u>1.226</u>	-	<u>1.226</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>9.548.199</u>	<u>6.633.718</u>	<u>16.181.917</u>

Sektorska struktura depozita prema drugim komitentima sa stanjem na dan 31. decembra 2019. godine prikazana je kako sledi:

	U dinarima	U stranoj valuti	Ukupno
Sektor drugih preduzeća	435.710	19.045	454.755
Sektor stanovništva	8.078.715	5.202.198	13.280.914
Sektor stranih lica	16.241	216.898	233.139
Drugi komitenti	<u>823</u>	-	<u>823</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>8.531.490</u>	<u>5.438.141</u>	<u>13.969.631</u>

26. SUBORDINIRANE OBAVEZE

	31.12.2020.	31.12.2019.
Subordinirane obaveze u dinarima	-	465.000
Razgraničene obaveze za kamatu po subordiniranim kreditima u dinarima	-	2.469
Stanje na dan 31. decembra	<u>-</u>	<u>467.469</u>

Banka je u toku 2014. godine primila subordinirani kredit u dinarima u iznosu od 465.000 hiljada dinara od povezanog pravnog lica Telenor d.o.o sa datumom dospeća 21. oktobar 2023. godine. Kamatna stopa iznosi šestomesecni BELIBOR + 0,7% na godišnjem nivou. U januaru 2020., banka je prevremeno vratila subordinirani kredit.

27. REZERVISANJA

	31.12.2020.	31.12.2019.
Rezervisanja za sudske sporove	42.054	34.049
Rezervisanja za neiskorišćene odobrene kredite	21.184	9.383
Rezervisanja za obaveze po ugašenim računima	6.654	6.654
Rezervisanja za dugoročne naknade zaposlenima prilikom odlaska u penziju i jubilarne nagrade	3.633	3.220
Rezervisanja za nerealizovane čekove	-	6
Rezervisanja za naknade za održavanje računa	<u>-</u>	<u>41.304</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>73.525</u>	<u>94.617</u>

(a) Promene na rezervisanjima za sudske sporove u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	31.12.2020.	31.12.2019.
Stanje na početku godine	34.049	21.288
Nova rezervisanja	33.220	21.551
Ukidanje rezervisanja	(18.260)	(8.698)
Isplata	<u>(6.955)</u>	<u>(92)</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>42.054</u>	<u>34.049</u>

(b) Promene na rezervisanjima za neiskorišćene odobrene kredite

	31.12.2020.	31.12.2019.
Početno stanje	9.383	7.552
Nova rezervisanja (napomena 8)	29.186	17.898
Ukidanje rezervisanja (napomena 8)	<u>(17.384)</u>	<u>(16.067)</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>21.184</u>	<u>9.383</u>

27. REZERVISANJA (nastavak)

- (c) Promene na rezervisanjima za otpremnine prilikom odlaska u penziju u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	2020.	2019.
Stanje na početku godine	3.220	812
Aktuarski (dubitak)/gubitak	(668)	617
Isplata	-	-
Nova rezervisanja (Napomena 10)	962	1.731
Unwinding efekat	119	60
Stanje na dan 31. decembra	<u>3.633</u>	<u>3.220</u>

Rezervisanja za otpremnine prilikom odlaska u penziju zaposlenih formirana su na bazi izvršenog obračuna i ista su iskazana u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih isplata. Prilikom utvrđivanja sadašnje vrednosti očekivanih odliva korišćen je ponderisani prosek stope prinosa državnih obveznica Republike Srbije na dan 30. novembra 2020. godine. Rezervisanje je utvrđeno na osnovu Pravilnika o radu Banke i prepostavke prosečnog rasta zarada od 5% godišnje.

- (d) Promene na rezervisanjima za čekove u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	2020.	2019.
Stanje na početku godine	6	6
Ukidanje rezervisanja	(6)	-
Stanje na dan 31. decembra	<u>0</u>	<u>6</u>

Odlukom Izvršnog odbora Banke, rezervisanja za nerealizovane čekove su ukinuta na dan 31. decembra 2020. Rezervisanja su prethodno formirana za nerealizovane čekove koji se nalaze u posedu fizičkih lica, a za koje Banka ima bezuslovnu obavezu plaćanja bez obzira da li klijenti imaju sredstva na tekućem računu.

- (e) Promene na rezervisanjima za nakanade za održavanje računa u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	2020.	2019.
Stanje na početku godine	41.304	-
Nova rezervisanja	-	41.304
Isplata	(26.310)	-
Ukidanje rezervisanja	(14.994)	-
Stanje na dan 31. decembra	<u>-</u>	<u>41.304</u>

Odlukom Izvršnog odbora Banke, rezervisanja za naknade za održavanje računa su ukinuta na dan 31. decembra 2020. Rezervisanja su formirana na dan 31.decembra 2019. u iznosu od 41.304 hiljade RSD na ime naknada za održavanje tekućih računa fizičkih lica za oktobar, novembar i decembar 2019. godine, a koji koriste tekuće račune isključivo u svrhu otplate potrošačkih kredita za kupovinu uređaja i ostalih kredita.

28. OSTALE OBAVEZE

	2020.	2019.
Obaveze za provizije u dinarima		
Obaveze za provizije u dinarima	4	181
	<u>4</u>	<u>181</u>
Obaveze po osnovu finansijskog lizinga u dinarima		
Obaveze po osnovu finansijskog lizinga u dinarima (Napomena 31)	53.036	43.018
	<u>53.036</u>	<u>43.018</u>
Ostale obaveze u dinarima		
Obaveze prema dobavljačima	178.496	193.386
Obaveze po osnovu primljenih avansa	1	1
Ostale obaveze iz poslovnih odnosa	38.616	35.604
Obaveze u obračunu	3.622	2.139
Prolazni i privremeni računi	7.391	8.341
	<u>228.126</u>	<u>239.471</u>
Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada u dinarima		
Obaveze za rezervacije za neiskorišćene godišnje odmore	31.296	20.457
	<u>31.296</u>	<u>20.457</u>
Obaveze za porez		
Obaveze za porez na dodatu vrednost	4.577	9.898
Obaveze za druge poreze i doprinose	1.406	152
	<u>5.983</u>	<u>10.050</u>
Pasivna vremenska razgraničenja u dinarima		
Razgraničene obaveze za ostale obračunate rashode	88.227	43.747
	<u>88.227</u>	<u>43.747</u>
Obaveze za provizije u stranoj valuti		
Obaveze za provizije u stranoj valuti	584	61
	<u>584</u>	<u>61</u>
Obaveze po osnovu finansijskog lizinga u stranoj valuti		
Obaveze po osnovu finansijskog lizinga u stranoj valuti (Napomena 31)	203.540	240.114
	<u>203.540</u>	<u>240.114</u>
Ostale obaveze u stranoj valuti		
Obaveze prema dobavljačima	40	20
Obaveze po osnovu primljenih avansa	118	118
Ostale obaveze iz poslovnih odnosa	23.574	23.635
Obaveze u obračunu	636	601
Prolazni i privremeni računi	19.047	49.074
	<u>43.415</u>	<u>73.448</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>654.211</u>	<u>670.547</u>

29. KAPITAL

	31.12.2020.	31.12.2019.
Aкционски капитал	10.280.853	10.280.853
Nerealizovani добици	72.197	92.373
Gubitak iz ranijih godina	(5.633.849)	(5.142.293)
Gubitak текуће godine	(584.056)	(491.556)
Stanje na dan 31.decembar	<u>4.135.145</u>	<u>4.739.377</u>

Akcijski kapital

Dana 12. februara 2019. godine izvršena je dokapitalizacija od strane Telenor Danemark Holding, Copenhagen, Danska emisijom akcija u ukupnom iznosu 3.136.789 hiljada dinara koja je registrovana u Centralnom registru za hartije od vrednosti.

Dana 20. februara 2019. izvršen je transfer akcija između Telenor Danemark Holdinga i PPF Financial Holdings B.V. sa sedištem u Holandiji, a na osnovu prethodno potpisano Ugovora o prodaji akcija. Potpisivanjem ovog ugovora i transferom akcija, PPF Financial Holdings B.V. postao je 100% vlasnik banke.

Dana 25.03.2019. godine izvršena je dokapitalizacija od strane PPF Financial Holdings B.V. emisijom akcija 590.918 hiljada dinara koja je registrovana u Centralnom registru hartija od vrednosti.

Ukupan broj upisanih i uplaćenih akcija Banke na dan 31. decembra 2020. godine iznosi 2.934.871 običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 3.503 dinara (31. decembar 2019. godine: 2.934.871 običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 3.503 dinara). Na dan 31. decembra 2020. i 2019. godine nije bilo prioritetnih akcija.

Nerealizovani добици u 2020. i 2019. godini se odnose na povećanje dobitaka po osnovu efekata fer vrednovanja hartija od vrednosti koje se vrednuju kroz ostali rezultat i aktuarske dobitke nastale po osnovu rezervacija za otpremnine prilikom odlaska u penziju.

30. PREUZETE I POTENCIJALNE OBAVEZE

(a) Garancije i ostale preuzete buduće obaveze

	31.12.2020.	31.12.2019.
Date garancije i druga jemstva		
- u dinarima	588	588
- u stranoj valuti	286.991	314.756
Preuzete neopozive obaveze za neiskorišćene okvirne kredite po kreditnim karticama u dinarima	893.744	601.426
Preuzete neopozive obaveze za neiskorišćene okvirne kredite za prekoračenja po tekućim računima	<u>210.057</u>	<u>114.058</u>
Stanje na dan 31.decembar	<u>1.391.380</u>	<u>1.030.828</u>

30. PREUZETE I POTENCIJALNE OBAVEZE (nastavak)

(b) Obaveze po osnovu ugovorenih obaveza za plaćanja za izmene na softverskim sistemima

Obaveze banke po osnovu ugovorenih obaveza za plaćanja za izmene na softverskim sistemima na dan 31.12.2020. iznose 2.465 hiljade RSD (31. decembar 2019. godine: 16.941 hiljade dinara)

(c) Sudski sporovi

Banka vodi veći broj sudskih sporova protiv pravnih i fizičkih lica radi naplate svojih potraživanja, a javlja se i kao tužena strana u određenom broju sporova.

Konačan ishod sudskih sporova u toku je neizvestan. Kao što je obelodanjeno u Napomeni 27 uz finansijske izveštaje, rukovodstvo Banke je formiralo rezervisanja za potencijalne gubitke po sudskim sporovima u 2020. godini u iznosu od 42.054 hiljade dinara (31. decembar 2019. godine: 34.049 hiljade dinara). Rukovodstvo Banke ne očekuje gubitke u narednom periodu po osnovu ostalih sporova koji se vode protiv Banke.

Rukovodstvo Banke smatra da konačan ishod ovih sudskih sporova neće značajno uticati na operativni rezultat ili finansijsko stanje Banke.

(d) Poreski rizici

Poreski sistem Republike Srbije je u procesu kontinuirane revizije i izmena. U Republici Srbiji poreski period je otvoren tokom perioda od 5 godina. U različitim okolnostima, poreski organi mogu imati različite pristupe određenim pitanjima i mogu utvrditi dodatne poreske obaveze zajedno sa naknadnim zateznim kamatama i penalima. Rukovodstvo Banke smatra da su poreske obaveze evidentirane u priloženim finansijskim izveštajima pravilno iskazane.

31. LIZING

Banka ima ugovore o zakupu prostora za bankomate i za centralu, kao i ugovor o zakupu automobila. Ugovori o zakupu bankomata imaju ročnost od 1 do 8 godina. Zakup prostora za centralu banke je ugovoren na 10 godina. Ugovori o zakupu automobila imaju ročnost 4 godine.

Stanje i kretanje prava na korišćenje sredstava u 2020. i 2019. prikazano je u sledećoj tabeli:

	2020	2019.
Početno stanje	258.965	263.956
Novi zakupi	30.754	43.612
Amortizacija	(51.044)	(48.603)
Raskid ugovora	(149)	-
Stanje na dan 31. decembra	<u>238.526</u>	<u>258.965</u>

31. LIZING (nastavak)

Stanje obaveza po osnovu zakupa i kretanje u 2020. i 2019. godini predstavljeno je u sledećoj tabeli:

	2020	2019.
Početno stanje	283.132	288.349
Povećanje obaveza	23.797	34.158
Kamata	7.243	7.571
Plaćanja	<u>(57.596)</u>	<u>(46.946)</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>256.576</u>	<u>283.132</u>

Banka je u toku 2020. god. Imala plaćanja na ime lizinga u iznosu od 57.596 hiljade dinara (46.946 hiljada dinara u 2019.). Takođe, u toku 2020. banka je imala povećanje sredstava po osnovu zakupa u iznosu od 30.754 hiljade dinara (43.612 hiljade dinara u 2019.).

U sledećoj tabeli su prikazani iznosi koji se priznaju u Bilansu uspeha:

	2020	2019.
Troškovi amortizacije prava korišćenja	51.044	48.603
Troškovi kamate na obaveze za lizing	<u>7.243</u>	<u>7.571</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>58.287</u>	<u>56.174</u>

32. UPRAVLJANJE KAPITALOM

Ciljevi Banke u pogledu upravljanja kapitalom, što predstavlja širi koncept od iznosa kapitala prikazanog u bilansu stanja, su:

- da obezbedi usaglašenost sa zahtevima Narodne banke Srbije,
- da obezbedi mogućnost dugoročnog nastavka poslovanja uz obezbeđenje prinosa akcionarima i koristi drugim zainteresovanim stranama, i
- da obezbedi jaku kapitalnu osnovu kao podršku daljem razvoju poslovanja Banke.

Rukovodstvo Banke redovno prati pokazatelje adekvatnosti Banke i druge pokazatelje poslovanja koje propisuje Narodna banka Srbije i dostavlja kvartalne izveštaje Narodnoj banci Srbije o ostvarenim vrednostima pokazatelja.

Zakonom o bankama Republike Srbije je propisano da banke moraju da održavaju minimalni iznos kapitala od 10 miliona evra u dinarskoj protivvrednosti prema zvaničnom srednjem kursu, pokazatelj adekvatnosti kapitala od najmanje 8%, kao i da obim i strukturu svog poslovanja usklade sa pokazateljima poslovanja u skladu sa Odlukom o upravljanju rizicima banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 45/2011, 94/2011, 119/2012, 123/2012, 23/2013, 43/2013, 92/2013, 33/2015, 61/2015, 61/2016, 103/2016, 119/2017, 76/2018, 57/2019 ,88/2019, 27/2020 i 67/2020) i Odlukom o adekvatnosti kapitala banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 46/2011, 6/2013 , 51/2014 , 85/2016, 103/2016, 103/2018, 88/2019, 67/2020,98/2020 i 137/2020).

Banka upravlja strukturom kapitala i vrši usklađivanja u skladu sa promenama u ekonomskim uslovima i rizikom karakterističnim za aktivnosti Banke. Banka je definisala ciljeve, politike i procese upravljanja kapitalom i rizikom u skladu sa trenutnom kapitalnom regulativom.

(a) Implementacija kapitalne regulative

U skladu sa regulativom koju je propisala Narodna banka Srbije i usvojenim planom za implementaciju Bazel III standarda, Banka je odabrala i implementirala sledeće pristupe za obračun kapitalnih zahteva u okviru prvog stuba:

- Za kreditne rizike – standardizovan pristup,
- Za tržišne rizike u bankarskoj knjizi – pristup neto otvorene devizne pozicije,
- Za operativne rizike – pristup osnovnih indikatora.

Prilikom odabira navedenih pristupa za obračun kapitalnih zahteva, Banka se rukovodila principom proporcionalnosti, uzimajući u obzir kompleksnost izabrane metodologije, veličinu portfolija i strukturu rizične aktive.

(b) Adekvatnost kapitala

U skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 46/2011, 6/2013 i 51/2014, 85/2016, 103/2016, 103/2018 ,88/2019, 98/2020 i 137/2020), utvrđena je metodologija izračunavanja adekvatnosti kapitala. U skladu sa ovom Odlukom, izvršene su zahtevane korekcije na knjigovodstvenoj vrednosti kapitala na osnovu čega je izračunat regulatorni kapital. Regulatorni kapital se sastoji iz osnovnog i dopunskog kapitala, koji je umanjen za definisane odbitne stavke, dok se rizična bilansna i vanbilansna aktiva utvrđuju u skladu sa odabranim pristupima propisanim u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala.

Osnovni kapital uključuje uplaćeni deo akcionarskog kapitala Banke, dobit Banke, kao i sve vrste rezervi Banke formiranih na teret dobiti nakon njenog oporezivanja, u skladu sa uslovima propisanim u Odluci o adekvatnosti kapitala.

32. UPRAVLJANJE KAPITALOM (nastavak)

U sledećoj tabeli je prikazana struktura ukupnog kapitala Banke na dan 31. decembra 2020. i 2019. godine, kao i koeficijent adekvatnosti kapitala:

	31.12.2020.	31.12.2019.
Regulatorni kapital		
Osnovni kapital	2.026.571	1.972.894
Dopunski kapital	-	446.919
Ukupno (1)	2.026.571	2.419.813
Rizikom ponderisana bilansna i vanbilansna aktiva		
Bilansna aktiva	4.760.429	4.890.866
Vanbilansna aktiva	360.075	240.149
Operativni rizik	2.028.229	1.684.416
Rizik prilagođavanja kreditne izloženosti	-	-
Devizni rizik	-	79.964
Ukupno (2)	7.148.733	6.895.395
<i>Adekvatnost kapitala (1/2 x 100)</i>	<i>28,35%</i>	<i>35,09%</i>

* Otvorena devizna pozicija na dan 31. decembra 2020. godine je iznosila 1.140 hiljada dinara, odnosno racio 0,06%.

c) Pokazatelji poslovanja Banke – usaglašenost sa zakonskim pokazateljima

Banka je dužna da obim i strukturu svog poslovanja i rizičnih plasmana uskladi sa odredbama člana 34. Zakona o bankama, odnosno sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke i Odlukom o upravljanju rizicima banke.

Na dan 31. decembra 2020. godine Banka je usaglasila sve pokazatelje poslovanja sa propisanim vrednostima. Na dan 31. decembra 2019. godine Banka je usaglasila sve pokazatelje poslovanja sa propisanim vrednostima izuzev pokazatelja izloženosti prema licima povezanim sa Bankom koja za 1,57p.p. veća od maksimalnog propisanog iznosa.

Ostvareni pokazatelji poslovanja Banke na dan 31. decembra 2020. godine bili su sledeći:

Pokazatelji poslovanja	<u>Propisani</u>	<u>Ostvareni</u>
<i>1. Kapital</i>		<i>Minimum</i>
2. Adekvatnost kapitala	EUR 10 miliona	EUR 17.236
3. Ulaganja Banke	Minimum 8%	28,35%
4. Izloženost prema licima povezanim s Bankom	Maksimum 60%	20,20%
5. Zbir svih velikih izloženosti Banke u odnosu na kapital	Maksimum 25%	15,51%
6. Pokazatelji likvidnosti <i>u poslednjem mesecu izveštajnog perioda</i>	Maksimum 400%	67,88%
<i>u poslednja tri dana izveštajnog perioda</i>	1,00%	4,36%
<i>poslednjeg radnog dana izveštajnog perioda</i>	0,90%	4,23%
<i>7. Pokazatelj deviznog rizika</i>	0,80%	4,30%
	Maksimum 20%	0,06%

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA

33.1. Uvod

Bankarsko poslovanje je izloženo rizicima koji se, u zavisnosti od strukture, strategije i veličine banke razlikuju po vrsti i stepenu materijalnosti. Tipično, banke su izložene kreditnom riziku, tržišnom riziku, riziku likvidnosti i operativnom riziku. Upravljanje ovim rizicima je jedan od najvažnijih zadataka banke.

Banka poštuje nekoliko osnovnih principa upravljanja vrednošću i rizikom:

- Upravljanje vrednošću, rizikom i kapitalom je međusobno povezano. Cilj svake kompanije je da stvori vrednost. Da bi se ostvario ovaj cilj, donose se odgovarajuće odluke i razvijaju aktivnosti, iako ne postoji izvesnost u pogledu konačnog rezultata ovog procesa. Da bi osigurala kontinuitet u poslovanju, adekvatnost kapitala mora da bude na nivou koji može da pokrije bilo kakve posledice nepredviđenih negativnih događaja.
- Upravljanju rizikom se pristupa uzimajući u obzir sve rizike kojima je Banka izložena i sve aktivnosti kojima se bavi.
- Primarna odgovornost za upravljanje vrednošću i rizikom leži na linijama poslovanja, dok Služba za kontrolu rizika posluje nezavisno od linija poslovanja i obavlja savetodavnu, pomoćnu i nadzornu ulogu.

Strategija i politika upravljanja rizicima

Politika i strategija upravljanja rizikom je definisana od strane Upravnog odbora Banke. Politika upravljanja rizicima navodi ciljeve (nivo ambicija) i osnovne principe upravljanja rizicima. Strategije upravljanja rizicima i kapitalom definišu način na koji Banka postiže nivo ambicija (ciljeve) i sadrže pristup i resurse potrebne za realizaciju politike upravljanja rizicima.

Organizacija upravljanja rizicima

Model upravljanja rizikom Mobi banke definiše obaveze i zaduženja koji su potrebni za upravljanje procesom stvaranja vrednosti i svim povezanim rizicima. Model upravljanja je organizovan po različitim nivoima:

- Upravni odbor (uz asistenciju Odbora za reviziju),
- Izvršni odbor i
- Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO)

Navedeni odbori se koncentrišu na upravljanje rizicima na nivou Banke i na nadzor rizika i adekvatnosti kapitala. Redovno izveštavanje Odbora za reviziju osigurava adekvatan protok informacija odgovornim članovima Upravnog odbora. Upravni odbor je zadužen za usvajanje i nadzor nad Bančinim apetitom za preuzimanje rizika, kao i za nadzor organizacije upravljanja rizicima uz asistenciju Odbora za reviziju. Izvršni odbor je odgovoran za primenu strategije za upravljanje rizicima i kapitalom koju je definisao Upravni odbor i koja ocrtava strukturu takvog upravljanja. Izvršni odbor, pre svega član Izvršnog Odbora nadležan za rizike sprovodi funkciju nadgledanja u okviru strukture procesa upravljanja rizicima Banke. Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO) Banke nadzire strukturu i evoluciju bilansa stanja, aktivnosti upravljanja sredstvima i gotovinom, donosi odluke o investicijama i nadzire izloženost Banke riziku likvidnosti, deviznom i kamatnom riziku.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.1. Uvod (nastavak)

- Forum za upravljanje rizicima

Forum za upravljanje rizicima prati, i analizira izloženosti kreditnom i operativnim rizicima Odbor za upravljanje rizicima se sastoji od članova Izvršnog Odbora, predstavnika linijskog menadžmenta i i drugih lica koje po potrebi prisustvuju u svojstvu gostiju..

- Služba Interne revizije je odgovorna za obezbeđivanje nezavisnih, objektivnih, kvalitativnih i konsultanstskih usluga dizajniranih da dodaju vrednost organizacionim operacijama i upravljanju rizicima. Interna revizija pomaže organizaciji da ispuni ciljeve donoseći disciplinovan, sistematski pristup evaluaciji i unapređenju efektivnosti kompanijskog upravljanja rizicima, sistemu internih kontrola, izveštavanju i rukovođenju. Interna revizija obezbeđuje Banci analize, preporuke, konsultacije i informacije koje se tiču aktivnosti koje su pod njihovim nadzorom. Krajnja odgovornost za procese upravljanja rizicima, kontrola i rukovođenja pripada Upravnom odboru i menadžmentu Banke. Služba Interne revizije je odgovorna za planiranje revizije i nadzire usklađenost okvira za upravljanje rizicima sa pravnim i regulatornim zahtevima, efikasnost i efektivnost sistema upravljanja rizicima i njegovu usklađenost sa okvirom za upravljanje rizicima, kao način na koji poslovne linije upravljaju rizicima van ovog formalnog okvira.
- Poslovne linije imaju primarnu odgovornost za primenu pravila upravljanja rizicima. One osiguravaju da okvir za upravljanje rizicima koji se odnosi na poslovanje bude ugrađen u poslovanje Banke kroz primenu pravila definisanih u okviru politike, procedura, metodologija i uputstava. Takođe, poslovne linije su odgovorne za razvoj transakcionih modela.
- Služba za kontrolu rizika vrši identifikovanje i merenje, odnosno procenu izloženosti Banke prema pojedinim vrstama rizika, kao i praćenje rizika, uključujući nadzor, izradu analiza i izveštaja o visini pojedinih rizika, njihovim uzrocima i posledicama. Takođe, Služba vrši merenje, odnosno procenu kao i praćenje profila rizika Banke i adekvatnosti kapitala, kroz izradu metodologija, pravila, politika i procedura za upravljanje rizicima u skladu sa važećom zakonskom regulativom, dobrom poslovnom praksom i posebnim potrebama Banke i izveštava o svojim nalazima rukovodstvo kroz Forum za upravljanje rizicima i ALCO. Odgovorna je za primenu statističkih modela u svrhu obračuna ispravke vrednosti.

Upravljanje rizicima i sistemi izveštavanja

Rizici Banke se mere korišćenjem metoda koji odražavaju očekivane gubitke koji mogu nastati u normalnim okolnostima i neočekivane gubitke, koji predstavljaju procenu krajnjih gubitaka u neočekivanim, ali mogućim scenarijima. Modeli gubitaka koriste verovatnoću izvedenu na osnovu istorijskih podataka, prilagođenu tako da odražava trenutno ekonomsko okruženje. Banka takođe koristi metod najgorih scenarija koji se mogu desiti kao posledica dešavanja ekstremnih događaja za koje postoji mala verovatnoća da se dese.

Praćenje i kontrola rizika je prvenstveno zasnovana na uspostavljanju limita. Ovi limiti odražavaju poslovnu strategiju i tržišno okruženje Banke, kao i nivo rizika koji je Banka spremna da prihvati. Dodatno, Banka prati i meri kapacitet prihvatljivog nivoa izloženosti rizicima uzimajući u obzir ukupnu izloženost rizicima i aktivnostima.

Sakupljene informacije iz svih poslovnih aktivnosti se ispituju i obrađuju da bi se identifikovali, analizirali i kontrolisali novi rizici. Ove informacije se prezentuju i objašnjavaju Upravnom odboru, Izvršnom odboru kao i ALCO i Forumu za upravljanje rizicima. Izveštaji sadrže ukupnu kreditnu izloženost i kvalitet kreditnog portfolija Banke, usklađenost sa postavljenim limitima (internim i regulatornim), merenje kamatnog rizika, racija i gepova likvidnosti, izloženost operativnom riziku i promene profila rizika.

Banka mesečno ocenjuje adekvatnost ispravki vrednosti plasmana. Upravnom odboru se kvartalno dostavlja integralni izveštaj o rizicima, koji sadrži sve neophodne informacije za ocenu i izvođenje zaključaka o rizicima kojima je Banka izložena.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.2. Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja potencijalno negativno odstupanje od očekivane vrednosti finansijskog instrumenta, usled neplaćanja ili neizvršenja dužnika, jemca, druge ugovorne strane (u profesionalnoj transakciji) ili emitenta dužničkog instrumenta, a usled nelikvidnosti te strane ili nedostatka spremnosti da plati ili obavi plaćanje ili nekih događaja i mera koje su preduzele političke ili monetarne institucije u određenoj zemlji (ovo se takođe naziva i rizik zemlje).

Strategija i procesi

Kreditnim rizikom se upravlja na dva nivoa: na nivou transakcija i na nivou portfolija. Upravljanje kreditnim rizikom na nivou transakcija znači da postoje jasne procedure, procesi i aplikacije koje su uvedene da bi se procenili rizici pre i nakon što se prihvati pojedinačna kreditna izloženost. Upravljanje rizikom na nivou portfolija zahteva periodično izveštavanje na nivou (ili delovima) konsolidovanog kreditnog portfolija, praćenje discipline poštovanja limita i upravljanje portfoliom.

Upravljanje kreditnim rizikom – na nivou transakcija i nivou portfolija

Za upravljanje kreditnim rizikom na nivou transakcija - primenu pravila za prihvatanje kreditnog rizika odgovorna je Služba kreditne analize, dok je za upravljanje kreditnim rizikom na nivou portfolija odgovorna Služba za kontrolu rizika. Proces upravljanja kreditnim rizikom sastoji se od identifikacije (na nivou transakcije, odnosno portfolija), procene/merenja i nadzora/praćenja rizika.

Cilj ovog procesa je da, nakon definisanih koraka, pruži menadžmentu Mobi banke informacije o nivou i strukturi kreditnog rizika, na bazi kojih će oni moći da reaguju i preduzmu korektivnu akciju, u slučaju da kreditni rizik izlazi iz definisanih nivoa tolerancije (apetita) za preuzimanjem rizika. Korektivni koraci uključuju strategije izbegavanja, mitigacije, prihvatanja i transfera rizika.

Nadzor i praćenje

U toku 2014. godine, Mobi banka je razvila interne rejting/PD modele kreditnog rizika, za potrebe odobravanja kredita, kreditnog procesa i merenja/upravljanja rizikom u skladu sa poslovnim ciljevima i apetitom za preuzimanje rizika Banke. Putem ovih rejting alata vrši se mapiranje klijenata na Mobi banka PD master skalu, koja predstavlja jedan od inputa za obračun ispravke vrednosti u skladu sa MSFI standardima.

Služba za upravljanje kreditnim rizikom za walk in kanale razvija navedene modele, za koje su parametri kreditnog rizika kalibrirani u skladu sa karakteristikama Mobi banka kreditnog portfolija i apetitom prema kreditnom riziku, koji je usvojio Upravni odbor Banke. Izračunavanje ovih parametara prethodi mapiranju klijenata u jedinstvenu rejting skalu, i na taj način omogućava korisnicima finansijskih izveštaja integralan pregled kreditnog rizika u Mobi banka portfoliju.

Portfolio Mobi banke su, tokom 2020. godine činili: kreditne kartice, gotovinski krediti, krediti za kupovinu uređaja (Handset/Device Loans) u saradnji sa Telenor d.o.o. i minusi po tekućem računu (ovedraft). Razvijeni interni modeli se primenjuju na portfolija kreditnih kartica, gotovinskih kredita i minusa po tekućem računu, dok krediti za kupovinu uređaja nemaju dodeljen rejting s obzirom da su pokriveni gotovinskim depozitom od strane Telenor d.o.o i PPF grupe. Banka aktivno prati kvalitet portfolija kredita uzetih za kupovinu uređaja i u saradnji sa Telenor d.o.o predlaže i sprovodi mitigacione mere. Kako poslovna strategija Banke zahteva značajno oslanjanje na korišćenje internih modela za procenu parametara rizika, Telenor banka nastoji da implementira robustan okvir za upravljanje modelima i rizikom modela. Sa proširenjem ponude i broja proizvoda povećaće se i potreba za različitim modelima, te će Banka i u budućem periodu značajnu pažnju posvećivati kvalitetu podataka i stvaranju okvira za integralno upravljanje i nadzor nad razvijenim alatima za merenje i praćenje rizika.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.2. Kreditni rizik (nastavak)

(a) *Ukupna izloženost banke prema kreditnom riziku*

Pregled ukupne maksimalne izloženost banke prema kreditnom riziku na dan 31. decembra 2020. i 31. decembra 2019. godine dat je u narednim tabelama:

	31.12.2020.		31.12.2019.		U hiljadama dinara
	Bruto	Neto	Bruto	Neto	
I. Pregled aktive	23.441.642	23.217.579	19.216.626	18.946.513	
Gotovina i sredstva kod centralne banke	4.695.360	4.695.216	3.776.531	3.776.531	
Založena finansijska sredstva	-	-	-	-	
Hartije od vrednosti	7.861.593	7.860.311	5.978.622	5.978.056	
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih institucija	1.601.230	1.596.854	3.580.791	3.575.480	
Krediti i potraživanja od komitenata	9.153.877	8.970.272	5.812.925	5.588.845	
Ostala sredstva	129.581	94.926	67.757	27.600	
II. Vanbilansne stavke	1.103.800	1.082.616	715.484	706.101	
Preuzete neopozive obaveze	1.103.800	1.082.616	715.484	706.101	
Ukupno (I+II)	24.545.442	24.300.196	19.932.110	19.652.615	

Prikazani iznosi po određenim pozicijama odstupaju od iznosa u bilansu stanja. iz razloga što neke vrste potraživanja ne podležu kreditnom riziku (npr. gotovina).

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.2. Kreditni rizik (nastavak)

(a) Ukupna izloženost banke prema kreditnom riziku (nastavak)

Na dan 31. decembra 2020. godine ukupna bruto izloženost Banke prema kreditnom riziku po bilansnim stawkama iznosi 23.441.642 hiljade dinara (31. decembar 2019. godine: 19.216.626 hiljada dinara), dok izloženosti po kreditno rizičnim vanbilansnim stawkama iznosi od 1.103.800 hiljada dinara (31. decembar 2019. godine: 715.484 hiljada dinara).

U narednim tabelama Banka će prikazivati samo izložnost banke prema kreditnom riziku.

Krediti i potraživanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih organizacija po nivoima rizika:

U hiljadama dinara

31.12.2020.	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno	Ispravka vrednosti		Ispravka vrednos ti S2		Ispravka vrednosti S3	Ukupno ispravka vrednosti	*od čega efekat COVID 19	Neto
					S1	S2	ti S2	S3				
Gotovinski krediti	1.707.728	94.577	61.141	1.863.446	41.205	5.045	43.037	89.287	8.240	1.774.159		
Krediti po transakcionim računima	94.874	5.178	4.783	104.836	821	56	3.300	4.177	579	100.658		
Kreditne kartice	740.351	87.643	45.226	873.221	15.423	2.249	31.056	48.729	6.584	824.492		
Potrošački krediti	5.300.570	341.123	1	5.641.695	-	-	-	-	-	-	5.641.695	
Ostalo	641.269	7.713	21.697	670.679	21.819	904	18.688	41.412	-	-	629.268	
Ukupno stanovništvo	8.484.794	536.234	132.849	9.153.877	79.269	8.255	96.081	183.605	15.403	8.970.272		
Banke	1.601.230	-	-	1.601.230	4.376	-	-	4.376	-	-	1.596.854	

**u 2020 godini Banka je uvećala PD stope koje primenjuje za obračun očekivanog gubitka kao odgovor na povećan kreditni rizik koji je nastao kao rezultet pandemije COVID 19 virusom (objašnjenje dato u delu 34.2. g)).*

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.2. Kreditni rizik (nastavak)

(a) Ukupna izloženost banke prema kreditnom riziku (nastavak)

31.12.2019.	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Ukupno	Ispravka	Ispravka	Ispravka	Ukupno	Neto
					vrednosti S1	vrednosti S2	vrednosti S3	ispravka vrednosti	
Gotovinski krediti	1.410.367	77.532	137.516	1.625.415	22.567	3.290	111.703	137.560	1.487.855
Krediti po transakcionim računima	60.159	1.638	6.552	68.349	459	50	4.492	5.000	63.349
Kreditne kartice	637.296	43.160	71.403	751.859	8.918	731	59.029	68.678	683.181
Potrošački krediti	3.266.300	13.948	-	3.280.248	-	-	-	-	3.280.248
Ostalo	69.310	1.949	15.794	87.053	1.552	779	10.509	12.840	74.213
Ukupno stanovništvo	5.443.432	138.227	231.266	5.812.925	33.496	4.850	185.733	224.078	5.588.845
Banke	3.580.734	56	-	3.580.791	5.310	0	-	5.311	3.575.480

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.2. Kreditni rizik (nastavak)

Promene u bruto izloženosti po stage-vima je prikazana na sledeći način:

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	TOTAL
<u>Bruto stanje na dan 31.12.2019.</u>	<u>5.443.432</u>	<u>138.227</u>	<u>231.266</u>	<u>-</u>	<u>5.812.925</u>
Novoodobreni plasmani / povećanje izloženosti / kursne razlike	5.855.767	318.763	17.325	-	6.191.855
Zatvoreni plasmani / smanjenje izloženosti / kursne razlike	(2.642.106)	(39.026)	(22.470)	-	(2.703.603)
Transfer u Stage 1	53.737	(47.125)	(6.612)	-	-
Transfer u Stage 2	(186.133)	192.142	(6.009)	-	-
Transfer u Stage 3	(39.904)	(26.746)	66.651	-	-
Otpisi	-	-	(147.300)	-	(147.300)
<u>Bruto stanje na dan 31.12.2020.</u>	<u>8.484.794</u>	<u>536.234</u>	<u>132.849</u>	<u>-</u>	<u>9.153.877</u>
<hr/>					
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	TOTAL
<u>Ispravka vrednosti na dan 31.12.2019.</u>	<u>33.496</u>	<u>4.850</u>	<u>185.733</u>	<u>-</u>	<u>224.078</u>
Novoodobreni plasmani / povećanje izloženosti / kursne razlike	74.994	15.490	16.627	.	107.111
Zatvoreni plasmani / smanjenje izloženosti / kursne razlike	951	2.236	(22.441)	.	(19.254)
Transfer u Stage 1	1.432	(1.248)	(184)	.	-
Transfer u Stage 2	(4.191)	4.475	(284)	.	-
Transfer u Stage 3	(27.414)	(17.550)	44.963	-	-
Otpisi	-	-	(128.331)	-	(128.331)
<u>Ispravka vrednosti na dan 31.12.2020.</u>	<u>79.269</u>	<u>8.255</u>	<u>96.081</u>	<u>-</u>	<u>183.605</u>

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.2. Kreditni rizik (nastavak)

(b) Izloženost kreditnom riziku po geografskim područjima

Mobi Banka je online Banka koja nema fizičko prisustvo i mrežu filijala. Kreditni portfolio se sastoji prevashodno od kredita datim fizičkim licima sa teritorije Republike Srbije, te nije izložena riziku koncentracije koji proizilazi iz istog ili sličnog izvora rizika.

(c) Sredstva obezbeđenja i ostala sredstva zaštite od kreditnog rizika

Kao instrumenti materijalne kreditne zaštite u obzir se uzimaju samo gotovinski depoziti, dok se instrumenti nematerijalne kreditne zaštite trenutno ne koriste za ublažavanje kreditnog rizika. Ublažavanje kreditnog rizika se primenjuje samo kada postoje neophodne politike i procedure. Samo sredstva obezbeđenja koja ispunjavaju kriterijume podobnosti i minimalne uslove (propisane od strane NBS) su uključena u obračun.

Banka je na 31. decembar 2020. godine godine imala samo gotovinske depozite kao sredstvo obezbeđenja i to po osnovu kredita za kupovinu mobilnih uređaja koji su garantovani od strane Telenor d.o.o i PPF grupe. Vrednost depozita obezbeđen od strane PPF grupe je na 31.12.2020. iznosio 2,95 mlrd RSD, dok je od strane Telenor d.o.o. iznosio 0,48 mlrd RSD. Prethodne godine, na 31.12.2019. banka je imala depozit garantovan samo od strane Telenor d.o.o. i on je iznosio 0,26 mlrd RSD (prikazana je vrednost sredstava obezbeđenja do visine bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja).

31.12.2020.	Ukupno	Fer vrednost kolateral-a		Ukupno ispravka vrednosti
		Depozit	Neto izloženost	
Gotovinski krediti	1.863.446	-	1.774.159	89.287
Krediti po transakcionim računima	104.836	-	100.658	4.177
Kreditne kartice	873.221	-	824.492	48.729
Potrošački krediti	5.641.695	3.430.194	5.641.695	-
Ostalo	670.679	-	629.268	41.412
Ukupno stanovništvo	9.153.877	3.430.194	8.970.272	183.605
Banke	1.601.230	-	1.596.854	4.376

31.12.2019.	Ukupno	Fer vrednost kolateral-a		Ukupno ispravka vrednosti
		Depozit	Neto izloženost	
Gotovinski krediti	1.625.415	-	1.487.855	137.560
Krediti po transakcionim računima	68.349	-	63.349	5.000
Kreditne kartice	751.859	-	683.181	68.678
Potrošački krediti	3.280.248	262.420	3.280.248	-
Ostalo	87.053	-	74.213	12.840
Ukupno stanovništvo	5.812.925	262.420	5.588.845	224.078
Banke	3.580.791	-	3.575.480	5.311

(d) Problematična potraživanja (default)

Posebnu pažnju Banka poklanja nadzoru problematičnih potraživanja praćenjem ukupnog stanja i trenda iznosa ovih potraživanja. Problematična potraživanja se prate na nivou Banke i na nivou internih klasa rizika. U skladu sa propisima, problematična potraživanja se kod preduzeća i preduzetnika prate na nivou klijenta, a kod fizičkih lica na nivou pojedinačnog potraživanja.

Pod problematičnim potraživanjima Banka smatra potraživanja koja ispunjavaju sledeća dva uslova:

- kreditna obaveza je u kašnjenju više od 90 dana,
- iznos u kašnjenju premašuje prag materijalnosti propisan od strane NBS.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.2. Kreditni rizik (nastavak)

(d) Problematična potraživanja (defatult) (nastavak)

Podaci o strukturi problematičnih potraživanja su prikazani u narednim tabelama:

							u hiljadama dinara	
	Bruto izloženost	Ispravka vrednosti	S 3 potraživanja	Restruktuirana S 3 potraživanja	Ispravka vrednosti S 3	Učešće S3 potraživanja u bruto izloženosti	Iznos sredstava obezbeđenja za S3	
31.12.2020.								
Gotovinski krediti	1.863.446	89.287	61.141	842	43.037	3.28%	-	
Krediti po transakcionim računima	104.836	4.177	4.783	-	3.300	4.56%	-	
Kreditne kartice	873.221	48.729	45.226	-	31.056	5.18%	-	
Potrošački krediti	5.641.695	-	1	-	-	0.00%	-	
Ostalo	670.679	41.412	21.697	-	18.688	3.24%	-	
Ukupno stanovništvo	9.153.877	183.605	132.849	842	96.081	1.45%	-	
Potraživanja od banaka	1.601.230	4.376	-	-	-	0.00%	-	
u hiljadama dinara								
31.12.2019.								
Gotovinski krediti	1.625.415	137.560	137.516	-	111.703	8.46%	-	
Krediti po transakcionim računima	68.349	5.000	6.552	-	4.492	9.59%	-	
Kreditne kartice	751.859	68.678	71.403	-	59.029	9.50%	-	
Potrošački krediti	3.280.248	-	-	-	-	0.00%	-	
Ostalo	87.053	12.840	15.794	-	10.509	18.14%	-	
Ukupno stanovništvo	5.812.925	224.078	231.266	-	185.733	3.98%	-	
Potraživanja od banaka	3.580.791	5.311	-	-	-	0.00%	-	

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.2. Kreditni rizik (nastavak)

(d) Problematična potraživanja (defatult) (nastavak)

Podaci o promenama problematičnih potraživanja banke u 2020. godini i 2019. godini su prikazani u narednim tabelama:

	Bruto 31.12.2019.	Novi S3 klijenti	Smanjenje S3 klijenata	Bruto 31.12.2020	Neto 31.12.2020.
Stage 3 klijenti					
Gotovinski krediti	137.516	36.365	(112.740)	61.141	18.104
Krediti po transakcionim računima	6.552	3.362	(5.131)	4.783	1.483
Kreditne kartice	71.403	31.707	(57.885)	45.226	14.170
Potrošački krediti	-	1	-	-	1
Ostalo	15.794	9.102	(3.199)	21.697	3.009
Stanovništvo	231.266	80.538	(178.955)	132.849	36.768
Potraživanja od banaka	-	-	-	-	-

	Bruto 31.12.2018.	Novi S3 klijenti	Smanjenje S3 klijenata	Bruto 31.12.2019.	Neto 31.12.2019.
Stage 3 klijenti					
Gotovinski krediti	97.078	68.907	(28.468)	137.516	25.814
Krediti po transakcionim računima	2.335	4.595	(378)	6.552	2.060
Kreditne kartice	70.021	37.182	(35.799)	71.403	12.374
Ostalo	9.424	7.065	(695)	15.794	5.285
Stanovništvo	178.858	117.749	(65.341)	231.266	45.533
Potraživanja od banaka	-	-	-	-	-

Banka je tokom 2020. godine imala otpis problematičnih potraživanja po osnovu gotovinskih kredita, kreditnih kartica i kredita po transakcionim računima u ukupnom iznosu 147,3 miliona RSD.

Banka je tokom 2019. godine imala otpis utuženih potraživanja po osnovu gotovinskih kredita i kreditnih kartica u ukupnom iznosu od 23,7 miliona RSD. Takođe, Mobi banka nije izložena promeni kursa pošto se svi kreditni proizvodi odobravaju u domaćoj valuti (RSD).

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.2. Kreditni rizik (nastavak)

(e) *Otpis potraživanja*

Banka otpisuje potraživanja koje odobrava fizičkim licima po osnovu kreditnih ugovora kao što su: gotovinski kredit, kredit za kupovinu mobilnog uređaja, kreditna kartica, dozvoljeni minus po tekućem računu, kao i ostala potraživanja proistekla iz kreditnog odnosa sa fizičkim licima. Banka odluku o otpisu donosi na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja o nemogućnosti naplate potraživanja. Odluka o otpisu se bazira na broju dana kašnjenja ili dokazanoj nemogućnosti otplate usled promenjenih finansijskih okolnosti ili drugih činjenica koje jasno ukazuju na nemogućnost naplate potraživanja.

(f) *Kvalitet portfolija*

Kvalitetom portfolia Banka upravlja koristeći internu klasifikaciju plasmana. Nivoi kreditnog rizika određeni su pomoću interna razvijenog PD rejting modela i to za klijente koji su prošli proces ocene i dodeljivanja odgovarajućeg rejtinga, koristeći u te svrhe razvijene PD alate. Zaključno sa 31. decembrom 2020. godine, ovo se odnosilo na kredite date stanovništvu – gotovinske kredite, dozvoljeni minus po tekućem računu i kreditne kartice. Za navedene rejtingovane izloženosti, a koje su deo performing portfolija, nivo kreditnog rizika je određen na sledeći način, uzimajući u obzir PD masterskalu Banke i broj dana docnje pod pragom materijalnosti:

- PD klasa 1-4 – nizak
- PD klasa 5-7 – umeren
- PD klasa 8-9C – visok

Ovaj inicijalni nivo rizika se koriguje u konačni PD/nivo rizika, uzimajući u obzir docnju sa pragom materijalnosti propisanim odlukom NBS-a za fizička lica, na sledeći način:

- Docnja do 30 dana – nizak rizik
- Docnja iznad 30 dana – umeren rizik
- Docnja iznad 90 dana – moguć gubitak

Za izloženosti koje nisu dobile ocenu i odgovarajuće mapiranje na PD master skalu Banke, nivo internog kreditnog rizika dodeljen je na sledeći način:

1. Za izloženosti koje čine portfolio kredita datih za kupovinu uređaja, dodeljen je nizak nivo rizika, nezavisno od broja dana docnje, jer za ovaj portfolio kredita postoji gotovinski depozit od strane Telenor d.o.o stanja kao prvakansko sredstvo obezbeđenja.
2. Za potraživanja koja se odnose na naknade za korišćenje i održavanje tekućeg računa nivo rizika se opredeljuje na osnovu broja dana docnje, a uzimajući u obzir istorijsku tranziciju iste kategorije potraživanja.
3. Za izloženosti prema bankama i državi, dodeljen je nizak kreditnog rizika u skladu sa rejtingom izabrene međunarodne agencije za dodelu rejtinga.
4. Za ostala sredstva, koja predstavljaju deo kreditnog portfolija, dodeljen je nivo kreditnog rizika koristeći kombinaciju broja dana docnje i istorijskog kretanja.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.2. Kreditni rizik (nastavak)

(f) Kvalitet portfolija (nastavak)

Podaci o kreditnom kvalitetu S1 i S2 potraživanja, odnosno neproblematičnih potraživanja (bilansnih i vanbilansnih) i vrednost sredstava obezbeđenja kojima su obezbeđena ta potraživanja je prikazana u nastavku:

	31.12.2020.				
	Nizak rizik (PD 1,2,3,4)	Povišen (PD 5,6,7)	Visok (PD 8,9A,9B,9C)	Ukupno	Vrednost sredstava obezvredenja
Gotovinski krediti	825.026	940.220	37.059	1.802.305	-
Krediti po transakcionim računima	61.702	31.264	7.087	100.053	-
Kreditne kartice	392.934	401.766	33.295	827.995	-
Potrošački krediti	5.641.695	-	-	5.641.695	3.430.194
Ostalo	96.204	552.463	315	648.982	-
Ukupno stanovništvo	7.017.561	1.925.712	77.756	9.021.029	3.430.194
Potraživanja od banaka	1.601.230	-	-	1.601.230	-

	31.12.2019.				
	Nizak rizik (PD1.2.3.4)	Povišen (PD5.6.7)	Visok (PD8.9A.9B.9C)	Ukupno	Vrednost sredstava obezvredenja
Gotovinski krediti	693.246	770.294	24.359	1.487.899	-
Krediti po transakcionim računima	36.892	21.271	3.634	61.798	-
Kreditne kartice	290.193	375.024	15.239	680.456	-
Potrošački krediti	3.280.248	-	-	3.280.248	262.420
Ostalo	71.259	-	-	71.259	-
Ukupno stanovništvo	4.371.838	1.166.589	43.232	5.581.659	262.420
Potraživanja od banaka	3.580.791	-	-	3.580.791	-

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.2. Kreditni rizik (nastavak)

(g) Procena obezvređenja finansijskih sredstava

U skladu sa metodologijom za obračun ispravke vrednosti Mobi banka na svaki datum bilansa stanja utvrđuje da li postoji neki objektivni dokaz da je kod nekog pojedinačnog finansijskog sredstva ili u grupi finansijskih sredstava došlo do događaja koji vode obezvređenju finansijskog sredstva i posledičnom obračunu ispravke vrednosti odnosno rezervisanja za vanbilansne stavke.

Stupanjem na snagu MSFI 9 uvodi se koncept očekivanog kreditnog gubitka koji bi Banka trebalo da identificuje i prizna po osnovu svih finansijskih sredstava u delokrugu ovog standarda. Očekivani kreditni gubici za ukupan period trajanja finansijskog instrumenta predstavljaju verovatnoćom ponderisane procene kreditnih gubitaka tj. sadašnju vrednost svih očekivanih manjkova ugovorenih novčаниh tokova tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta.

Banka očekivane kreditne gubitke za ukupan period trajanja finansijskog instrumenta obračunava po sledećoj formuli:

$$ECL = \sum_{t=1}^T (EAD_t * MPD_t * LGD_t * DF_t)$$

Legenda parametara korišćenih u obračunu IBNR gubitka iz obezvređenja:

- ECL – očekivani kreditni gubitak za ukupan period trajanja (eng. *Expected Credit Loss*).
- EaDt – izloženost Banke u vreme neizmirenja obaveza dužnika (eng. *Exposure at Default*).
- MPDt – marginalna verovatnoća neizmirenja (eng. *Marginal Probability of Default*).
- LGDt – procenat gubitka usled neizvršenja obaveza (eng. *Loss Given Default*).
- Df – diskontni faktor zasnovan na efektivnoj kamatnoj stopi (eng. *Discount Factor*).

Metodologija za ispravke vrednosti se primenjuje i na bilansne i na vanbilansne rizike za sve kreditne izloženosti u bankarskoj knjizi. Očekivani dvanaestomesečni kreditni gubici su deo očekivanih kreditnih gubitaka za ukupan period trajanja finansijskog instrumenta i predstavljaju sadašnju vrednost očekivanih manjkova novčanih tokova tokom roka trajanja finansijskog instrumenta koji će rezultirati ako se dogodi neizmirenje obaveza u roku od 12 meseci nakon datuma izveštavanja (ili u toku kraćeg perioda ako je očekivani preostali rok trajanja finansijskog instrumenta kraći od 12 meseci) ponderisanih verovatnoćom nastanka događaja neizmirenja obaveza.

IFRS 9 povlači razliku između finansijskih instrumenata kod kojih je došlo do značajnog porasta kreditnog rizika od momenta njihovog inicijalnog priznavanja i finansijskih instrumenata kod kojih nije došlo do značajnog porasta kreditnog rizika od momenta njihovog inicijalnog priznavanja. Identifikacija jednog ili više od navedenih indikatora može ukazivati da je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika:

- pad od dve rejting kategorije u odnosu na momenat inicijalnog priznavanja finansijskog instrumenta
- materijalno značajno kašnjenje od 30 i više dana

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.2. Kreditni rizik (nastavak)

(g) Procena obezvređenja finansijskih sredstava (nastavak)

Na svaki datum izveštavanja, Banka obračunava ispravku vrednosti u iznosu koji je jednak:

- očekivanim dvanaestomesečnim kreditnim gubicima za sve finansijske instrumente kod kojih kreditni rizik nije značajno porastao od početnog priznavanja i nije identifikovan objektivan dokaz obezvređenja (Nivo 1).
- očekivanim kreditnim gubicima tokom ukupnog trajanja ako je kreditni rizik za taj finansijski instrument značajno porastao od početnog priznavanja (Nivo 2).
- očekivanim kreditnim gubicima tokom ukupnog trajanja ako za taj finansijski instrument postoji identifikovan objektivan dokaz obezvređenja (Nivo 3) – materijalno značajno kašnjenje od 90 ili više dana.

Uticaj COVID 19 na očekivane kreditne gubitke i efekti modifikacija

U 2020. godini Banka je uspela da zadrži dobar kvalitet kreditnog portfolija uprkos pandemiji COVID-19 virusa i uvođenjem vanrednih mera od strane vlade Republike Srbije 15. marta. U tome je značajan doprinos imala Narodna banka Srbije koja je u 2020. godini usvojila dve odluke (17. marta i 19. avgusta) o privremenim merama za očuvanje finansijske stabilnosti kojima je propisana obaveza banaka da svojim klijentima ponude zastoj u otplati obaveza po kreditima (moratorijum) u minimalnom trajanju 90 dana i 60 dana. Ukupano vreme trajanja moratorijuma je time obuhvatio period od 31.03.2020. godine do 30.09.2020. godine i u tom periodu Banka nije imala porast nenaplativih plasmana. Od ukupnog broja klijenata banke 98,38% se prijavilo za prvi moratorijum dok je za drugi bilo prijavljeno 92,37%. Tokom moratorijuma klijenti nisu plaćali glavnici i kamatu prema inicijalno ugovorenim uslovima. Po isteku moratorijuma klijenti su se opredeljivali za otplate ukupnog iznosa u moratorijumu ili produženje roka otplate za broj meseci koliko je potraživanje bilo u moratorijumu. Za klijente koji su se opredelili za produženje roka otplate, obračunata neplaćena kamata koji se odnosi na period moratorijuma raspodeljena je na preostali period proporcionalno broju preostalih rata i ne predstavlja osnovicu za obračun kamate. Aneksiranjem inicijalnih ugovora došlo je do modifikacije ugovorenih novčanih tokova, odnosno otplatnih planova klijenata. Banka je u skladu sa zahtevima MSFI 9 obračunala i proknjižila gubitke po osnovu modifikacije, odnosno korigovala knjigovodstvenu vrednost kredita diskontovanjem budućih gotovinskih tokova kamatnom stopom koja je važila pre aneksiranja ugovora. Efekti modifikacije prikazani su u napomeni 8 i napomeni 19.

Uprkos navedenom, Banka procenjuje da je usled pandemije COVID 19 neminovno došlo do povećanja kreditnog rizika kod dužnika i da će imati veće kreditne gubitke od onih koji su predviđeni u njenim statističkim modelima. Iz tog razloga banka je uvećala PD stope kako bi bila uskladjena sa MSFI 9 standardom i kreirala adekvatan iznos ispravke vrednosti za gubitke. Ukupan efekat usklajivanja PD stopa na stanje Kredita i potraživanja od komitenata na 31.12.2020. godine je iznosio 15.403 hiljada dinara.

Metodologija koja je primenjena je rezultat analize podataka NBS-a iz perioda prethodne globalne krize - sa posebnim osvrtom na kretanje problematičnih kredita stanovništva.

- Maksimalni relativni skok stope NPL-a je zabeležen u 2013. godini tj. 12,2%, a pre toga u 2009 godini od 11,4% (praćen tada relativnim skokom nezaposlenosti od 18,4% i padom GDP od 2,7%)

Maksimalni relativni skok stope nezaposlenosti je zabeležen u 2011. godini i to 19,8% u odnosu na 2010. godinu, bez obzira na rast GDP od 2%.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.2. Kreditni rizik (nastavak)

(g) Procena obezvredjenja finansijskih sredstava (nastavak)

Uticaj COVID 19 na očekivane kreditne gubitke i efekti modifikacija (nastavak)

Takođe, prema novembarskom Izveštaju o inflaciji koji je objavila NBS, projektovani pad GDP je oko 1% u 2020, dok se u 2021. godini očekuje oporavak tj. rast GDP od oko 6%. Premija rizika EMBI je dostigla svoj vrhunac u maju 2020. godine od 344 bazna poena, a zaključno sa krajem oktobra je zabeležila trend pada i iznosila 208 baznih poena. Skok prosečne nominalne neto zarade za 8,6% na međugodišnjem nivou.

Imajući u vidu gore navedena iskustva i podatke Banka je povećanje PD stopa izračunala kao maksimalno zabeleženi relativni skok nezaposlenosti koji je istorijski zabeležen u periodu 2008-2014 od 19,8% dodatno uvećan za ekspertske procenjen faktor od 1,1x kao dodatan bafer sigurnosti ($19,8\% \times 1,1 = 21,78\%$). Ova procena je bazirana na činjenici da potencijalni skok nezaposlenosti može imati najveći efekat na mogućnost vraćanja kredita od strane stanovništva.

Narodna Banka Srbije je 14. decembra 2020. godine donela odluku o privremenim merama za banke, kojom je omogućila dužnicima koji nisu u mugućnosti da izmiruju svoje obaveze prema banci da najkasnije do 30. aprila 2021. godine podnesu zahtev za reprogram ili refinansiranje postojećih obaveza, pod uslovima propisanim Odlukom NBS. Banka se uskladila sa navedenom Odlukom Narodne Banke Srbije i svojim klijentima ponudila olakšice, iz tog razloga ne očekuje značajno pogoršanje kreditnog portfolija izazvano covid pandemijom u prvom kvartalu 2021. godine.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.2. Kreditni rizik (nastavak)

(g) Procena obezvređenja finansijskih sredstava (nastavak)

Podaci o izloženosti kreditnom riziku po sektorima i kategorijama potraživanja, prema statusu obezvređenja i broju dana docnje su prikazani u nastavku:

POTRAŽIVANJA OD KLIJENATA-STAGE 1

31.12.2020.	Nije u docnji	Docnja do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Ukupno
Gotovinski krediti	1.701.648	6.080	-	-	1.707.728
Krediti po transakcionim računima	92.904	1.970	-	-	94.874
Kreditne kartice	740.264	88	-	-	740.351
Potrošački krediti	4.529.014	771.553	-	3	5.300.570
Ostalo	542.357	98.912	-	-	641.269
Ukupno stanovništvo	7.606.187	878.604	-	3	8.484.794
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-
Potraživanja od banaka	1.601.230	-	-	-	1.601.230

31.12.2019.	Nije u docnji	Docnja do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Ukupno
Gotovinski krediti	1.057.937	352.430	-	-	1.410.367
Krediti po transakcionim računima	50.598	9.561	-	-	60.159
Kreditne kartice	343.644	293.652	-	-	637.296
Potrošački krediti	2.652.996	469.178	118.863	25.263	3.266.300
Ostalo	32.137	37.172	-	-	69.310
Ukupno stanovništvo	4.137.313	1.161.994	118.863	25.263	5.443.432
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-
Potraživanja od banaka	3.487.642	93.092	-	-	3.580.734

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.2. Kreditni rizik (nastavak)

(g) Procena obezvređenja finansijskih sredstava (nastavak)

POTRAŽIVANJA OD KLIJENATA-STAGE 2

31.12.2020.	Nije u docnji	Docnja do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Preko 90 dana	Ukupno
Gotovinski krediti	-	-	59.408	35.169	-	94.577
Krediti po transakcionim računima	125	-	3.097	1.957	-	5.178
Kreditne kartice	-	-	58.187	29.456	-	87.643
Potrošački krediti	-	-	215.170	125.954	-	341.123
Ostalo	32	-	6.009	1.672	-	7.713
Ukupno stanovništvo	156	-	341.871	194.207	-	536.234
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od banaka	-	-	-	-	-	-

31.12.2019.	Nije u docnji	Docnja do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Preko 90 dana	Ukupno
Gotovinski krediti	-	-	56.231	21.301	-	77.532
Krediti po transakcionim računima	-	-	1.195	443	-	1.638
Kreditne kartice	-	-	32.319	10.841	-	43.160
Potrošački krediti	-	-	2.820	11.128	-	13.948
Ostalo	-	-	1.035	914	-	1.949
Ukupno stanovništvo	-	-	93.600	44.627	-	138.227
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od banaka	56	-	-	-	-	56

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.2. Kreditni rizik (nastavak)

(g) Procena obezvređenja finansijskih sredstava (nastavak)

POTRAŽIVANJA OD KLIJENATA-STAGE 3

31.12.2020.	Nije u docnji	Docnja do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Preko 90 dana	Ukupno
Gotovinski krediti	11	57	-	-	61.074	61.141
Krediti po transakcionim računima	132	-	-	-	4.651	4.783
Kreditne kartice	7	15	13	7	45.184	45.226
Potrošački krediti	-	-	-	-	1	1
Ostalo	5.433	3	-	-	16.261	21.697
Ukupno stanovništvo	5.583	75	13	7	127.171	132.849
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	842	-
Potraživanja od banaka	-	-	-	-	-	-
31.12.2019.	Nije u docnji	Docnja do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Preko 90 dana	Ukupno
Gotovinski krediti	1.246	18	39	-	136.213	137.516
Krediti po transakcionim računima	-	19	-	-	6.533	6.552
Kreditne kartice	227	96	96	36	70.949	71.403
Potrošački krediti	-	-	-	-	-	-
Ostalo	5.114	21	-	-	10.659	15.794
Ukupno stanovništvo	6.587	154	135	36	224.355	231.266
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od banaka	-	-	-	-	-	-

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.2. Kreditni rizik (nastavak)

(h) Restrukturirani krediti

Na dan 31. decembra 2020. godine Banka je imala jedan restrukturirani kredit.

Napomene u vezi prezentovanih tabela koje se odnose na izloženost banke kreditnom riziku:

1. Podela prema sektorima je izvršena prema sektorskoj strukturi klijenta, s tim da su potraživanja od stanovništva (sektor 6) detaljno raščlanjena po proizvodima banke. Sektor stranih lica uključuje izloženosti prema fizičkim i pravnim licima koji su nerezidenti, kao i stane banke.
2. Bruto vrednost potraživanja predstavlja zbir bilanske i vanbilanske izloženosti
3. Vrednost sredstava obezbeđenja – prikazana je vrednost sredstava obezbeđenja do visine bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja.
4. U tabeli pregled ukupne izloženosti kreditnom riziku nisu prikazane pozicije iz Bilansa stanja po kojima Banka nema izloženosti.

33.3. Rizik likvidnosti i upravljanje finansijskim sredstvima

Rizik likvidnosti je rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke koji proizilazi iz nemogućnosti Banke da izmiri sve svoje dospele obaveze. Da bi ograničili ovaj rizik, rukovodstvo Banke je diversifikovalo izvore finansiranja kao dodatak bazi stabilnih depozita i usvojilo politiku za upravljanje rizikom likvidnosti i finansiranja. Banka je razvila procese unutrašnjih kontrola i plan oporavka u slučaju krize likvidnosti zarad upravljanja ovim rizikom. Pod ovim se podrazumeva konstantna procena očekivanih novčanih tokova i dostupnost visokokvalitetnih sredstava obezbeđenja koja mogu biti iskorišćena u slučaju potrebe za dodatnim finansiranjem.

Cilj Banke jeste da održava portfolio utržive i diversifikovane aktive za koju se prepostavlja da može biti lako likvidirana u slučaju prekida novčanih tokova. U skladu sa Bančinom politikom, likvidnost se procenjuje i njome se upravlja uzimajući u obzir različita scenarija i faktore stresa koji mogu biti uzrokovani promenama na tržištu ili biti specifični za Banku. Na dnevnom nivou se prati limit koji je definisala Narodna banka Srbije (pokazatelj likvidnosti), a na mesečnom pokazatelj pokriće likvidnom aktivom (u daljem tekstu Liquidity Coverage Ratio - LCR). Pokazatelj likvidnosti predstavlja odnos zbira likvidnih sredstava prvog i drugog reda (gotovina, sredstva na računima kod banaka sa propisanim kreditnim rejtingom, depoziti kod Narodne banke Srbije, potraživanja u postupku realizacije, neopozive kreditne linije odobrene Banci, finansijski instrumenti kotirani na berzi i ostala potraživanja Banke koja dospevaju do mesec dana) i zbir obaveza po viđenju bez ugovorenog roka dospeća i obaveza sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana. Za obaveze bez ugovorenog roka dospeća se primenjuje haircut u zavisnosti od vrste obaveze, odnosno tipa depozita (banke, stanovništvo ili sektor preduzeća), a koje je propisala NBS. Odbor za upravljanje aktivom i pasivom na mesečnom nivou prati ove pokazatelj. Banka je dužna da LCR, zbirno u svim valutama, održava na nivou koji nije niži od 100%.

Tokom 2020. godine pokazatelj likvidnosti i uži pokazatelj likvidnosti (koji obuhvata samo visokokvalitetnu aktivu bez likvidne aktive drugog reda gde spadaju ostala potraživanja koja dospevaju u roku od mesec dana od dana obračuna pokazatelja) su bili konstantno visoko iznad propisanog minimuma od strane regulatora koji iznosi 1 odnosno 0,7 respektivno prosečno u roku od mesec dana. Vrednost pokazatelja likvidnosti tokom 2020. i 2019. godine je prikazan u tabeli ispod:

	2020.	2019.
Prosek tokom perioda	4,36	6,48
Najviši	4,63	7,01
Najniži	3,66	6,17
Na dan 31. decembra	4,30	6,86

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.3. Rizik likvidnosti i upravljanje finansijskim sredstvima (nastavak)

Vrednosti užeg pokazatelja likvidnosti u toku 2020. i 2019. godine je prikazan u tabeli ispod:

	2020.	2019.
Prosek tokom perioda	4,20	5,39
Najviši	4,44	6,10
Najniži	3,53	4,60
Na dan 31. decembra	4,19	5,87

Vrednosti pokazatelja pokrića likvidnom aktivom utvrđenog prema regulativi NBS, a koji je Banka dužna da zbirno u svim valutama održava na nivou koji nije niži od 100% na dan 31. decembra 2020. i 2019. godine date su u sledećoj tabeli:

	2020.	2019.
Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom	2112%	1046%

Banka kontinuirano održava adekvatan nivo portfolija visoko likvidnih i lako utrživih hartija od vrednosti, pre svega državnih zapisa i obveznica Republike Srbije i blagajničkih zapisa Narodne banke Srbije. Ovaj portfolio služi kao rezerva likvidnosti koja se lako, brzo i uz minimalne gubitke u vrednosti može konvertovati u gotovinu odnosno založiti kao sredstvo obezbeđenja radi izmirenja dospelih obaveza kao i neočekivanih odliva ili prekida novčanih priliva.

Pored praćenja pokazatelja likvidnosti Banka redovno izrađuje projekcije novčanih tokova u kratkom i dugom roku. Cilj projekcija novčanih tokova jeste da se blagovremeno utvrde neusklađenosti bilansne aktive i pasive u pogledu ročne strukture. Izveštaji o tokovima gotovine se prave po svim značajnim valutama (RSD i EUR) i zbirno za sve valute sa kojima Banka posluje. Oni se koriste da bi se identifikovale značajne neusklađenosti u dospećima potraživanja i obaveza Banke i da bi se procenile buduće potrebe za likvidnošću, kao i viškovi likvidnosti, i u skladu sa tim blagovremeno donele odgovarajuće odluke.

Kod projekcije novčanih tokova razvrstavanje bilansnih stavki bazira se na principu preostale ugovorene ročnosti (preostali broj dana do dospeća). Stavke bez ugovorenog roka dospeća kao što su: sredstva obavezne rezerve, transakcioni depoziti, depoziti po viđenju i sva ostala potraživanja i obaveze bez ugovorene ročnosti se raspoređuju po internoj metodologiji koju je Banka razvila za različita scenarija (osnovni i stresna scenarija) koja su kreirana za potrebe upravljanja rizikom likvidnosti. Na taj način, Banka ima uvid u to koja scenarija je izlažu većem riziku likvidnosti i za svaki scenario ima definisane aktivnosti koje može da sprovede u slučaju realizacije nekih.

Tabela ispod daje sumaran pregled nediskontovanih novčanih tokova Bančinih finansijskih sredstava i obaveza raspoređenih po ročnosti na dan 31. decembar 2020. godine.

Potraživanja i obaveze bez ugovorenog roka dospeća (sredstva obavezne rezerve, transakcioni depoziti, depoziti po viđenju) se tretiraju kao da će biti povučene do mesec dana što predstavlja izuzetno konzervativan pristup. Banka ne očekuje da će klijenti iskoristiti opciju da prevremeno povuku svoja sredstva te stoga tabela ne odražava očekivane novčane tokove. Svi nasledeni depoziti KBC banke, čije je učešće na 31. decembar 2020. godine i 31. decembar 2019. godine zanemarljivo u odnosu na ukupan portfolio depozita Banke, se tretiraju kao depoziti čiji je rok dospeća do mesec dana.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.3. Rizik likvidnosti i upravljanje finansijskim sredstvima (nastavak)

	Do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 6 meseci	Od 6 do 12 meseci	Preko 1 godine	Ukupno 2020.
AKTIVA						
Gotovina i sredstva kod centralne banke	4.695.216	-	-	-	-	4.695.216
Potraživanja po osnovu derivata	2.278	-	-	-	-	2.278
Hartije od vrednosti	40.288	602.900	1.094.696	545.570	5.576.856	7.860.311
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	822.384	479.250	295.220	-	-	1.596.854
Krediti i potraživanja od komitenata	746.610	876.434	1.278.594	2.384.962	3.683.672	8.970.272
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	204.620	204.620
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	408.866	408.866
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	-	4	4
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	-	21.399	21.399
Ostala sredstva	-	-	-	-	288.157	288.157
UKUPNA AKTIVA	6.306.776	1.958.585	2.668.509	2.930.533	10.183.575	24.047.977
PASIVA						
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	181.982	353.848	501.435	895.181	1.060.329	2.992.775
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	1.283.182	939.721	995.141	1.682.571	11.281.303	16.181.917
Subordinirane obaveze	-	-	-	-	-	-
Rezervisanja	-	-	-	-	73.525	73.525
Odložene poreske obaveze	-	-	-	-	10.404	10.404
Ostale obaveze	-	-	-	-	654.211	654.211
Ukupno obaveze	1.465.164	1.293.568	1.496.576	2.577.751	13.079.773	19.912.832
Ukupan kapital	-	-	-	-	4.135.145	4.135.145
UKUPNO PASIVA	1.465.164	1.293.568	1.496.576	2.577.751	17.214.917	24.047.977
Ročna neusklađenost na dan 31.12.2020. godine	4.841.612	665.016	1.171.934	352.781	(7.031.343)	-

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.3. Rizik likvidnosti i upravljanje finansijskim sredstvima (nastavak)

	Do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 6 meseci	Od 6 do 12 meseci	Preko 1 godine	Ukupno 2019.
AKTIVA						
Gotovina i sredstva kod centralne banke	2.305.447	1.471.084	-	-	-	3.776.531
Hartije od vrednosti	152.788	438.769	704.472	178.333	4.503.693	5.978.056
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1.958.978	468.986	-	1.147.516	-	3.575.480
Krediti i potraživanja od komitenata	1.284.069	564.770	766.831	1.221.323	1.751.852	5.588.845
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	266.169	266.169
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	492.453	492.453
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	-	4	4
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	-	19.674	19.674
Ostala sredstva	-	-	-	-	259.430	259.430
UKUPNA AKTIVA	5.701.282	2.943.609	1.473.303	2.547.172	7.293.275	19.956.642
PASIVA						
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	645	-	-	-	-	645
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	12.324.306	290.161	307.425	749.802	297.937	13.969.631
Subordinirane obaveze	-	-	-	-	467.469	467.469
Rezervisanja	-	-	-	-	94.617	94.617
Odložene poreske obaveze	-	-	-	-	14.356	14.356
Ostale obaveze	-	-	-	-	670.547	670.547
Ukupno obaveze	12.324.951	290.161	307.425	749.802	1.544.926	15.217.265
Ukupan kapital	-	-	-	-	4.739.377	4.739.377
UKUPNO PASIVA	12.324.951	290.161	307.425	749.802	6.284.303	19.956.642
Ročna neusklađenost na dan 31.12.2019. godine	(6.623.669)	2.653.448	1.163.878	1.797.370	1.008.964	-

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.3. Rizik likvidnosti i upravljanje finansijskim sredstvima (nastavak)

Tabela ispod prikazuje ročnost garancija i ostalih preuzetih neopozivih obaveza Banke na dan 31. decembra 2020. godine i 31. decembra 2019. godine, zasnovana na ugovorenim nediskontovanim iznosima otplate (za preuzete neopozive obaveze za neiskorišćene okvirne kredite po kreditnim karticama u dinarima ugovoreni iznos smesten je u vremenski okvir u kome se očekuje aktivacija istog). Preuzete neopozive obaveze se odnose na neiskorišćene odobrene kredite koji se ne mogu jednostrano otkazati i to: minuse na tekućim računima i okvirne kredite po kreditnim karticama.

	Do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
31. decembar 2020. godine						
Finansijske garancije	-	-	-	286.991	-	286.991
Preuzete neopozive obaveze za neiskorišćene okvirne kredite po kreditnim karticama u dinarima	-	-	-	430.285	464.609	894.894
Preuzete neopozive obaveze za neiskorišćene okvirne kredite za prekoračenja po tekućim računima	16.508	36.843	154.371	-	-	207.723
Ukupno	<u>16.508</u>	<u>36.843</u>	<u>154.371</u>	<u>717.276</u>	<u>464.609</u>	<u>1.389.608</u>
31. decembar 2019. godine						
Finansijske garancije	-	-	-	267.261	-	267.261
Preuzete neopozive obaveze za neiskorišćene okvirne kredite po kreditnim karticama u dinarima	-	-	491.135	-	-	491.135
Preuzete neopozive obaveze za neiskorišćene okvirne kredite za prekoračenja po tekućim računima	5.175	9.533	65.322	-	-	80.030
Ukupno	<u>5.175</u>	<u>9.533</u>	<u>556.457</u>	<u>267.261</u>	<u>-</u>	<u>838.426</u>

34.4. Rizik od promene kamatnih stopa

Kamatni rizik je rizik od smanjenja profita i neto vrednosti Banke usled promena u visini kamatnih stopa. Merenje uticaja promene kamatnih stopa na finansijski rezultat se vrši kroz merenje odnosa kamatno osjetljive aktive i kamatno osjetljive pasive u predefinisanim vremenskim intervalima. U zavisnosti od primjenjenog scenarija kretanja kamatnih stopa, meri se uticaj potencijalne promene kamatne stope na neto prihod od kamata. Takođe, merenje uticaja kamatnog rizika na kapital banke se vrši praćenjem promene ekonomске vrednosti kapitala usled promena kamatnih stopa. O izloženosti Banke kamatnom riziku redovno se izveštava Odbor za upravljanje aktivom i pasivom u čijoj je nadležnosti upravljanje ovim rizikom.

Za merenje kamatnog rizika Banka izrađuje kamatni gep pri čemu se rukovodi sledećim principima:

- stavke sa fiksnom kamatnom stopom se raspoređuju prema datumu dospeća,
- stavke sa varijabilnom kamatnom stopom se raspoređuju prema datumu ponovnog određivanja kamatne stope,
- nekamatonosne stavke se raspoređuju u posebnu kolonu uključujući i kapital koji se tretira kao nekamatonosna stavka koja nema rok dospeća.

Kamatnosne stavke koje nemaju ugovoren period dospeća niti period promene kamatne stope, kao što su depoziti po viđenju, kreditne kartice i minusi po tekućim računima, svrstane su u vremenski okvir 'do mesec dana'. Banka ne očekuje da će ove stavke dospeti u roku od mesec dana niti da će u celokupnom iznosu podleći promeni kamatne stope, te je ovakav prikaz kamatnog gепа prilično konzervativan.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.4. Rizik od promene kamatnih stopa (nastavak)

Projekcija kamatnih gepova u skladu sa očekivanim dospećem stavki bilansa stanja sa fiksnom kamatnom stopom, odnosno očekivanom izmenom kamatnih stopa za stavke bilansa stanja sa ugovorenom varijabilnom kamatnom stopom, na dan 31. decembra 2020. godine, prikazana je u sledećoj tabeli:

	Do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 6 meseci	Od 6 do 12 meseci	Preko 1 godine	Kamatno neosetljive stavke	Ukupno
AKTIVA							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	1.507.076	161.407	254.131	497.492	-	2.275.110	4.695.216
Potrazivanja po osnovu derivata	-	-	-	-	-	2.278	2.278
Hartije od vrednosti	40.288	602.900	1.094.696	545.570	5.576.856	-	7.860.311
Kreditii potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	395.161	479.250	295.220	-	-	427.223	1.596.854
Krediti i potraživanja od komitenata	771.479	1.003.963	1.512.140	2.330.359	3.194.313	158.017	8.970.272
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	204.620	204.620
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	-	408.866	408.866
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	-	-	4	4
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koja se obustavlja	-	-	-	-	-	21.399	21.399
Ostala sredstva	-	-	-	-	-	288.157	288.157
UKUPNA AKTIVA	2.714.005	2.247.521	3.156.186	3.373.422	8.771.169	3.785.674	24.047.977
PASIVA							
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	231.720	349.287	495.395	868.407	1.043.583	4.384	2.992.775
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	425.386	919.989	1.456.009	2.879.848	176.564	10.324.120	16.181.917
Subordinirane obaveze	-	-	-	-	-	-	-
Rezervisanja	-	-	-	-	-	73.525	73.525
Odložene poreske obaveze	-	-	-	-	-	10.404	10.404
Ostale obaveze	-	-	-	-	-	654.211	654.211
Ukupno obaveze	657.106	1.269.276	1.951.404	3.748.255	1.220.147	11.066.645	19.912.832
Ukupan kapital	-	-	-	-	-	4.135.145	4.135.145
UKUPNO PASIVA	657.106	1.269.276	1.951.404	3.748.255	1.220.147	15.201.789	24.047.977
Neto izloženost kamatnom riziku na dan:							
31.12.2020. godine	2.056.899	978.245	1.204.782	(374.833)	7.551.022	(11.416.116)	-

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.4. Rizik od promene kamatnih stopa (nastavak)

Projekcija kamatnih gepova u skladu sa očekivanim dospećem stavki bilansa stanja sa fiksnom kamatnom stopom, odnosno očekivanom izmenom kamatnih stopa za stavke bilansa stanja sa ugovorenom varijabilnom kamatnom stopom, na dan 31. decembra 2019. godine, prikazana je u sledećoj tabeli:

	Do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 6 meseci	Od 6 do 12 meseci	Preko 1 godine	Kamatno neosetljive stavke	Ukupno
AKTIVA							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	666.317	-	-	840.086	-	2.270.128	3.776.531
Hartije od vrednosti	152.788	438.769	704.472	178.333	4.503.693	-	5.978.056
Kreditii potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1.881.935	468.986	1.157.530	-	-	67.029	3.575.480
Krediti i potraživanja od komitenata	1.242.344	754.969	1.108.465	1.147.168	1.181.621	154.278	5.588.845
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	266.170	266.170
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	-	492.453	492.453
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	-	-	4	4
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koja se obustavlja	-	-	-	-	-	19.674	19.674
Ostala sredstva	-	-	-	-	-	259.430	259.430
UKUPNA AKTIVA	3.943.385	1.662.724	2.970.467	2.165.587	5.685.314	3.529.165	19.956.642
PASIVA							
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	645	-	-	-	-	-	645
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	4.714.286	329.381	360.164	8.492.728	73.071	-	13.969.631
Subordinirane obaveze	-	-	465.000	-	-	2.469	467.469
Rezervisanja	-	-	-	-	-	94.617	94.617
Odložene poreske obaveze	-	-	-	-	-	14.356	14.356
Ostale obaveze	-	-	-	-	-	670.547	670.547
Ukupno obaveze	4.714.931	329.381	825.164	8.492.728	73.071	781.989	15.217.265
Ukupan kapital	-	-	-	-	-	4.739.377	4.739.377
UKUPNO PASIVA	4.714.931	329.381	825.164	8.492.728	73.071	5.521.366	19.956.642
Neto izloženost kamatnom riziku na dan:							
31.12.2019. godine	(771.546)	1.333.343	2.145.303	(6.327.141)	5.612.243	(1.992.201)	-

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.5. Devizni rizik

Devizni rizik je rizik od nastanka gubitaka u finansijskom rezultatu i kapitalu banke koji proizilazi iz promene vrednosti finansijskih instrumenata Banke usled kretanja i promene vrednosti deviznog kursa na tržištu.

U cilju upravljanja deviznim rizikom Banka prati deviznu poziciju na dnevnom nivou, definiše metode i procedure za njihovo praćenje i merenje, definiše limite i obavlja eksterno i interno izveštavanje.

U skladu sa regulatornim zahtevima Narodne banke Srbije Banka kontinuirano održava svoju deviznu poziciju u propisanim okvirima - ukupna neto otvorena pozicija Banke nije prelazila 20% njenog kapitala na dnevnom nivou u toku 2020. i 2019. godine.

Sledeće tabele prikazuju izloženost Banke deviznom riziku na dan 31.decembra 2020. i 31.decembra 2019. godine.

U tabeli su prikazana sredstva i obaveze prema njihovim knjigovodstvenim vrednostima:

Naziv pozicije	EUR	USD	CHF	Ostale valute	Ukupno
Devizna imovina	5.704.382	214.685	94.661	98.967	6.112.694
Devizne obaveze	6.526.636	214.693	94.414	98.890	6.934.633
Duga pozicija	823.061	-	-	-	823.061
Kratka pozicija	-	-	-	-	-
Duga otvorena pozicija	808	8	246	138	1,191
Kratka otvorena pozicija	-	-	-	68	68
Neto otvorena pozicija: - 31.12.2020. godine					1.191
Pokazatelj deviznog rizika - 31. decembra 2020. godine					0,06

Naziv pozicije	EUR	USD	CHF	Ostale valute	Ukupno
Devizna imovina	5.483.162	228.064	70.966	92.743	5.874.936
Devizne obaveze	5.406.056	225.613	70.574	92.881	5.795.124
Duga otvorena pozicija	77.106	2.451	392	60	80.009
Kratka otvorena pozicija	-	-	-	127	127
Neto otvorena pozicija: - 31.12.2019. godine					80.010
Pokazatelj deviznog rizika - 31. decembra 2019. godine					3,31

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.5. Devizni rizik (nastavak)

Analizom razumno mogućih kretanja kurseva valuta u odnosu na RSD uz konstantno održavanje ostalih varijabli mogu se proceniti efekti na dobit i kapital Banke. Negativni iznosi u tabeli predstavljaju potencijalno smanjenje bilansa uspeha, odnosno dobitka ili kapitala, dok pozitivni iznosi predstavljaju potencijalna povećanja.

Valuta	Promene u deviznom kursu (%)	Efekat na dobitak pre oporezivanja	Promene u deviznom kursu (%)	Efekat na dobitak pre oporezivanja
	31.12.2020.	31.12.2020.	31.12.2019.	31.12.2019.
EUR	10%	81	10%	7.711
CHF	10%	25	10%	39
USD	10%	1	10%	245

Sledeća tabela prikazuje devizni podbilans Banke na dan 31. decembra 2020. godine. U tabeli su predstavljena sredstva i obaveze po njihovim knjigovodstvenim vrednostima.

	EUR	USD	Ostale valute	Ukupno u stranoj valuti	Dinarski podbilans	Dinari sa valutnom klauzulom	Ukupno
AKTIVA							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	1.578.447	39.700	52.720	1.670.867	3.024.349	-	4.695.216
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	-	-	2.278	-	2.278
Hartije od vrednosti	2.839.528	-	-	2.839.528	5.020.784	-	7.860.311
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1.242.594	174.985	140.907	1.558.486	38.368	-	1.596.854
Krediti i potraživanja od komitenata	1.654	-	-	1.654	8.968.618	1.654	8.970.272
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	204.620	-	204.620
Nekretnine, postojanja i oprema	-	-	-	-	408.866	-	408.866
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	-	4	-	4
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	-	-	-
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	-	21.399	-	21.399
Ostala sredstva	46.538	-	-	46.538	241.619	836	288.158
UKUPNA AKTIVA	5.708.761	214.685	193.627	6.117.073	17.930.904	-	24.047.977
PASIVA							
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	341	-	-	341	2.992.434	-	2.992.775
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	6.233.869	209.656	190.192	6.633.717	9.548.200	-	16.181.917
Subordinirane obaveze	-	-	-	-	-	-	-
Rezervisanja	-	-	-	-	73.525	-	73.525
Odložene poreske obaveze	-	-	-	-	10.404	-	10.404
Ostale obaveze	292.426	5.037	3.112	300.574	353.637	53.036	654.211
Ukupno obaveze	6.526.636	214.693	193.304	6.934.633	12.978.200	53.036	19.912.832
Ukupan kapital	4.379	-	-	4.379	4.130.766	-	4.135.145
UKUPNO PASIVA	6.531.015	214.693	193.304	6.939.011	17.108.966	-	24.047.977
Neto svop pozicija	823.061	-	-	823.061	(823.061)	-	-
Neto devizna pozicija na dan: - 31. decembra 2020. godine	808	(8)	323	1.123	(1.123)	(50.547)	-

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.5. Devizni rizik (nastavak)

Sledeća tabela prikazuje devizni podbilans Banke na dan 31. decembra 2019. godine. U tabeli su predstavljena sredstva i obaveze po njihovim knjigovodstvenim vrednostima.

	EUR	USD	Ostale valute	Ukupno u stranoj valuti	Dinarski podbilans	Ukupno
AKTIVA						
Gotovina i sredstva kod centralne banke	1.676.414	11.679	23.387	1.711.479	2.065.052	3.776.531
Hartije od vrednosti	2.371.063	106.907	-	2.477.970	3.500.086	5.978.056
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1.336.211	109.441	140.323	1.585.975	1.989.505	3.575.480
Krediti i potraživanja od komitenata	1.654	-	-	1.654	5.587.191	5.588.845
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	266.169	266.169
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	492.453	492.453
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	-	4	4
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	-	19.674	19.674
Ostala sredstva	102.661	38	-	102.699	156.731	259.430
UKUPNA AKTIVA	5.488.004	228.064	163.709	5.879.777	14.076.865	19.956.642
PASIVA						
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	341	-	-	341	304	645
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	5.056.996	219.807	161.338	5.438.141	8.531.490	13.969.631
Subordinirane obaveze	-	-	-	-	467.469	467.469
Rezervisanja	-	-	-	-	94.617	94.617
Odložene poreske obaveze	-	-	-	-	14.356	14.356
Ostale obaveze	348.720	5.805	2.117	356.642	313.905	670.547
Ukupno obaveze	5.406.056	225.613	163.455	5.795.124	9.422.141	15.217.265
Ukupan kapital	4.885	-	-	4.885	4.734.492	4.739.377
UKUPNO PASIVA	5.401.171	225.613	163.455	5.790.239	14.166.403	19.956.642
Neto svop pozicija	-	-	-	-	-	-
Neto devizna pozicija na dan:	-	-	-	-	-	-
- 31. decembra 2019. godine	86.833	2.451	254	89.538	(89.538)	-

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.6. Operativni rizik

Operativni rizik je rizik od mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled namernih i nemamernih propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja. Operativni rizik uključuje pravni rizik, a isključuje reputacioni, strateški i poslovni rizik.

Proces upravljanja operativnim rizikom predstavlja skup sistematičnih aktivnosti kojima se obezbeđuje identifikacija, procena, praćenje i kontrola operativnih rizika u Banci, kao i potreba za održavanjem određenog nivoa kapitala, kako bi se apsorbovali potencijalni gubici nastali kao posledica događaja operativnog rizika. Upravljanje operativnim rizikom je propisano Politikom za upravljanje operativnim rizikom i sastoji se iz 4 ciklična koraka:

- identifikacija rizika;
- procena i merenje rizika;
- praćenje i kontrola rizika;
- ublažavanje rizika.

Banka ne može da eliminiše sve operativne rizike, ali kroz proces samoprocene rizika može da identificuje propuste u svojim procesima, proizvodima i procedurama i njihovim unapređenjem smanji učestalost, kao i negativan uticaj operativnih gubitaka na poslovanje i profitabilnost Banke. Kontrola uključuje efektivnu podelu dužnosti, pristup, ovlašćenje i usaglašavanje procedura, obuku osoblja i proces nadgledanja, uključujući i internu reviziju. Samoprocena daje mogućnost vlasnicima procesa da pravovremeno identifikuju i procene rizike koji utiču na procese koji oni kontrolisu.

U upravljanju operativnim rizikom Banka sprovodi kvantitativne i kvalitativne mere koje se temelje na prikupljanju podataka o gubicima nastalim kao posledica operativnog rizika, po kategorijama utvrđenim prema izvorima gubitaka, a na bazi Procedure za upravljanje operativnim rizicima. Uloga procesa upravljanja operativnim rizicima je da identificuje, proceni, kontrolise i smanji mogućnost nastanka i uticaj operativnih rizika i gubitaka.

Baza podataka o događajima po osnovu kojih je nastao ili je mogao nastati gubitak, u skladu sa propisanim limitom, kao posledica operativnog rizika po kategorijama utvrđenim prema izvorima gubitaka, popunjava se unosom podataka na osnovu identifikovanih rizika po vrsti događaja i liniji poslovanja poslova, od strane zaposlenih koji su imenovani kao koordinatori za operativne rizike. Sve službe Banke imenuju svoje koordinatore za operativne rizike, kao i njihove zamenike.

U cilju postizanja bolje efikasnosti i pružanja kvalitetnije usluge, Banka može doneti odluku da obavljanje određenih poslovnih aktivnosti poveri trećim licima koja ih obavljaju kao svoju pretežnu delatnost, odnosno imaju odgovarajuće iskustvo u njihovom obavljanju. Banka upravlja rizikom eksternalizacije kroz uspostavljene kontrolne mehanizme pre zaključivanja ugovora sa trećim licima, odnosno pružaćući uslugu, kao i kroz monitoring aktivnosti nakon potpisivanja ugovora. Ceo proces se sprovodi na bazi Procedure za poveravanje aktivnosti trećim licima.

Rizicima koji proističu iz uvođenja novih proizvoda Banka upravlja kroz identifikaciju svih rizika koji proističu iz uvođenja novog proizvoda, a na način da sve relevantne organizacione jedinice moraju biti upoznate sa uvođenjem novog proizvoda i moraju dati svoje stručno mišljenje koje se odnosi na rizični profil novog proizvoda ili usluge kao i uticaj na rizični profil Banke.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.6. Operativni rizik (nastavak)

Banka je internim aktima, pre svega Politikom za upravljanje operativnim rizikom, obezbedila adekvatan sistem upravljanja rizikom. Svrha ove Politike je da definiše pravila i odgovornosti koje regulišu identifikaciju, procenu, praćenje, izveštavanje i kontrolu (ublažavanje) operativnog rizika u banci u cilju otklanjanja negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke izazvanih nedostacima operativnog rizika. Pored toga, Banka je usvojila odgovarajuću organizacionu strukturu, kroz definisanje jasnih uloga i odgovornosti zaposlenih koji su uključeni u proces upravljanja operativnim rizicima:

- Upravni odbor je odgovoran za preispitivanje Politike;
- Izvršni odbor je odgovoran za usvajanje procedura za upravljanje operativnim rizicima i nadgledanje sprovođenja Politike za upravljanje operativnim rizikom;
- Služba za kontrolu rizika je odgovorna za kreiranje odgovarajućih alata, politika, procedura i tehnika kojima se reguliše proces upravljanja operativnim rizikom, praćenje i sprovođenje politika i procedura u svojoj nadležnosti, pružanje informacija o izloženosti Banke operativnim rizicima, predlaganje aktivnosti za ublažavanje operativnih rizika i praćenje sprovođenja akcionalih planova kao i kontinuirano ukazivanje značaja problematike i podizanje svesti o operativnim rizicima u svim organizacionim delovima Banke;
- Organizacione jedinice u okviru Banke su odgovorne da identifikuju, procenjuju, prate i prikupljaju podatke o izloženosti operativnom riziku u skladu sa Procedurom za upravljanje operativnim rizicima. Svaka organizaciona jedinica ima svoje koordinatorе za operativni rizik, imenovane od strane nadležnog rukovodioca, sa jasno definisanim nadležnostima i odgovornostima u procesu upravljanja operativnim rizikom.

Efikasnost upravljanja operativnim rizikom je pod nadzorom Foruma za upravljanje rizicima.

Forum za upravljanje rizicima (u daljem tekstu RMF), na kom se na mesečnom nivou u okviru izveštaja razmatraju i operativni rizici podržava Izvršni odbor u upravljanju operativnim rizicima koji proizilaze iz Bančinih procesa, sistema, ljudskog faktora i okruženja. Ključni procesi banke, identifikovani od strane RMF-a, su predmet procene rizika gde se identifikuju ključni rizici i uspostavljaju kontrole i dogovaraju akcioni planovi koji u sebi sadrže mere za ublažavanje rizika. Registrovanje gubitka i prepoznavanje operativnog rizika se sprovodi preko koordinatorа i njihovih zamenika za operativni rizik koji su imenovani za svaku službu Banke. Služba za kontrolu rizika je nadležan za izveštavanje rukovodstva Banke na mesečnom nivou ili po potrebi i češće ukoliko je potrebna njihova trenutna reakcija.

Rizik zemlje

Pod rizikom koji se odnosi na zemlju porekla lica prema kome je Banka izložena podrazumevaju se negativni efekti koji bi mogli uticati na njen finansijski rezultat i kapital zbog nemogućnosti Banke da naplati potraživanja od ovog lica iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla tog lica.

Banka najvećim delom plasira sredstva komitentima iz Republike Srbije, dok je riziku zemlje izložena u delu sredstava koja se u određenim momentima mogu plasirati do utvrđenih limita ino-bankama.

Izloženost Banke riziku zemlje je nizak iz razloga što je učešće nerezidenata u ukupnom kreditnom portfoliju Banke zanemarljivo. Rizik zemlje Banka minimizira i politikom plasiranja sredstava u inostranstvo, prvenstveno kratkoročnim oročavanjem sredstava kod prvoklasnih inostranih banaka.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

33.6. Operativni rizik (nastavak)

Rizici ulaganja banke

Rizici ulaganja Banke, obuhvataju rizike ulaganja u kapital drugih pravnih lica i u osnovna sredstva.

U skladu sa regulativom Narodne banke Srbije, prati se visina ulaganja Banke i visina regulatornog kapitala i obezbeđuje da ulaganje Banke u jedno lice koje ne posluje u finansijskom sektoru ne pređe 10% kapitala Banke, te da ukupna ulaganja Banke u lica koja nisu u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva Banke ne pređu 60% kapitala Banke.

Upravljanje rizikom ulaganja Banke u druga pravna lica i u osnovna sredstva vrši se izradom budžeta usklađenog sa propisanim pokazateljima i kontinuiranim praćenjem realizacije tog budžeta.

U 2020. godini, Banka je obezbedila usklađenos ulaganja sa pokazateljima propisanim od strane Narodne banke Srbije.

34. FER VREDNOST FINANSIJSKIH INSTRUMENATA

Poslovna politika Banke je da obelodani informacije o fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza za koje postoje zvanične tržišne informacije i kada se fer vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti. Tržišna cena, gde postoji aktivno tržište, najbolji je dokaz fer vrednosti finansijskog instrumenta. Međutim, tržišne cene nisu dostupne za niz finansijskih sredstava i obaveza koje Banka ima. Stoga, kada tržišna cena finansijskih instrumenata nije dostupna, fer vrednost sredstava i obaveza se procenjuje koristeći sadašnju vrednost ili druge tehnike vrednovanja zasnovane na trenutno preovlađujućim tržišnim uslovima.

U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, fer vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Rukovodstvo Banke vrši procenu rizika i u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana vrši ispravku vrednosti.

Na osnovu detaljnih analiza, rukovodstvo Banke smatra da knjigovodstvene vrednosti finansijskih instrumenata aproksimiraju njihove fer vrednosti na dan bilansa stanja.

Na dan 31. decembra 2020. godine, po fer vrednosti iskazana su stalna sredstva namenjena prodaji i hartije od vrednosti koje se vrednuju kroz ostali rezultat. Sva ostala sredstva i obaveze Banke su iskazane po amortizovanoj vrednosti i varijabilnim kamatnim stopama, kojima se u redovnim intervalima ponovo određuje cena. Stoga Banka nije značajnije izložena riziku od promene fer vrednosti, a knjigovodstvena vrednost sredstava i obaveza ne odstupa značajno od njihove fer vrednosti.

Fer vrednost gotovine i gotovinskih ekvivalenta, kratkoročnih depozita, ostalih plasmana i ostalih sredstava, transakcionih depozita, obaveza prema dobavljačima i ostalih kratkoročnih obaveza odgovara njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti prvenstveno zbog kratkoročnog dospeća ovih finansijskih instrumenata.

Finansijski instrumenti Banke iskazani po amortizovanoj vrednosti sa rokom otplate dužim od tri godine uglavnom nose varijabilnu kamatnu stopu koja odražava tekuće tržišne uslove. Fer vrednost kredita i plasmana komitentima jednak je njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti, umanjenoj za ispravke vrednosti po osnovu obezvređenja. Shodno tome, Banka smatra da vrednost po kojoj su navedeni finansijski instrumenti iskazani odgovara njihovoj tržišnoj vrednosti, osim za deo gotovinskih kredita sa rokom dužim od tri godine koji nose fiksnu kamatnu stopu.

34. FER VREDNOST FINANSIJSKIH INSTRUMENATA (nastavak)

Za učešća u kapitalu drugih pravnih lica koja nemaju kotiranu tržišnu cenu na aktivnom tržištu vršen je test obezvređenja na dan bilansa i s tim u vezi izvršene korekcije.

Po mišljenju rukovodstva Banke, iznosi u priloženim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

Finansijski instrumenti koji nisu vrednovani po fer vrednosti

Rukovodstvo Banke smatra da fer vrednost finansijskih instrumenata, koji nisu vrednovani po fer vrednosti, ne odstupa u materijalno značajnom iznosu od njihove knjigovodstvene vrednosti.

Pregled knjigovodstvene i fer vrednosti finansijske aktive i pasive:

	2020				
	Knjigovodstvena vrednost	Fer vrednost	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3
Finansijska aktiva					
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	4.695.216	4.695.216	4.695.216	-	-
Potraživanja po osnovu derivata Hartije od vrednosti	2.278 7.860.311	2.278 7.860.311	-	6.938.096	922.215
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1.596.854	1.596.854	-	-	1.596.854
Krediti i potraživanja od komitenata	8.970.272	9.012.634	-	-	9.012.634
Finansijska pasiva					
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	2.992.775	2.992.775	-	-	2.992.775
Depoziti ostale obaveze prema drugim komitentima	16.181.917	16.181.917	-	-	16.181.917
	2019				
	Knjigovodstvena vrednost	Fer vrednost	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3
Finansijska aktiva					
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	3.776.531	3.776.531	3.776.531	-	-
Založena finansijska sredstva	5.978.056	5.978.056	-	5.147.079	830.977
Hartije od vrednosti	3.575.480	3.575.480	-	-	3.575.480
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	5.588.845	5.619.991	-	-	5.619.991
Krediti i potraživanja od komitenata					
Finansijska pasiva					
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	645	645	-	-	645
Depoziti ostale obaveze prema drugim komitentima	13.969.631	13.969.631	-	-	13.969.631
Subordinirane obaveze	467.469	467.469	-	-	467.469

34. FER VREDNOST FINANSIJSKIH INSTRUMENATA (nastavak)

Prema metodologiji određivanja fer vrednosti obveznica Republike Srbije, Banka definiše postupak vrednovanja po aktuelnim tržišnim cenama kao svako vrednovanje koje mora biti uporedivo sa merodavnim cenama, ekstrapolirano ili obračunato na osnovu dostupnih tržišnih podataka.

Nova vrednost krive se konstruiše na osnovu poslednje dostupnih (u odnosu na datum vrednovanja) izvršnih stopa sa primarnog ili sekundarnog trgovanja hartijama od vrednosti Republike Srbije, kojima se trgovalo od datuma poslednjeg vrednovanja, a čije su karakteristike u pogledu valute, izdavaoca, prioritetnosti, preostale ročnosti i obima realizacije iste ili slične. Cilj metodologije je preciziranje merenja fer vrednosti tako da obuhvati i dnevne promene relevantnih tržišnih kamatnih stopa za datu valutu, kako bi se najpreciznije utvrdila vrednost krive prinosa u trenutku procene fer vrednosti.

35. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA

Povezana lica banke su članovi Upravnog odbora i članovi PPF grupe.

- (a) Poslovni odnosi sa članovima Upravnog i Izvršnog odbora, članovima organa upravljanja i članovima porodica ovih lica

Naknade članovima Upravnog i Izvršnog odbora Banke u toku 2020. i 2019. godine, iskazane u bruto iznosima, prikazane su u sledećoj tabeli:

	2020.	2019.
Naknade članovima Izvršnog odbora	51.220	60.934
Naknade članovima Upravnog odbora	24.638	2.792
Ukupno	75.858	63.726

- (b) Transakcije sa ostalim povezanim licima

Pored navedenog, Banka ulazi u poslovne odnose sa ostalim licima koja su povezana sa bankom. Sledeće tabele prikazuju stanja potraživanja i obaveza na dan 31. decembra 2020. godine, kao i odgovarajuće prihode i rashode nastale po osnovu poslovnih odnosa sa ostalim povezanim licima u toku godine, zaključno sa datumom bilansa stanja:

Naziv povezanog lica:	Potraživanja	Obaveze	Ostali rashodi	Ostali prihodi
Home Credit Kazahstan	242.503	-	-	11.053
Telenor doo	67.801	556.335	93.425	4.967
PPF Banka a.s. Češka	1.951	-	-	-
PPF C03 B.V. Holandija	-	2.992.133	71.931	-
Telenor Common Operations	-	9.663	16.800	-
Cetin doo	-	2.120	12.584	-
Home Credit International Češka	-	725	516	-
	312.255	3.560.976	195.256	16.020

35. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA (nastavak)

(b) Transakcije sa ostalim povezanim licima (nastavak)

Sledeća tabela prikazuje transakcije sa ostalim povezanim licima na dan 31. decembra 2019. godine:

Naziv povezanog lica:	Potraživanja	Obaveze	Ostali rashodi	Ostali prihodi
Home Credit Kazahstan	601.291	-	-	13.334
Telenor doo	36.119	759.923	86.109	3.901
Telenor Common Operations	-	2.847	21.434	-
Home Credit International Češka	-	222	222	-
	637.410	762.992	107.765	17.235

Uslovi transakcija sa povezanim licima

Prethodno navedena stanja potraživanja i obaveza kao i prihoda i rashoda iz poslovnih odnosa sa povezanim licima rezultat su uobičajenih poslovnih aktivnosti.

Banka na svoja potraživanja i obaveze naplaćuje i plaća kamatu obračunatu primenom uobičajenih tržišnih kamatnih stopa.

Transferne cene

U skladu sa novim odredbama Zakona o porezu na dobit tokom 2013. godine na snagu je stupio Pravilnik o transfernim cenama i metodama koje se primenjuju po principu "van dohvata ruke" pri utvrđivanju cena transakcija među povezanim stranama. U skladu sa ovim Zakonom i Pravilnikom, banke su u obavezi da do 30. juna 2021. godine, zajedno sa poreskim bilansom za 2020. godinu predaju i studiju o transfernim cenama.

Obzirom da Banka ima značajne transakcije sa povezanim stranama u trenutku sastavljanja finansijskih izveštaja za 2020. godinu Banka je u procesu pripremanja studije o transfernim cenama. Na osnovu preliminarnih nalaza, rukovodstvo Banke ne očekuje korekcije finalnog poreskog bilansa po osnovu transakcija sa povezanim stranama.

36. DEVIZNI KURSEVI

Zvanični srednji devizni kursevi Narodne banke Srbije utvrđeni na međubankarskom deviznom tržištu, korišćeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja na dan 31. decembra 2020. i 2019. godine u funkcionalnu valutu, za pojedine glavne strane valute su:

U hiljadama dinara	31.12.2020.	31.12.2019.
EUR	117,5802	117,5928
USD	95,6637	104,9186
CHF	108,4388	108,4004

MOBI BANKA A.D. BEOGRAD**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE***(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)***37. DODATNA INFORMACIJA O TOKOVIMA GOTOVINE**

Gotovina i gotovinski ekvivalenti izveštaju o tokovima gotovine

	2020.	2019.
Žiro račun	1.063.976	840.086
Gotovina u blagajni	1.482.134	1.639.130
Devizni računi kod banaka	703.537	509.859
Deponovani viškovi likvidnih sredstava kod Narodne banke Srbije	1.356.130	-
Overnight plasmani bankama	-	666.020
Ukupno	4.605.777	3.655.095

38. USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA

U skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama Mobi banke, izvršeno je usaglašavanje potraživanja i obaveza sa pravnim licima i preduzetnicima na dan 30. novembra 2020. godine.

Ukupno neusaglašena potraživanja iznose 187 hiljada dinara, ukupno neusaglašene obaveze iznose 5 hiljada dinara.

39. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVEŠTAJNOG PERIODA

Nakon datuma izveštajnog perioda Banka je vršila reprograme kredita i odobravala kredite za refinansiranje na osnovu Odluke Narodne banke Srbije o privremenim merama za banke u cilju adekvatnog upravljanja kreditnim rizikom u uslovima pandemije COVID 19 koja je doneta krajem decembra 2020. godine. Po tom osnovu banka je do kraja marta 2021. godine izvršila reprogram 468 kredita u ukupnoj vrednosti od RSD 62.494 hiljada i odobrila 107 kredita za refinansiranje u ukupnoj vrednosti od RSD 7.525 hiljada.

Nije bilo drugih značajnih događaja posle datuma izveštajnog perioda koji bi zahtevali korekcije ili obelodanjivanja u napomenama uz priložene finansijske izveštaje za 2020. godinu.

Beograd, 15. april 2021. godine

Marija Popović
Predsednik Izvršnog odbora

Milan Urbašek
Član Izvršnog odbora

IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2020. GODINE

MOBI BANKA a.d. BEOGRAD

IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

I UVOD

Banka je osnovana kao ALCO Banka 16. maja 1996. godine, na osnovu dozvole za rad dobijene od NBJ i upisa u registar kod Privrednog suda u Beogradu. U novembru iste godine, dobila je dozvolu NBJ za obavljanje platnog prometa i kreditnih poslova sa inostranstvom.

Banka je registrovana za obavljanje sledećih poslova:

- primanje svih vrsta novčanih depozita,
- davanje i uzimanje svih vrsta kredita,
- obavljanje devizno – valutnih i menjačkih poslova,
- izdavanje platnih kartica,
- izdavanje hartija od vrednosti,
- davanje garancija, avala i drugih oblika jemstava,
- kupovinu i prodaju hartija od vrednosti,
- obavljanje poslova domaćeg i ino platnog prometa,
- obavljanje poslova finansijskog inženjeringa i konsaltinga.

Kupovinom 100% akcija A banke, od juna 2007. godine, bankarsko-osiguravajuća grupacija KBC Grupa prisutna je i na tržištu Srbije. Promenom imena u Agenciju za privredne registre, A Banka je od 6. marta 2008. godine registrovana pod novim imenom – KBC Banka ad Beograd.

Dolaskom novog vlasnika, KBC Grupe, KBC Banka je pratila strateške ciljeve KBC Grupe u regiji centralne i istočne Evrope, sa pretežnim usmerenjem na ponudu usluga u segmentu stanovništva i MSP.

19. decembra 2013. godine, KBC Banku je preuzeala Telenor Grupa, u cilju stvaranja sinergije telekomunikacionih usluga i finansijskih usluga. Telenor Danemark Holding je preuzeo 100 odsto akcija KBC banke sa ciljem da građanima Srbije posredstvom Telenor banke ponudi savremene i inovativne mobilne finansijske usluge.

Tokom 2018. godine Telenor grupa je prodala svoje poslovanje u oblasti telekomunikacija u istočnoj Evropi investicionoj grupi PPF N.V. sa sedištem u Pragu, dok je za Telenor banku potpisana ugovor o prodaji akcija sa istom grupom. Po odobrenju transakcije od strane Narodne banke Srbije, u februaru 2019. godine izvršen je transfer akcija između Telenor Danemark Holdinga i PPF Financial Holdings B.V. sa sedištem u Holandiji.

Rešenjem agencije za privredne registre br. 119465/2019 od 10. oktobra 2019. godine izvršena je promena podataka, odnosno naziva banke u Registru privrednih subjekata. U Registru je brisan naziv Telenor banka a.d., Beograd i upisan je naziv Mobi banka a.d., Beograd.

Model poslovanja banke nije promenjen nakon promene vlasničke strukture, banka je i dalje usmerena na pružanje finansijskih usluga fizičkim licima prvenstveno kroz on-line kanale.

Banka nema ogranke i nije vršila otkup sopstvenih akcija.

II PRINCIPI I STRATEGIJA

Vizija Mobi banke je da kroz partnerstvo sa Telenor DOO obezbedi vrhunsko korisničko iskustvo kroz digitalne kanale zajedničkim klijentima kao i drugim korisnicima na tržištu Srbije. Mobi Banka planira da, primarno kroz ciljane kampanje, ponudi klijentima kratkoročno finansiranje i da bude prepoznata na tržištu kao lider na polju transakcionog bankarstva. Banka će raditi na sledećim strateškim ciljevima:

- Rast korisničke baze u saradnji sa Telenor DOO.
- Uspostavljanje poslovne saradnje sa trećim licima u cilju promovisanja i razvoja poslovanja.
- Ponuda najsavremenijih funkcionalnosti za mobilno i onlajn bankarstvo kroz napredno korisničko iskustvo.
- Obezbediti povoljne i pristupačne finansijske i platne usluge namenjene stanovništvu, prvenstveno u oblasti transakcionog poslovanja i brzog kratkoročnog finansiranja.
- Razvoj napredne platforme za odnose sa korisnicima da bi se zadovoljile odgovarajuće potreba klijenata i da bi se prepoznao vremenski period kada su klijentima određeni proizvodi neophodni.
- Obezbediti pouzdano bankarsko iskustvo.

Bankarske aktivnosti Mobi Banke u 2020. godini razvijane su u saglasnosti sa ciljevima i principima postavljenim u Poslovnoj politici, njihovom implementacijom u procedurama i aktima Banke kao i implementacijom instrumenata i mera koje se donose i preuzimaju organi upravljanja Banke u skladu sa Poslovnom politikom i Statutom Banke.

Mobi banka će razmotriti isplatu dividendi u skladu sa pozitivnom zakonskom regulativom Republike Srbije kada postane profitabilna.

III ORGANIZACIONA STRUKTURA

Mobi Banka je na kraju 2020. godine brojala 311 zaposlenih.

Unutrašnja organizacija Banke podrazumeva formiranje organizacionih delova, odnosno organizacionih jedinica i to:

1. Izvršni odbor
2. Funkcije
3. Sektori
4. Službe
5. Timovi
6. Ekspoziture
7. Prodajno mesto (ili Prodavnica)

Izvršni odbor Banke je najviši deo organizacione strukture, čije su aktivnosti usmerene na postizanje što uspešnijeg upravljanja Bankom, u smislu organizovanja poslovanja Banke na način koji bi omogućio ostvarivanje ciljeva i zadataka koje Banka ima u svom poslovanju kao i efikasnog koordiniranja funkcija i poslova u Banci.

Izvršni odbor čine predsednik Izvršnog odbora i članovi Izvršnog odbora. Podela dužnosti, nadležnosti i odgovornosti članova Izvršnog odbora obavljena je na način kojim se sprečava sukob interesa i koji podrazumeva fukcionalno i organizaciono odvajanje aktivnosti upravljanja rizicima (middleoffice) i aktivnosti podrške (back office) od aktivnosti preuzimanja rizika (front office). Podela dužnosti, nadležnosti i odgovornosti članova Izvršnog odbora obavljena je tako da jedan član Izvršnog odbora Banke može biti zadužen za više osnovnih organizacionih delova. Podela dužnosti, nadležnosti i odgovornosti članova Izvršnog odbora definisana je Odlukom Upravnog odbora.

III ORGANIZACIONA STRUKTURA (nastavak)

Funkcije su najsloženije organizacione celine specijalizovane za obavljanje pojedinih oblasti (grupa) poslova grupisanih prema određenim zajedničkim svojstvima, formirane na funkcionalnom principu. Funkcije se, mogu sastojati iz sektora, službi i timova/ekspozitura/prodajnih mesta.

U Banci se formiraju sledeće funkcije:

- Funkcija Ljudskih resursa
- Funkcija Rizika
- Funkcija Finansija
- Funkcija Korporativnih poslova
- Funkcija Operacija
- Funkcija Prodaje
- Funkcija Upravljanja klijentima
- Funkcija Marketinga

Sektori se formiraju radi obavljanja specifičnih stručnih poslova u Banci koji su funkcionalno i tehnološki povezani. Sektori se mogu sastojati od nekoliko podređenih segmenata (službi ili timova/ekspozitura/prodajnih mesta). Sektorom, po pravilu, rukovodi Direktor.

Sektori se formiraju u:

- poslovima podrške,
- poslovima informacionih tehnologija,
- poslovima brige o korisnicima

Službe se organizuju po pravilu kao deo organizacione jedinice višeg ranga u kojoj se obavljaju funkcionalno i tehnološki povezani poslovi iste vrste ili različiti, ali tesno međusobno povezani poslovi. Služba se može obrazovati i kao samostalni organizacioni deo koji organizaciono ne pripada određenoj Funkciji ili Sektoru. Službom po pravilu rukovodi Menadžer ili Rukovodilac.

Timovi se organizuju kao funkcionalno tehnološke celine povezanih poslova manjeg obima ili kao celina dve ili više grupe poslova iz delokruga rada organizacionog dela višeg ranga i njegov su sastavni deo. Timom po pravilu rukovodi Menadžer ili Tim lider.

Ekspozitura je organizacioni deo u kome se obavljaju bankarski poslovi a koji mogu biti osnovani i na teritorijanom principu. U ekspozituri se obavljaju sve vrste bankarskih poslova sa klijentima i pružaju sve vrste bankarskih usluga. U ekspoziturama sa prate klijenti, kompletan kreditni proces i obavlja servisiranje klijenata po svim osnovama.

Prodajna mesta (ili Prodavnice) su organizacione jedinice koje se obrazuju u Centrali Banke ili na teritorijalnom principu odnosno kao deo drugog organizacionog dela, u ili van sedišta Banke. U Prodajnim mestima se obavljaju poslovi koji su direktno ili indirektno vertikalno povezani sa Bankom. Poslovima u Prodajnim mestima rukovodi njegov rukovodilac a u slučaju da ne postoji, ovim organizacionim delom rukovodi rukovodilac organizacione jedinice neposredno višeg ranga ili istog ranga (ali horizontalno bliskog).

U skladu sa opisanim principima unutrašnje organizacije, hijerarhijska pozicija organizacionih delova u Banci je sledeća:

1. Izvršni odbor
2. Funkcija
3. Sektor
4. Služba
5. Tim
6. Ekspozitura
7. Prodajna mesta (i/ili prodavnice).

III ORGANIZACIONA STRUKTURA (nastavak)

Organizacione jedinice se formiraju za sledeće poslove:

- Poslovi unutrašnje revizije,
- Poslovi usklađenosti poslovanja,
- Poslovi marketinga i u okviru istih:
 - poslovi vezani za razvoj kreditnih proizvoda,
 - poslovi vezani za razvoj depozitnih proizvoda,
 - poslovi vezani za razvoj transakcionalnih proizvoda,
 - marketinške komunikacije
 - korisničko iskustvo
 - strategija
 - poslovi upravljanja sredstvima i gotovinom,
- Poslovi Operacija i u okviru istih:
 - Poslovi informacionih tehnologija
 - poslovi IT operacija,
 - poslovi razvoja aplikativnog softvera, poslovi za razvoj mobilnih i web rešenja
 - poslovi vezani za Core bankarski sistem
 - Poslovi podrške:
 - Poslovi podrške poslovanju i platnog prometa
 - poslovi podrške aplikacijama
 - poslovanje s platnim karticama
 - poslovi arhive
 - Poslovi korisničkog servisa:
 - Upravljanje prigovorima klijenata
 - Kontakt centar
 - Poslovi u vezi sa upravljanjem projektima i procesima, poslovna analiza,
 - Poslovi upravljanja rizicima i u okviru istih:
 - poslovi kreditne analize,
 - poslovi za kontrolu rizika,
 - poslovi naplate potraživanja
 - poslovi upravljanja kreditnim rizikom za Walk-in kanal
 - poslovi upravljanja kreditnim rizikom za X-Sell kanal
 - poslovi sprečavanja kreditnih prevara
 - Poslovi finansija i u okviru istih:
 - poslovi računovodstva i izveštavanja,
 - poslovi finansijske kontrole,
 - nabavka i opšti poslovi,
 - poslovi poslovne inteligencije
 - Korporativni poslovi i u okviru istih:
 - pravni poslovi,
 - poslovi sprečavanja pranja novca
 - poslovi bezbednosti, i to informaciona bezbednost i istraživanje prevara.
 - Odnosi s javnošću
 - Poslovi ljudskih resursa.
 - Poslovi prodaje
 - Poslovi upravljanja odnosima s klijentima i u okviru istih:
 - proces razvoja poslovne saradnje s klijentima
 - analitika podataka
 - telefonska prodaja

III ORGANIZACIONA STRUKTURA (nastavak)

U Banci su organizaciono i funkcionalno razdvojene aktivnosti upravljanja rizicima (middle office/risk units) i aktivnosti podrške (back office/credit administration) od aktivnosti preuzimanja rizika (front office/risk undertaking units). U okviru postojećih organizacionih jedinica mogu se formirati dodatne organizacione jedinice, kao i pripajanje postojećih organizacionih jedinica, isključivo uz poštovanje principa da aktivnosti upravljanja rizicima (middle office) i aktivnosti podrške (back office) budu razdvojene od aktivnosti preuzimanja rizika (front office).

IV KORPORATIVNA I DRUŠTVENA ODGOVORNOST I ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE

Korporativna društvena odgovornost se vodi u sledećem smeru:

Mobi Banka ostvaruje zajedničke vrednosti za našu kompaniju i društvo u kome posluje. Sve inicijative korporativne društvene odgovornosti su izgrađene na ključnoj kompetenci -- komunikacijama i realizovane kroz projekte Telenor fondacije u Srbiji. Napor Mobi Banke u domenu korporativne društvene odgovornosti počivaju na dva ključna strateška stuba: proširenje benefita kombinovanih bankarskih usluga i telekomunikacionih usluga i integrisanje odgovornih poslovnih praksi u sve aspekte poslovanja.

Mobi Banka se fokusira na stvaranje održivih inicijativa koje stvaraju dugoročnu vrednost kako za ciljne grupe tako i za Mobi banku.

U domenu održivog razvoja i zaštite životne sredine Mobi Banka je posvećena minimiziranju negativnih uticaja na životnu sredinu. U meri u kojoj je to moguće, čine se napor da se smanji potrošnja energije i da se racionalno upravlja otpadom u skladu sa zakonskim propisima iz ove oblasti. Mobi Banka zakupljuje poslovni prostor u energetski efikasnoj zgradbi koja poseduje BMS (Building Managerial System), a koji pruža mogućnost uštede energije.

V FINANSIJSKI INSTRUMENTI

Osnovna delatnost banke kao finansijske institucije koncentrisana je na držanje i operacije sa finansijskim instrumentima. Primarni finansijski instrumenti u poslovanju banke su krediti i depoziti, a viškove likvidnih sredstava banka plasira u dužničke hartije od vrednosti i repo plasmane. U procesu upravljanja likvidnošću i deviznom pozicijom banka po potrebi takođe koristi valutne forward ugovore i valutne svopove.

VI UPRAVLJANJE RIZIKOM**Kreditni rizik**

Kreditni rizik je potencijalno negativno odstupanje od očekivane vrednosti nekog finansijskog instrumenta usled neplaćanja ili neizvršenja obaveza od strane jedne ugovorne strane (bilo da je to na primer, zajmoprimec, garant, osiguravač ili reosiguravač, suprotna strana u nekoj profesionalnoj transakciji ili emitent nekog kreditnog instrumenta), usled nesolventnosti, nemogućnosti ili nespremnosti te strane da izvrši plaćanje obaveze, kao i usled događaja ili mera koje su primenili politički ili monetarni organi neke zemlje (rizik zemlje). Kreditni rizik Banke je uslovljen kreditnom sposobnošću dužnika, njegovom blagovremenošću prilikom izvršavanja obaveza prema Banci kao i kvalitetom instrumenata obezbeđivanja potraživanja.

Mobi Banka (u daljem tekstu Banka) svojim internim aktima, politikama i procedurama, koje se redovno, a najmanje na godišnjoj osnovi ažuriraju i prilagođavaju, obezbeđuje adekvatan sistem upravljanja kreditnim rizikom i svedenje kreditnog rizika na prihvatljiv nivo. Banka kontinuirano identificuje, procenjuje, prati i kontrolise rizike u skladu sa Zakonom o bankama i ažuriranim podzakonskim aktima NBS-a i regulativom za upravljanje rizicima, obezbeđujući integralni, obazriv i dosledan sistem upravljanja rizicima. Strategijom upravljanja rizicima Banke, kao i politikama i ostalim internim aktima za upravljanje kreditnim rizikom, definiše se proces upravljanja kreditnim rizikom pojedinačnih plasmana i rizika na nivou portfolija, odnosno postupci identifikovanja, merenja i praćenja (kontrole) plasmana, a posebno onih sa povišenim nivoom rizika. Kreditni rizik se prati na više nivoa: procenom kreditne sposobnosti klijenata pre odobravanja kredita, praćenjem redovnog izmirenja njihovih obaveza i kreditne sposobnosti tokom čitavog životnog veka kredita, kao i naplatom i upravljanjem dospelih potraživanja.

Tokom 2020. godine Banka je sprovodila redovni monitoring aktivnosti izveštavanja, godišnjeg revidiranja internih akata koja uređuju oblast kreditnog rizika i aktivnosti u sklopu podrške organa upravljanja u procesu donošenja odluka. Na kraju 2020. godine kreditni portfolio beleži rast u odnosu na kraj 2019. godine za sve kreditne proizvode Banke. Imajući u vidu da Banka između ostalog, kreditira i kupovinu telefona korisnika Telenor doo Beograd i da je isto predstavljalo jednu od ključnih aktivnosti od osnivanja Banke, u cilju kreditiranja te kupovine Telenor doo deponuje sredstva za obezbeđenje tih kredita u Banci u iznosu koji obezbeđuje maksimalnu moguću zaštitu od kreditnog rizika portfolija kredita za kupovinu mobilnih uređaja i potrebe za likvidnošću Banke, uz istovremeno vodenje računa da se ne odstupi od dugoročne strategije koja podrazumeva optimizaciju troškova finansiranja i na taj način ugroze planovi budućih aktivnosti. Bez obzira na iznos deponovanih sredstava na računu Banke, odnosno procentualnu pokrivenost portfolija kredita za kupovinu mobilnih uređaja depozitom za posebne namene, Banka ima pravo da naplati iz depozita celokupan iznos (100%) svakog kredita za kupovinu mobilnog uređaja koji je u kašnjenju više od 89 dana od Telenora doo. Kako od 2014. godine kada je započeto kreditiranje stanovišta na navedeni način, nije zabeležen slučaj nepoštovanja ugovornih odredbi od strane Telenor doo, koje podrazumevaju između ostalog, obavezu deponovanja i uplate celokupnog iznosa sredstava za pokriće kredita dužnika koji su u docnji dužoj od 89 dana, ne može se ni zaključiti da je Banka po tome bila izložena kreditnom riziku. Počev od 2020. godine Banka se dodatno obezbeđuje depozitom u iznosu od 3 milijarde dinara od strane PPP grupe kao pokriće za kredite za telefonske uređaje. Kreditni rizik je proizilazio iz gotovinskih keš kredita, kreditnih limita i dozvoljenog minusa po tekućem računu. Ukupan procenat problematičnih plasmana je tokom 2020. godine smanjen zbog povećanja kreditne produkcije, povećanja naplate i promene kriterijuma za otpis potraživanja.

Tokom 2020. godine Banka je razvila svoj interni rejting model, čija se primena očekuje u toku 2021. godine, u svrhe približavanja standardima struke i najboljim praksama u merenju kreditnog rizika, a u narednom periodu fokus će, pored pomenutog, biti i dalje na poboljšanju kvaliteta kreditnog portfolija putem proaktivnog upravljanja istim i pravovremenim inicijativama za smanjenje nivoa problematičnih potraživanja.

VI UPRAVLJANJE RIZIKOM (nastavak)

U 2020. godini Banka je uspela da zadrži dobar kvalitet kreditnog portfolija uprkos pandemiji COVID 19 virusa i uvođenjem vanrednih mera od strane vlade Republike Srbije 15. marta. U tome je značajan doprinos imala Narodna banka Srbije koja je u 2020. godini usvojila dve odluke (17. marta i 19. avgusta) o privremenim merama za očuvanje finansijske stabilnosti kojima je propisana obaveza banaka da svojim klijentima ponude zastoj u otplati obaveza po kreditima (moratorijum) u minimalnom trajanju 90 dana i 60 dana. Ukupno vreme trajanja moratorijuma je time obuhvatilo period od 31.03.2020. godine do 30.09.2020. godine i u tom periodu Banka nije imala porast nenaplativih plasmana.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti podrazumeva mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled nesposobnosti banke da ispunjava svoje dospele obaveze, i to zbog:

- Povlačenja postojećih izvora finansiranja, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja (rizik likvidnosti izvora finansiranja),
- Otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu (tržišni rizik likvidnosti).

Da bi ograničilo ovaj rizik, rukovodstvo Banke je diversifikovalo izvore finansiranja kao dodatak bazi stabilnih depozita i usvojilo politiku za upravljanje rizikom likvidnosti i finansiranja. Banka je razvila procese unutrašnjih kontrola i plan oporavka u slučaju krize likvidnosti u cilju adekvatnog upravljanja ovim rizikom. Pod ovim se podrazumeva konstantna procena očekivanih novčanih tokova i dostupnost visokokvalitetnih sredstava obezbeđenja koja mogu biti iskorišćena u slučaju potrebe za dodatnim finansiranjem.

Okvir za upravljanje rizikom likvidnosti je uspostavljen od strane Upravnog odbora Banke, a za upravljanje rizikom likvidnosti nadležni su Upravni odbor banke, Izvršni odbor banke, ALCO odbor, Služba upravljanja sredstvima i gotovinom i Služba kontrole rizika.

Nivo likvidnosti Banke iskazuje se pokazateljem njene likvidnosti, užim pokazateljem likvidnosti Banke, kao i pokazateljem pokrića likvidnom aktivom.

Pokazatelj likvidnosti Banke predstavlja odnos zbira likvidnih potraživanja Banke prvog reda i likvidnih potraživanja Banke drugog reda, s jedne strane, i zbiru obaveza Banke po viđenju ili bez ugovorenog roka dospeća i obaveza Banke sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana od dana vršenja obračuna pokazatelja likvidnosti, s druge strane.

Uži pokazatelj likvidnosti Banke predstavlja odnos likvidnih potraživanja Banke prvog reda, s jedne strane, i zbiru obaveza Banke po viđenju ili bez ugovorenog roka dospeća i obaveza Banke sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana od dana vršenja obračuna pokazatelja likvidnosti, s druge strane.

U tabelama su prikazane izmerene vrednosti regulatornih pokazatelja likvidnosti za prethodni period:

Vrednost pokazatelja likvidnosti	2020	2019
Prosek tokom perioda	4,36	6,48
Najviši	4,63	7,01
Najniži	3,66	6,17
Na dan 31. decembra	4,30	6,86

MOBI BANKA a.d. BEOGRAD**IZVEŠTAJ O POSLOVANJU***(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)*

VI UPRAVLJANJE RIZIKOM (nastavak)

Rizik likvidnosti (nastavak)

Vrednost užeg pokazatelja likvidnosti	2020	2019
Prosek tokom perioda	4,20	5,39
Najviši	4,44	6,10
Najniži	3,53	4,60
Na dan 31. decembra	4,19	5,87

Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom predstavlja odnos zaštitnog sloja likvidnosti banke i neto odliva njenih likvidnih sredstava do kojih bi došlo tokom narednih 30 dana od dana računanja ovog pokazatelja u pretpostavljenim uslovima stresa. Banka je dužna da LCR, zbirno u svim valutama, održava na nivou koji nije niži od 100%.

Vrednosti pokazatelja pokrića likvidnom aktivom utvrđenog prema regulativi NBS, a koji je Banka dužna da zbirno u svim valutama odžava na nivou koji nije niži od 100%. na dan 31. decembra 2020. i 2019. godine date su u sledećoj tabeli:

Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom	2020	2019
	2112%	1046%

Svi regulatorni pokazatelji likvidnosti bili su konstantno u okviru postavljenih limita. Banka kontinuirano održava adekvatan nivo portfolija visoko likvidnih i lako utrživih hartija od vrednosti, pre svega državnih zapisa i obveznika Republike Srbije i blagajničkih zapisa Narodne banke Srbije. Ovaj portfolio služi kao rezerva likvidnosti koja se lako, brzo i uz minimalne gubitke u vrednosti može konvertovati u gotovinu odnosno založiti kao sredstvo obezbeđenja radi izmirenja dospelih obaveza kao i neočekivanih odliva ili prekida novčanih priliva.

Pored praćenja pokazatelja likvidnosti Banka redovno izrađuje projekcije novčanih tokova u kratkom i dugom roku. Cilj projekcija novčanih tokova jeste da se blagovremeno utvrde neusklađenosti bilansne aktive i pasive u pogledu ročne strukture. Izveštaji o tokovima gotovine se prave po svim značajnim valutama (RSD i EUR) i zbirno za sve valute sa kojima Banka posluje. Oni se koriste da bi se identifikovale značajne neusklađenosti u dospećima potraživanja i obaveza Banke i da bi se procenile buduće potrebe za likvidnošću, kao i viškovi likvidnosti, i u skladu sa tim blagovremeno donele odgovarajuće odluke.

Prema svom poslovnom planu za 2020. godinu, Banka je prikupljala depozite po viđenju u lokalnoj i u stranoj valuti EUR, kao i oročene depozite od stanovništva, koji su denominovani samo u lokalnoj valuti.

VI UPRAVLJANJE RIZIKOM (nastavak)**Rizik likvidnosti (nastavak)**

Tokom 2020. godine, iako je Banka smanjila kamatne stope na štedne i depozite po viđenju stanovništva, odnosno na svoj primarni izvor finansiranja, ukoliko napravimo poređenje na godišnjem nivou (kraj 2020 u odnosu na kraj 2019. godine), zabeleženi su sledeći rezultati u kretanju depozita:

Pregled po tipu i valuti depozita stanovništva	Promena (2020/2019)
Štedni i depoziti po viđenju u domaćoj valuti	-16%
Transakcioni depoziti u domaćoj valuti	52%
Ukupno depoziti stanovništva u domaćoj valuti	11%
Transakcioni i depoziti po viđenju u stranim valutama	22%
Ukupno depoziti stanovništva	16%

Uzimajući u obzir spomenutu smanjenu kreditnu aktivnost, rezultat je bio dodatno akumuliranje već visokih nivoa rezervi za likvidnost koje su investirane u državne hartije od vrednosti i na tržištu novca, u zavisnosti od profitabilnosti u datom momentu.

Devizni rizik

Devizni rizik potiče od rizika pojavljivanja negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promene deviznog kursa. Banka je izložena deviznom riziku po osnovu stavki koje se vode u bankarskoj knjizi.

Za potrebe efektivnog upravljanja i adekvatne zaštite od deviznog rizika, Banka nastoji da ostvari valutnu usklađenosť imovine i obaveza prateći i analizirajući izloženost Banke riziku na bazi tekućih i projektovanih otvorenih deviznih pozicija po valutama i trenutnih i očekivanih kretanja deviznih kurseva.

Za upravljanje deviznim rizikom nadležni su Upravni odbor banke, Izvršni odbor banke, ALCO odbor, Služba upravljanja sredstvima i gotovinom i Služba kontrole rizika.

Pokazatelj deviznog rizika je odnos između ukupne neto otvorene devizne pozicije, (uključujući i absolutnu vrednost neto otvorene pozicije u zlatu) i kapitala banke, obračunatih u skladu sa odlukom o adekvatnosti kapitala NBS.

Ukupna neto otvorena devizna pozicija predstavlja absolutnu vrednost ukupne duge, odnosno ukupne kratke devizne pozicije, i to zavisno od toga koja je od ovih absolutnih vrednosti veća. Banka je dužna da odnos između aktive i pasive održava tako da njena ukupna neto otvorena devizna pozicija uključujući i absolutnu vrednost neto otvorene pozicije u zlatu, na kraju svakog radnog dana ne bude veća od 20% kapitala.

Dugoročni cilj u skladu sa rizičnim profilom Banke je potpuna zaštita od deviznog rizika i uspostavljanje i održavanje deviznih sredstava u iznosu deviznih obaveza Banke, ili u okviru interna postavljenih limita, kao i njihova usklađenosť po ročnosti, a u skladu sa propisima i limitima propisanim od strane Narodne Banke Srbije.

Tokom 2020. godine izloženost deviznom riziku bila je značajno ispod maksimalnog nivoa propisanog od strane regulatora. Interno uspostavljeni limiti za dugu i kratku otvorenu deviznu poziciju prekoračeni su u nekoliko navrata usled tehničkih problema.

VI UPRAVLJANJE RIZIKOM (nastavak)

Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik od nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promena u nivou kamatnih stopa. Banka je izložena ovom riziku po osnovu stavki koje se vode u bankarskoj knjizi.

Kamatnim rizikom banke upravlja ALCO odbor, podržan od strane Službe upravljanja sredstvima i gotovinom, koja je prva linija odbrane u vezi sa ovom aktivnošću. Druga linija odbrane, tj. kontrola rizika,

je odgovornost Službe kontrole rizika, koja to sprovodi savetovanjem i kreiranjem izveštaja, sa ciljem da se optimizuje odnos rizika i prihoda banke.

Banka procenjuje kamatni rizik za sve značajne valute. Značajna valuta predstavlja svaku valutu čiji ukupan iznos obaveza iz bilansa i vanbilansnih obaveza po kojima može doći do plaćanja Banke, a koje se izmiruju u toj valuti čini 5% ili više od 5% ukupnog iznosa obaveza banke.

Banka je i tokom 2020. imala veliku bazu klijentskih depozita bez ugovorene ročnosti, a značajan priliv sredstava od depozita koji nije plasiran u kredite, investiran je ili u državne hartije od vrednosti Republike Srbije, transakcije sa Narodnom bankom Srbije ili plasmane bankama.

Operativni rizik

Operativni rizik je rizik od nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled nenamernih ili namernih propusta u radu zaposlenih, usled neadekvatnih unutrašnjih procedura i procesa u banci, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u banci kao i u slučaju nastupanja nepredviđenih spoljnih događaja. Ova definicija uključuje pravni rizik, ali isključuje reputacioni, poslovni i strateški rizik.

Suština procesa upravljanja operativnim rizicima je da odgovornost leži na menadžmentu svih organizacionih delova, koji dobijaju podršku od strane Službe za kontrolu rizika, a koje nadgleda Interna revizija, Odbor za reviziju i Izvršni Odbor.

Forum za upravljanje rizicima se sastaje na mesečnom nivou, pri čemu se diskutuju evidentirani događaji nastali kao posledica realizacije operativnog rizika i vrši evaluacija operativnih rizika koji proizilaze iz ključnih bančnih procesa. Forum za upravljanje rizicima se usaglašava i oko predloženih mera mitigacije operativnih rizika i prati realizaciju definisanih akcionih planova.

MOBI BANKA a.d. BEOGRAD**IZVEŠTAJ O POSLOVANJU***(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)***VII FINANSIJSKI POKAZATELJI BANKE****BILANS USPEHA**

	2020	2019	Var.
Prihodi od kamata	846.849	844.862	0,24%
Rashodi od kamata	<u>(175.634)</u>	<u>(233.094)</u>	<u>(24,65%)</u>
Neto prihod po osnovu kamata	<u>671.215</u>	<u>611.768</u>	<u>9,72%</u>
Prihodi od naknada i provizija	873.241	716.108	21,94%
Rashodi od naknada i provizija	<u>(526.974)</u>	<u>(530.686)</u>	<u>(0,70%)</u>
Neto prihod po osnovu naknada i provizija	<u>346.267</u>	<u>185.422</u>	<u>86,75%</u>
Neto gubitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	2.278	-	-
Neto prihodi od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	176.973	203.997	(13,25%)
Neto rashodi po osnovu obezvredjenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	(161.414)	(72.801)	121,72%
Ostali poslovnih prihodi	<u>2.052</u>	<u>3.887</u>	<u>(47,21%)</u>
Ukupan neto poslovni prihod	<u>1.037.371</u>	<u>932.273</u>	<u>11,27%</u>
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	(758.596)	(503.258)	50,74%
Troškovi amortizacije	(222.832)	(261.655)	(14,84%)
Ostali prihodi	82.790	52.711	57,06%
Ostali rashodi	<u>(722.789)</u>	<u>(697.739)</u>	<u>3,59%</u>
Gubitak pre oporezivanja	<u>(584.056)</u>	<u>(477.668)</u>	<u>22,27%</u>
Gubitak po osnovu odloženih poreza	<u>-</u>	<u>(13.888)</u>	<u>-</u>
Gubitak nakon oporezivanja	<u>(584.056)</u>	<u>(491.556)</u>	<u>18,82%</u>

U 2020. godini zabeležen je neznatan rast prihoda od kamata od 0,24% uz istovremeni pad rashoda od kamata od 24,65% kao rezultat smanjenja kamatnih stopa na depozite, što je rezultiralo povećanjem neto prihoda od kamate za 9,72%.

Prihodi od naknada i provizija beleže rast od 21,94% što je rezultat povećanja baze klijenata u 2020 godini, kao i izmena u okviru tarifnih paketa.

Značajan neto rashoda po osnovu obezvredjenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha u 2020. godini rezultat je pre svega priznatih gubitaka po osnovu modifikacije finansijskih instrumenata u skladu sa MSFI 9. Gubici po osnovu modifikacija nastali su kao rezultat primene dva moratorijuma u ukupnom trajanju od pet meseci, a skladu sa odlukama privremenim merama za očuvanje finansijske stabilnosti kojima je Narodna banka Srbije propisala obavezu bankama da svojim klijentima ponude zastoj u otplati obaveza po kreditima (moratorijum). Dodatan efekat su priznati očekivani gubici po osnovu kreditnog rizika usled pandemije COVID 19.

MOBI BANKA a.d. BEOGRAD**IZVEŠTAJ O POSLOVANJU***(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)***VII FINANSIJSKI POKAZATELJI BANKE (nastavak)**

Ukupan neto poslovni prihod veći je u odnosu na prethodnu godinu za 11,27% što je rezultat povećanja kamatnog prihoda ali i prihoda od naknada.

Značajan rast troškova zarada od 50,74% u 2020. godini, rezultat je značajnog povećanja broja zaposlenih od 62% u odnosu na 2019. godinu, što je u skladu sa strategijom banke za period do 2025. godine.

Neto gubitak veći je za 18,82% u odnosu na prethodnu godinu na šta je najviše uticao rast rast troškova zarada i rashoda od obezvređenja.

BILANS STANJA

	<u>31.12.2020.</u>	<u>31.12.2019.</u>	<u>Var.</u>
Sredstva			
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	4.695.216	3.776.531	24%
Potraživanja po osnovu derivata	2.278	-	100%
Hartije od vrednosti	7.860.311	5.978.056	31%
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1.596.854	3.575.480	-55%
Krediti i potraživanja od komitenata	8.970.272	5.588.845	61%
Nematerijalna imovina	204.620	266.169	-23%
Nekretnine, postrojenja i oprema	408.866	492.453	-17%
Tekuća poreska sredstva	4	4	0%
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	21.399	19.674	9%
Ostala sredstva	<u>288.157</u>	<u>259.430</u>	<u>11%</u>
Ukupno aktiva	<u>24.047.977</u>	<u>19.956.642</u>	<u>21%</u>
Obaveze			
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	2.992.775	645	463.896%
Depoziti ostale obaveze prema drugim komitentima	16.181.917	13.969.631	16%
Subordinirane obaveze	-	467.469	-100%
Rezervisanja	73.525	94.617	-22%
Odložene poreske obaveze	10.404	14.356	-28%
Ostale obaveze	<u>654.211</u>	<u>670.547</u>	<u>-2%</u>
Ukupno obaveze	<u>19.912.832</u>	<u>15.217.265</u>	<u>31%</u>
Kapital			
Akcijski kapital	10.280.853	10.280.853	0%
Gubitak	(6.217.905)	(5.633.849)	10%
Rezerve	72.197	92.373	-22%
Ukupno kapital	<u>4.135.145</u>	<u>4.739.377</u>	<u>-13%</u>
Ukupno pasiva	<u>24.047.977</u>	<u>19.956.642</u>	<u>21%</u>

VII FINANSIJSKI POKAZATELJI BANKE (nastavak)

U poređenju sa prethodnom godinom krediti komitentima su povećani za 61% što je pre svega rezultat značajnog rasta portfolija potrošačkih kredita za finansiranje kupovine uređaja u saradnji sa Telenorom doo. Hartije od vrednosti koje se odnose se na ulaganja u obveznice Republike Srbije porasle su za 31%, a potraživanja od banaka i finansijskih organizacija su smanjena za 55%.

Baza depozita komitenata je povećana za 16% usprkos padu kamatnih stopa. Značajno povećanje depozita banaka i drugih finansijskih organizacija, rezultat je pre svega povećanja iznosa namenskog depozita.

VIII ZNAČAJNI DOGAĐAJI PO ZAVRŠETKU POSLOVNE GODINE

Nije bilo drugih značajnih događaja posle datuma izveštajnog perioda koji bi zahtevali korekcije ili dodatna obelodanjivanja za 2020. godinu .

IX PLANIRANI BUDUĆI RAZVOJ

Bankarske aktivnosti Mobi Banke u periodu 2021-2025 će se razvijati u skladu sa strateškim ciljevima i principima poslovanja definisanim u Poslovnoj politici i strategiji. Strateški ciljevi i principi poslovanja kao i mere i instrumenti za njihovu primenu će biti deo procedura i akata Banke koje će doneti i preduzeti organi upravljanja Banke.

Poslovna politika i Strategija Mobi banke ad Beograd za period 2021-2025 je razvijena na osnovu sledećih ključnih elemenata:

- Pristup poslovanju koji kreće od potreba klijenata
- Jasno profilisanje Banke kao digitalno orijentisane finansijske institucije
- Liderstvo na digitalnom tržištu na polju on line kanala i mobilnog bankarstva
- Obezbeđivanje najpovoljnijeg transakcionog bankarskog poslovanja
- Pružanje povoljnih finansijskih usluga stanovništvu
- Pouzdanost u korišćenju bankarskih usluga
- Očuvanje i održavanje efektivnog OPEKS-a
- Dostizanje održive profitabilnosti
-

U 2021. godini, Mobi banka će nastaviti sa rastom korisničke baze kroz saradnju sa telekomunikacionom kompanijom na polju finansiranja prodaje mobilnih uređaja i prateće opreme. Istovremeno, Banka će povećati aktivnost korisničke baze kroz delovanje funkcije za Upravljanje odnosima sa korisnicima i kampanja koje kreiraju za klijente. Za Banku je takođe važno da u narednom periodu pozicionira kreditne proizvode na način da bude prepoznata na tržištu kao institucija koja prepozna potrebe fizičkih lica u domenu kreditiranja.

Iz dugoročne perspektive, ciljevi za period 2021-2025 su:

- Dalji rast i akvizicija korisničke baze
- Uspostavljanje saradnje sa partnerima (trećim licima) i unapređenja saradnje sa Telenor DOO
- Povećanje aktivnosti postojeće baze korisnika kroz bolje razumevanje potreba korisnika uz upotrebu modela za predikciju ponašanja korisnika baziranih na podacima o dosadašnjoj upotrebi proizvoda i usluga
- Rast kreditnog portfolija fizičkih lica primarno kroz plasiranje kreditnih proizvoda korisničkoj bazi

MOBI BANKA a.d. BEOGRAD

IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

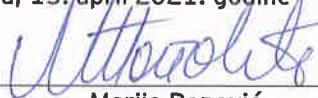
(Iznosi su iskazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naznačeno)

IX PLANIRANI BUDUĆI RAZVOJ (nastavak)

- ▶ Uvođenje novih usluga u transakcionom poslovanju

Strateška ambicija u domenu tehnologije je isporuka svih tehničkih zahteva koji su stavljeni ispred poslovnih, regulatornih ili potreba postojećeg okruženja. Pažljiv izbor stručnog kadra kako bi se ti zahtevi izvršili, glavna je smernica u podeli odgovornosti u timu. Kao rezultat toga postoje različiti načini za ostvarivanje IT usluga koje Banka koristi u punoj meri. Primarni način za obezbeđivanje potrebnih stručnosti je interni razvoj fokusirajući se na izvršavanje aktivnosti koje spadaju u svakodnevni posao. Održavanje i operacije infrastrukture (hardver, softver i mreža) su apsolutni prioritet.

Beograd, 15. april 2021. godine

Marija Popović
Predsednik Izvršnog odbora
Zakonski zastupnik banke

Milan Urbašek
Član Izvršnog odbora